Sagaer,

fortalte

af

Brynjolf Snorrason og Kristian Arentzen.

Kjøbenhavn.

Chr. Steen & Søns Forlag.

Trykt hos Kgl. Hofbogtrykker Bianco Luno.

Sagaer,

fortalte

af

Brynjolf Snorrason og Kristian Arentzen.

Fjerde Samling.

Kjøbenhavn.
Chr. Steen & Søns Forlag.
Trykt hos Kgl. Hofbogtrykker Bianco Luno.
1850.

Indhold.

I.

Half og hans Kæmper.

1.

Kong Alrek.

Over Hørdeland herskede engang en Konge ved Navn Alrek. Han boede paa Alrekssted. Han var gift med Signy, en Datter af Kongen af Vørs. En af hans Hirdmænd hed Kol. Denne fortalte ham meget om Geirhild Drifsdatters Skjønhed og raadede ham til at ægte hende. Odin drog under Navnet Hot til Geirhild og aftalte med hende, at hun skulde ægte Kong Alrek og anraabe ham ved Alt. Siden holdt Alrek Bryllup med Geirhild. Han gav Kol Jarldømme og Bopæl paa Kolsø. Alrek kunde ikke beholde begge sine Hustruer, da de bestandigt kivedes. Han sagde, at han vilde beholde den af dem, der havde brygget det bedste Øl til ham, naar han kom hjem

fra Leding. Signy gjorde Løfte til Freia for Ølbrygningen, Geirhild til Høt. Denne lagde sit Spyt istedetfor Gjæren, mod at han for sin Hjælp fik det, som var mellem Karret og hende. Hendes Øl vandt Prisen. Alrek kvad:

„Geirhild, hør mig!
Godt Øl er dette,
om det kun ingen
Lyder følge —

Jeg ser hænge
i høien Galge
Sønnen din, Kone,
solgt til Odin."

Siden fødte Geirhild Alrek en Søn, der blev kaldet Vikar.

2.

Kong Ogvald.

Over Rogeland herskede Ogvald. Han boede paa Roge. Engang drog han med sin Hird ud paa Jagt. Der fødte hans Dronning en Søn, som fik

Navnet Josur. Han blev opfostret af Gunvald Stord-Jarl. Ogvald faldt i et Slag mod Vikingen Hækling. Josur blev Konge efter Faderen.

3.

Josur Ogvaldsson dræber Alrek.

Gunvald Jarl og Kol beilede til en og samme Kvinde. Gunvald fik hende. Kol kom saa med mange Folk lønligt til Stord og stak Ild paa Gunvalds Hus. Gunvald gik ud og blev dræbt. Josur drog afsted med meget Mandskab for at hevne sin Fosterfader. Da Kol saae ham komme seilende, sprang han ombord paa sine Krigsskibe og seilede ind i Gravdalsvig. Der stødte Kong Alrek, der ikke vidste af Ufreden, med faa Folk til Kol. Josur angreb dem, fældede dem tilligemed største Delen af deres Folk og underlagde sig hele Kols Rige. Vikar fik ei Hær samlet før Josur alt var dragen bort.

4.

Hjor Josursson indgaaer Forlig med Vikar Alreksson.

Mange Aar efter kom Vikar meget mandstærk mod Josur, da han opholdt sig i Kols Rige, fældede ham tilligemed meget Folk og underlagde sig Landet. Josurs Søn, Hjør, drog mod Vikar, de strede i lang Tid mod hinanden, havde afvexlende Seier og indgik omsider Forlig.

Vikar blev tilsidst af Stærkodder sendt til Odin. Hjor døde af Sygdom.

5.

Hjorleif Hjørsson.

Hjors Søn, Hjørleif, kaldet den Kvindekjære, var gift med Æsa den Lyse, en Datter af Eisten Jarl i Valdres. Ved Gavmildhed tilsatte han sine løse Eiendomme. Han lod saa bygge et fortrinligt Skib og seilede dermed til Bjarmeland. Han opholdt sig i tre Dage hos Høgne den Rige paa Njardø og ægtede hans Datter, Hilde den Smækre. Hun drog derpaa med ham tilligemed

hendes Broder, Solve. Da Hjørleif kom til Vinas Munding, delte han de halvfemsindstyve Mænd, han havde, i tre ligestore Dele. Tredive strede med ham imod Landets Beboere, tredive holdt under Styrmanden Vagt ved Skibet, tredive opbrøde under Stavnboens Anførsel Hoiene, der gjemte store Rigdomme. — En Nat laa Hjørleif ved Finmarkens søndre Kyst. Madsvendene havde gjort Ild paa Land. To gik for at hente Vand af en Kilde, der sprang ud af et Bjerg. De saae en Kildetrold og fortalte det til Hjørleif. Han hedede et Spyd i Ilden, skød det efter Trolden og kvad:

„Gak fra Kilden,
til din Bolig,
Troldeunge —
dril mig ikke!
Jeg Dig sender
Spydet hedet,
skal det lunkne
dine Lemmer.“

Thursen skød sig ind i Bjerget, og de toge nu Vand. Da de siden sade ved Ilden, kvad Thursen:

„Kjender jeg, Konge,
noie din Dronning.
Ikke hun vorde
skal Dig til Fromme.

Gjengjælde skal jeg
Spydet, Du heded.
Hede skal Æsa
Hjorleif ved Luen."

Da skod Hjørleif det samme Spyd i Diet paa Trolden. — Siden seilede Hjorleif ned til Njardø. Hogne vilde have, at Hilde og Solve skulde blive der, men Hjørleif satte sig derimod og drog hjem med dem. Æsa blev bedrøvet ved deres Ankomst.

Hjørleif seilede med det samme Skib, hvormed han havde gjort Bjarmelandstoget, til Kongshel. Sjællands Konge Reidar opslog sine Telte ved hans. Reidars Søn, Heri, indgik Venskab med Hjørleif og opfordrede sin Fader til at byde ham hjem til sig. Denne sagde, at det ikke vilde vorde til Lykke, men føiede dog Sønnen. Hjørleif seilede saa med dem til Danmark. Her ægtede han Reidars Datter, Ringia. Han seilede derpaa bort. I Jyllands Hav saae han en Dag ved Solopgang en Skikkelse, hoi som et Fjeld, hæve sig op af Søen mod Nord. Den kvad:

„Ser jeg for Ringia
Høi opkastet,
Heri med Spydsod
gjennemboret,

ser jeg for Hjorleif
Strikker snoed'
og for Reidar
reist en Galge."

I det Samme følte Ringia sig syg. Hun døde Dagen efter. Kisten med hendes Lig i blev kastet overbord. Den foer i flyvende Fart tilbage sydpaa og drev op ved Reidars Skibshus. Heri fandt den der og sagde til sin Fader, at Hjorleif monne have myrdet Ringia.

Samme Høst roede en Fader og Søn ved Navn Handir og Hrindir ud paa Fiskeri. De droge en Havmand op. De førte den til Hjorleif, som overgav den til en Hirdkvindes Forsorg. Ingen fik et Ord af den. Engang brødes Kjertesvendene og kom til at slukke Lysene i Hallen. I det Samme slog Hilde et Horn hen paa Asas Kaabe. Kongen slog til hende derfor. Hun skød Skylden paa Hjorleifs Hund, der laa paa Gulvet. Kongen slog saa denne. Da lo Havmanden. „Hvi ler Du?" spurgte Hjørleif. „Fordi Du handler daarligt" — lød Svaret — „og slaaer den, der skal frelse dit Liv." Kongen spurgte ham saa om flere Ting men fik intet Svar. Han førte ham derpaa til Søen. Da kvad Havmanden:

„Ser jeg det lysne
sydpaa Havet,
Dankongen agter
Datter at hevne,
ude han haver
talløse Skibe,
byder han Hjørleif
med sig paa Holm.
Vaer Du Dig, Konge!
— Havmanden vil i
Søen tilbage!"

De roede hen hvor han var bleven optagen. Han kvad:

„Kan jeg en Saga
Eder fortælle,
Gammen dog neppe
Eder den volder.

Farer fra Sønden
Slettens Datter,
blodbestænket fra
Danemark.

Har hun paa Hoved
Hjælmen opspændt,

smykket med Hedins*)
vilde Mærke.

Snart vil forvist Eder
Hilde*) gjæste,
briste vil Brynjer i
Vaabenmøde."

Hjørleif lod nu Havmanden slippe overbord. Han kvad;

„Drage skal Ingen
Havmanden atter
op paa sit Skib af
Bølgernes Dyb."

Kongen gav Handir og Hrindir Land tilligemed en Træl og Trælkvinde.

Hjørleif lod nu Budstikken gaae om og samlede Folk. En Nat gøede hans Hund. Den pleiede aldrig at gjøre det uden der var Fare paa Færde. Samme Nat kom Reidar med sin Hær og omringede Hjørleifs Gaard. Hjørleif satte gjennem Manderingen og skød et Spyd tilbage. Da hørte han dem raabe, at Heri var falden. Fra Skoven saae han saa sin Gaard

---

*) Grunden til at Hedin og Hilde bruges som Kampbilleder ses i Sagaen om „Hedin og Høgne" (Side 113.)

brænde og Reidar seile bort med Æsa, Hilde og stort Bytte. — Samme Høst kom han en Nat paa et Skib til Reidars Gaard og gik ind i Sovehuset. Kun Æsa laa der. Hjørleif bad hende vise ham hen til Reidar; men hun lukkede ham inde og sagde det til Reidar. Han blev saa efter Æsas Raad hængt op i Hallen ved sin egen Skotvinge mellem to Ilde. Hirden sad halvberuset ved Drikken. Hilde ofte Mundgodt i Ilden og hug siden Skotvingen over med et Sværd. Reidar sad og sov i Høisædet med Æsa paa sit Skjød. Hjørleif gjennemborede hans Bryst, hentede derpaa sine Folk op fra Skibet og lod Reidars Hird binde. Han gav den dog Fred. Reidar derimod lod han ophænge paa samme Maade som han havde gjort ved ham. Han underlagde sig saa hele Reidars Rige og indsatte Sølve som Jarl over det. Derpaa drog han tilbage til Norge med Hilde og Æsa og holdt et Thing, paa hvilket Folket dømte Æsa til at druknes i en Mose. Hjørleif sendte hende imidlertid op i Landet med hendes Medgift. Han faldt siden i Viking.

6.

Hjorolf Hjorleifsson.

Hjorleif havde med Hilde to Sønner, den ældste hed Hjorolf, den yngste Half. Efter Hjorleifs Død ægtede en Konge ved Navn Asmund Hilde og opfostrede Sønnerne. Da Hjorolf var otte Vintre gammel, rustede han sig til at drage i Leding. Han tog alle Skibe, han kunde faae, smaa som store, gamle som ny, og hver Mand, han traf paa, Træl som Fri; hans Mænd havde alleslags Vaaben, Stænger, Stave, Knipler o. s. v. Da han kom til Kamp med Vikinger, faldt derfor mange af hans Mænd og nogle flyede. Med ringe Hæder kom han tilbage om Høsten.

7.

Half Hjorleifsson samler Kæmper og ligger i Viking.

Vaaren efter var Half tolv Aar gammel, og ingen Mand var da saa stor og stærk som han. Han beredte sig til at drage paa Tog og havde et nyt og

veludrustet Skib. Paa Hordeland var Jarlen Alf den Gamle. Med sin Hustru, Gunlød, havde han to Sønner, som begge hed Sten. Den ældste, som var atten Aar gammel, var Halfs Raadgiver. Ingen, der var yngre eller uerfarnere end han, Ingen, der ræddedes og talte Frygtens Ord eller skiftede Mine ved Saar, Ingen, som ikke mægtede at løfte en uhyre stor Sten, der stod i Kongsgaarden, skulde fare med. Den yngre Sten var kun tolv Aar og kom derfor ikke med. Hersen Hamund den Tappre, Gunløds Broder, havde to Sønner, Hrok den Svarte og Hrok den Hvide, de kom med. Ligeledes en mægtig Bonde Aslaks to Sønner, Egil og Erling, herlige Mænd. To Mænd ved Navn Bard og Bjørn vare ogsaa med. I Alt droge treogtyve ombord. Ingen af dem havde mindre Styrke end tolv almindelige Mænd.

Den første Aften, de lagde til Havn, var det stærk Regn. Sten bad dem tjælde. Half mælede: „Vil Du end tjælde Huse som hjemme!“ Siden kaldte de ham Indsten. Dagen efter roede de i hvast Veir forbi et Næs. Der stod en Mand paa det, som bad om at maatte følge med dem. Half tog ham ombord og anviste ham Plads ved Rorstangen. Han sagde, det var vel, han var saaledes nær Kongen. Denne Mand var Sten den yngre, han blev kaldet Udsten. I Halfs Kæmpelove hed det blandt Andet,

at Ingen maatte have Sværd længere end en Alen, de skulde gaae deres Fjender nær paa Livet. De toge aldrig Kvinder og Børn tilfange. Deres Saar maatte de ei lade forbinde før efter et Døgns Forløb. De tjældede aldrig over dem og rebede aldrig Seil for Uveir. Ingen optoges blandt dem, der var af mindre Styrke eller Tapperhed end før er fortalt. Half og hans Kæmper hærjede atten Somre viden om Land, og Seieren fulgte dem stedse. Der var aldrig flere end tresindstyve Mænd paa Halfs Skib.

8.

Indsten fraraader Half at drage til Asmund.

Kong Half drog hjem med sine Kæmper. De overfaldtes af en stærk Storm, der truede dem med Undergang. Der blev da besluttet, at man skulde kaste Lod om hvem der skulde springe overbord. Men det behøvedes ikke, Kæmperne kappedes om at springe overbord for deres Stalbrødre. „Straaløst er her, lidet er Ægirs Hal smykket!“ mælede de, idet de styrtede sig i Havet. Da Half kom til Hordeland, drog

Kong Asmund til ham, underkastede sig ham, svor ham Troskab og bød ham og Hælvten af hans Mænd til Gilde. Da Half næste Morgen beredte sig til at drage til ham og bød Hælvten af sine Kæmper at blive tilbage paa Skibet, kvad Indsten:

„Op monne vi
alle gange,
brave Kæmper
Drotten følge.
Lader os brænde
Kongesædet,
lader os fælde
Asmund flux."

Half kvad til Svar:

„Ikkun med Hælvten
af mine Kæmper
ganger idag jeg,
Indsten, i Land
Budet os haver
Asmund til Gilde,
vil han os skjenke
røde Ringe."

Indsten kvad igjen:

„Ser Du ei alle
Asmunds Tanker.

Svig i Hjertet
lonlig han gjemmer.
Monne Du, Herre,
om vi raade,
lidet kun stole
paa din Maag."

Half:

„Altid haver,
Mænd det vide,
Asmund viist
os ikkun Venskab.
Ei den Gjæve
bryder Freden,
vil han ikke
svige mig."

Indsten:

„Vred er vorden
Dig nu Odin,
Asmund troer Du
altfor vel.
Monne han os
alle svige,
om Du af os
Raad ei tager."

Half:

„Altid lyster Dig
Angstens Tale,
Ikke vil Asmund
Freden bryde,
Guld og Klenodier
han os skjænker,
drage med dem vi
fra hans Gaard."

Indsten:

„Half, jeg drømte,
raad nu Drømmen,
at om os Luen
lystigt leged,
ondt var der det for os
ud at slippe.
Tykkes den Drøm Dig
Gammen, Drot?"

Half:

„Klingre om Skuldre paa
Kongens tappre,
trofaste Kæmper
gyldne Brynjer,

monne fra Eders
brede Axler
klart som Luer
Brynjerne lysne."

Indsten:

„Drømte jeg atter,
Herre Konge,
at vi i Søen
sjunkne vare.
Stort monne denne
Drøm os varsle.
Kan Du mig ogsaa
den udlægge?"

Half:

„Altfor længe er
daarligt talet.
Tykkes mig Sligt ei
Noget varsle.
Ei med Drømme-
tant Du tiere
fylde bolde
Kæmpeøren."

Indsten gik derpaa til Kæmperne og kvad:

„Lader os Alle
følge med Kongen,
agter ikke,
Kæmper, hans Bud!"

Men Udsten kvad til Svar:

„Drotten lade som
før vi raade,
aldrig endnu vi
det fortrød."

Da kvad Indsten:

„Lyttet har Kongen,
hvor vi droge,
mange Gange
til mine Raad.
Nu han, til Hjemmet
kommen tilbage,
agter ei noget
af mine Ord."

9.

Asmund sviger Half og hans Kæmper.

Half gik saa op til Asmunds Gaard med Hælvten af sine Mænd. Der var en Mængde Folk. Gildet var prægtig og Drikken saa stærk, at Halfs Kæmper sov haardt ind. Asmund og hans Hird stak saa Ild paa Hallen. Den af Halfs Kæmper, som først vaagnede, saae Hallen næsten fuld af Røg; han lagde sig imidlertid ned igjen og sov. En anden vaagnede og saae Hallen brænde; han lagde sig ligeledes igjen. Da vaagnede Half, han stod op, vækkede sine Mænd og bød dem væbne sig. De løb derpaa stærkt ind paa Væggen. Da kvad Indsten:

„Ryger ei lidet
det i Hallen,
sparer man ikke
her paa Veddet.
Haardt har Du, Half, din
Maag at lønne.
Bryde vi raskt nu
Hallens Planker.

Ud lad os gange,
tappert kæmpe.

Længe skal mindes
denne Færd.
Ingen paa Jorden
evig lever,
skal ei den Gjæve for
Døden skjælve."

Half og hans Kæmper slap ud. Men Overmagten, der ventede dem udenfor, var for stor. Half faldt tilligemed de fleste af hans Mænd. Da kvad Indsten:

„Her saae jeg Kæmper
Kongen følge,
lige kjække,
Ingen ham svigted.
Mødes vi glade, naar
herfra vi fare.
Lettere er ei
Livet end Døden."

Nu kom de af Halfs Kæmper, der havde været ved Skibet, til. En stor Del af dem faldt. Kampen varede lige til Natten. Før Indsten faldt, kvad han:

„Odin vi have
Ondt at lønne:
Slig en Konge,
Seieren han røved.

Fulgt jeg ham haver
atten Somre,
anden Høvding
ei vil jeg tjene.

Følger jeg Drotten
glad nu i Døden,
freidig jeg synker
her ved hans Side.
Det skulle Kæmper
kundbart gjøre:
Leende døde
Konningen Half."

10.

Nogle af Halfs Kæmper overleve Kampen.

Gunlod gik om Natten hen paa Valen at lede efter sine Sønner. Hun fandt Indsten død, Udsten var derimod kun haardt saaret; det samme var Tilfældet med Bard og Bjørn. Hun kjørte dem hjem til sin Gaard, lægede dem lønligt og sendte dem derpaa bort. Udsten drog til Kong Eisten i Danmark

der var hans Frænde; Bjørn og Bard til Halfs Morbroder Sølve. — Hrok den Svarte havde mange store Saar. Han gik om Natten fra Valen, og kom til en fattig Bonde ved Navn Skovkarl, hos hvem han fik sine Saar forbundne. Skovkarl forte ham derpaa nordpaa til Sogn til Geirmund Herse, der var hans Farbroder. Her blev han lonligt helbredet. Siden drog han til Kong Hake i Skaane.

11.

Udsten hos Kong Eisten i Danmark.

Udsten opholdt sig nu hos Kong Eisten i Danmark. Engang kvad han:

„Glæder dette
mest mit Sind:
Ikke er Asmund
uden Fare.
Vel ere mange
Halfskæmper faldne,
end er dog ikke
alle døde.“

Kongens Raadgiver hed Ulv den Rode. Han havde otte Sonner, der vare vældige Kæmper. De vare imidlertid avindsyge og havde et ondt Øie til Udsten. Ulv eggede engang Udsten. Da kvad denne:

„Op skal vi stande,
ud skal vi gange
og de vældige
Vaaben ryste!
Troer jeg komne
hid til Danmark
Diser vore
hjelmbedækte."

Ulv svarede:

„Døde monne være
Eders Diser,
Lykken flygtet fra
Halfs Kæmper
I Morges jeg drømte,
at mine Sonner
Seier finge
hvor I mødtes."

Udsten:

„Held jeg mig venter
meget bedre

end mig den onde
Ulv monne ønske.
Skjælve I skulle
i Sværdemøde,
Hovedet hugges,
Halsen rødnes."

Ulv:

„Monne Dig tvinge
Ulvens Unger,
om Du Dig vover
med dem til Strid."

Udsten:

„Ikke er Udsten
vant at frygte.
gange I ud kun
med mig at kæmpe.
Vover jeg Dysten
en imod otte.
Er I end mange,
flygter jeg ikke.

Drømte jeg, Half mig
egged til Striden,
loved mig trofast
i den at følge.

Været har Drotten
god mig i Dromme,
ganger jeg derfor
freidig til Kampen."

Ulvs Sønner og Udsten gik saa ud og sloges. Udsten dræbte dem alle. Han gik derpaa ind for Kong Eisten og kvad:

„Ind er jeg kommen
Ulv at sige,
at hans Sønner
slagne ligge.
Gange nu, Eisten,
om I ville,
Flere at prøve
Spydets Ryster.

Eisten kvad til Svar:

Selv sig forbyder
Dig at prøve,
Halfskæmper ere
stærkest af Alle.
kalder jeg tapprest
Dig iblandt Kæmper,
da Du alene
otte vog."

Udsten gjenmælede:

„Uden Møie
skulde jeg alle
Eistens Mænd med
Sværdet fælde,
hvis det fornødent
for mig gjordes,
og vi ikke
vare Venner.

Ingen lyster,
Udsten at prøve.
Danned i Brystet
Odin mit Hjerte
haardt i min Ungdom.
Glad som til Mjøden
derfor jeg ganger til
Sværdenes Leg."

12.

Hrok den Svarte hos Kong Hake i Skaane.

Hrok den Svarte opholdt sig ukjendt og i ringe Anseelse hos Kong Hake i Skaane, han sad i Gjæstesædet. Hrok havde en Datter ved Navn Brynhild. Hende havde en Konge, Svend den Seiersæle, beilet til, men faaet Afslag. Han gjorde da det Løfte at vorde den Mands Bane som ægtede hende, og ligeledes hendes Faders. Hake havde en Jarl, som hed Hedin. Dennes Søn, Visil, beilede til Brynhild, og hun blev ham lovet mod at han skulde værge Landet mod Svend. En Dag var Hirden paa Jagt og Kvinderne i Nøddeskoven. Brynhild saae en Mand staae ved en Eg og hørte ham kvæde:

Nu monne sige
Hamunds Søn
af hvad Æt han
kommen er.
Var min Fader
vældig Kæmpe,
større selv end,
Brynhild, din.

Han, som vogted
Hamunds Hjorde,
ikke vilde ved
Bifil lignes,
Ei saae jeg hjemme
Svinehyrde
usselig, Brynhild,
som din Beiler.

Stoltere var mig
dengang Livet,
da jeg fulgte
Konningen Half.
Herlige Helte
med ham vare,
hærjed vi kjække
viden om Land.

Half saae jeg hugge med
baade Hænder,
dækked den Høvding
ei sig med Skjold.
Ingen finder,
farer han vidt end,
boldere Hjerte
stoltere Sind.

Bød han ei Kæmper ved
Døden ræddes,
bød han dem Angstord
aldrig mæle.
Aldrig ved Vunder
skifted vi Mine,
ei vi forbandt dem før
Døgnet efter.

Kvinder og Børn ei
Meen vi tilføied.
Aldrig vi flygted,
var vi end færre.
Seieren fulgte
trofast os stedse,
hvor vi end løfted
Hildes Skjolde.

Aldrig jeg svigted i
Kæmpeflokken,
kaldte man tapper
mig iblandt Mænd.
Jeg med min Broder
atten Somre
modig fulgte
Konningen Half.

Ikke saa længe
leved den Gjæve
som han fortjente,
faldt han for Svig.
Fulgte min Broder
Drotten i Døden.
Sligt mig tvinger
lidet at sove.

Den Dag mig hilste
mørkest af alle,
da os Kong Asmund
skændigen sveg.
Den Dag mig hilser
lysest af alle,
da jeg faaer hevnet den
herlige Drot.

— Saa til den hoviske
Mø jeg kvæder,
at jeg til hende
beile monne,
om jeg vidste,
at hun kunde
elske Hamunds
unge Søn.

Fandt jeg aldrig,
skjøndt jeg foer viden,
Mø saa herlig
som Hakes Datter.
— Ak, men forstødt jeg
er nu af Alle,
sidde nu Halfskæmper
nederst i Hal."

Brynhild fortalte sin Fader hvad hun havde hørt og sagde, at det maatte være en af Halfs Kæmper, som var kommen til ham. Hake førte saa Hrok til Høisædet, viste ham megen Hæder og gav ham Brynhild tilægte. Næste Vaar drog Hrok med en Hær mod Svend den Seiersfæle og fældede ham.

13.

Halfs efterlevende Kæmper hevne ham.

Sommeren efter drog Kong Eisten og Udsten, Kong Hake og Hrok den Svarte, Kong Solve og Bjørn og Bard med en Hær mod Kong Asmund og fældede ham.

II.

Pile-Odd.

1.

Odd fødes paa Berurjodr.

Der var en Mand, som hed Grim, med Tilnavnet Loddenkind, fordi han var født med en lodden Kind. Han var rig og mægtig og boede paa Den Rafnista ud for Nummedalen. Han var gift med Lopthæna, eneste Datter af den rige Harald Herse i Vigen. Harald døde. Da Grim spurgte hans Død, beredte han sig til at reise til Vigen. Lopthæna maatte med, uagtet hun var frugtsommelig; Grim elskede hende saa høit, at han ikke kunde afse hende. Saasnart de vare færdige og fik Bør, styrede de med to Skibe østpaa langs Kysten. Ved Gaarden Berurjodr laae de om Natten. Lopthæna fik Ondt, og Grim sendte da Bud til Gaarden. Der boede en rig Bonde, Ingjald, hvis Kone

hed Alof; de havde en deilig treaarsgammel Søn, ved Navn Asmund. Ingjald agede strax ned til Stranden og bod Grim til sig med saamange af hans Følge, som han vilde tage med. Grim takkede ham meget derfor, og de kjørte saa til Gaarden, hvor de bleve vel modtagne. Lopthæna blev ført ind i Kvindehuset, Grim buden i Hallen og anviist Plads i Høisædet; der blev hverken sparet paa Drik eller Andet. Lopthæna nedkom med en deilig stor Dreng. Hun bad dem bringe ham til Faderen og sagde, at han skulde give ham Navn. Drengen blev saa overøst med Vand og kaldet Odd. Efter tre Dages Forløb sagde Lopthæna, at hun nu kunde fortsætte Reisen. Ingjald sagde, at han vilde gjengjældes for den gode Behandling, de havde faaet hos ham. „Det er ikke meer end billigt“ svarede Grim. „Tag Dig selv Løn, vi have Penge nok med os.“ — „Nei“ — gjenmælede Ingjald — „Penge har jeg nok af. Men din Bistand og dit Venskab ønsker jeg mig, og at Du skal befæste det ved at lade Odd blive hos mig.“ — „Jeg veed ikke, hvad Lopthæna siger dertil“ svarede Grim. „Saa godt et Tilbud tager jeg med Glæde imod“ mælede hun. Grim drog derpaa bort med sin Kone og sit Følge, Odd blev tilbage. De reiste til Vigen og begave sig siden paa Tilbageveien. Da de kom ud for Berurjodr sagde Grim, at han vilde stryge

Seil og lægge til Land. „Hvad skal det til?" mælede Lopthæna. „Jeg troede, at Du havde Lyst til at besøge din Søn." — „Jeg saae paa ham, da vi skiltes, og det syntes mig som han ikke saae med synderlig kjærlige Øine til os Rafnistafolk. Derfor ville vi drage videre." Saa blev da gjort, og de kom hjem til Rafnista.

2.

Odd bliver tolv Aar gammel.

Odd voxte nu op paa Berurjodr. I Størrelse og Skjønhed havde han ikke sin Lige; han lærte alle de Idrætter, unge Mænd i den Tid pleiede at øve. Ogsaa Asmund var en mandig Ungersvend, men stod dog tilbage for Odd. De sluttede et inderligt Fostbroderskab. Aldrig deltog Odd i Lege eller anden Børnesyssel men svømmede eller skød til Maals med Asmund. Videnskaber og fremmede Tungemaal lærte Odd af Ingjald, der var en meget viis Mand. Han gjorde mere af Odd end af sin egen Søn. Odd fik mange Drenge til at deltage i sine

Idrætter, Asmund fulgte ham dog mest vedholdende. Blote vilde Odd aldrig, det tyktes ham afskyeligt at knæle for Stok og Sten; han troede paa sin egen Styrke. Asmund fulgte ham ogsaa heri. Dette var saa meget mærkeligere som Ingjald var en stor Blotmand. Odd lod sig gjøre mange Pile, der vare langt større end dem man pleiede at bruge. Ingjald lod engang en sort Buk slagte og flaae. Odd bad om Skindet. Han fik det og fyldte det helt med Pile. Han lod sig saa gjøre en Bue, som passede til Pilene. Hans daglige Dragt var saaledes: en rød Skarlagens Kjortel, et smalt Belte, smukke Strømper og Sko, et Guldsmykke om Hovedet, Pilekoggeret paa Ryggen og en Bue i Haanden, andre Vaaben bar han ikke. Han talte venligt med Alle og var almindelig afholdt. Tiden led nu frem til Odd var tolv og Asmund femten Aar gammel; da var Odd saa stærk, at man neppe tvivlede om, at han jo havde Kræfter til hvad det skulde være.

3.

Volvaens Spaadom.

En Seidkvinde ved Navn Heid drog rundt om i

Landet til Gilder, indbudt af Bonderne, og forudsagde Folk deres Skjæbne, hvorledes Vinteren vilde blive og Andet. Hun havde femten Svende og femten Møer med sig, der sang godt; hvor hun kom opstemmedes en stor Sang. Engang var hun til Gilde i Nærheden af Berurjodr. Ingjald gik en Morgen tidlig hen hvor Fostbrodrene laa, vækkede dem og sagde: „Jeg vil sende Eder fra Huse idag, om Du vil, Odd.“ — „Hvorhen?“ spurgte Odd. „I skulle byde Vølvaen hid til Gilde“ svarede Ingjald. „Den Færd monne jeg ikke fare“ — gjenmælede Odd — „og det er mig meget imod, om hun kommer hid. Hvorhen Du ellers vil sende mig, skal jeg derimod gjerne drage.“ — „Saa skal Du gaae, Asmund“ — sagde Ingjald — „Dig kan jeg raade over.“ — „Jeg skal da til Gjengjeld gjore en anden Ting, som Du ikke vil synes bedre om, Ingjald, end jeg om dette“ mælede Odd. Asmund drog selvfemte afsted og indbød Spaakvinden. Hun tog imod Indbydelsen og kom samme Aften med hele sit Folge til Berurjodr. Ingjald gik hende imode med mange Mænd og førte hende ind i Hallen, hvor der var beredt et herligt Gilde. Odd vilde ikke have noget med Volvaen at gjore. Der skulde anstilles en stor Seid om Natten. Da de Andre gik tilsengs, gik Spaakvinden ud og anrettede Seiden. Næste Morgen spurgte Ingjald hende, hvorledes den

var løben af. „Jeg troer“ — svarede hun — „at have faaet sikker Kundskab om hvad der angaaer Dig og Du bad mig efterforske.“ — „Da skal Enhver sætte sig paa sin Plads“ — mælede Ingjald — „og derfra gaae frem at faae sin Skjæbne at vide.“ Ingjald gik som Husbonde først for hende og spurgte om Vinteren og Veirliget. Derpaa mælede han: „Nu ønsker jeg at vide min Skjæbne.“ — „Den er let at skjelne og god, Du skal boe paa Berurjodr i stor Anseelse til din Alderdom.“ Asmund gik saa frem for hende. „Du skal fare vidt om i Verden“ — sagde hun — „Du vil ansees for en ypperlig Mand hvor Du kommer, men ei vil Du trykkes af nogen hoi Alder.“ Dernæst gik den Ene efter den Anden frem for hende, og hun forudsagde Enhver sin Skjæbne. Alle vare meget tilfredse dermed. Ingjald takkede hende. „Have nu Alle været fremme for mig?“ spurgte Volvaen. „Ja, det troer jeg“ svarede Ingjald. „Hvad er det da, som ligger derhenne under Pelsen?“ spurgte Spaakvinden. „Det synes mig som det stundom rører sig.“ Da kastede Odd Pelsen af sig — det var nemlig ham — satte sig op og sagde: „Det er ganske rigtigt, som Dig synes, at det er et Menneske og tilmed En, som vil, at Du skal tie paa Dieblikket og ikke udplappre hvad Du faaer i Sinde at sige om hans Skjæbne, da han ikke troer et Ord af hvad Du taler; hvis ikke faaer Du denne Stok,

som jeg her holder i min Haand, i Næsen." — „Ei ændser jeg din Trusel" — gjenmælede Heid — „og din Skjæbne skal ikke dølges." Og hun kvad:

„Odd, Dig bestemt er
Alder langt høiere
end der beskjæres
ellers en Mand
Vidt skal Du fare,
og hvor Du kommer
holdes for ypperst
under Solen.

Men ihvorvidt Du end
farer i Verden,
dog skal Du brændes paa
Berurjodr.
Stander i Stalden
Faxe blandt Heste;
vorder dens Pande,
Odd, din Bane."

„Elendige Kjælling!" udbrød Odd, sprang op og drev Stokken i Næsen paa Volvaen, saa Blodet fløb ned af hendes Ansigt. Hun raabte da paa sine Klæder. „Jeg vil paa Dieblikket bort herfra, aldrig har man nogetsteds før behandlet mig saaledes."

Ingjald bad hende blive de tre Nætter til Gilde hos ham, som det var bestemt; han skulde saa give hende gode Gaver. Men hun sagde: „Fremfør hvad Gaver Du vil i Bøder for denne Mand, men jeg vil strax afsted." Hun modtog saa Gaver af Ingjald og drog bort.

4.

Faxe høilægges.

Kort efter kaldte Odd paa Asmund. De gik til Hesten Faxe og trak den med sig hen i en lille Dal. Der gravede de en Grav, næsten to Mands Høide dyb, og styrtede Faxe ned i den. De bare dernæst saa store Stene, som de mægtede at løfte, til og kastede dem med al Kraft ned i Graven. Mellem Stenene lagde de Grus. Ovenover opkastede de saa en Høi. Da sagde Odd: „Tilintetgjort har jeg nu den Skjæbne, at Faxe skal vorde min Bane." Derefter droge de hjem.

5.

Odd og Asmund forlade Berurjoder.

Nogen Tid efter kom Odd til Ingjald og sagde: „Jeg ønsker at Du vil give mig et Skib." — „Hvad agter Du at tage Dig for?" spurgte Ingjald. „Jeg agter at drage herfra" svarede Odd. „Hvo skal drage med Dig?" — „Jeg og Asmund ville følges ad." — „Da ønsker jeg ikke, at I blive ret længe borte." — „Vi ville aldrig komme tilbage." — „Saa gjør Du hvad der mest mishager mig." — „Det er din egen Skyld, hvorfor bød Du Volvaen hid." Ingjald lod Odd have sin Villie. Han gav Fostbrødrene et Fartøi med tolv Aarer og udstyrede dem i alle Henseender paa det bedste. De bøde Ingjald Farvel og roede derpaa fra Land.

6.

Odd og Asmund seile til Rafnista.

Asmund spurgte, hvorhen de skulde drage. Odd svarede, at han vilde besøge sine Frænder paa Rafnista.

De heisede saa Seil, fik god Bor og naaede snart Rafnista. De gik op til Gaarden. Odd havde sit Pilekogger paa Ryggen og sin Bue i Haanden og Asmund ligeledes sine Vaaben. Da Grim spurgte deres Ankomst, gik han dem imode med alle sine Huskarle og bod dem Velkommen og hjem til sig. „Jeg vil forst se at træffe mine Frænder Gudmund og Sigurd“ sagde Odd. „Jeg har hort at de ere færdige til at reise til Bjarmeland.“ Gudmund var Odds to Aar yngre Broder, Sigurd hans Søsterson, begge raske Mænd. „Jeg ser dog gjerne“ — gjenmælede Grim — „at I blive hos mig i Vinter.“ — „Forst maa jeg træffe dem“ svarede Odd. Grim gik da med Fostbrodrene hen hvor Gudmund og Sigurd laa seilfærdige med to Skibe. Odd lod dem kalde iland. De hilsede glade hverandre. Odd mælede: „Det er nu saa, at vi Fostbrodre ville give os i Reiseselskab med Eder.“ — „Det kan ikke ske dennesinde“ — svarede Gudmund — „vi ere alt seilfærdige og Alt er afpasset med Mad og Drikke og andre Ting, nu kunne vi ikke lade os opholde med at forandre det. Dennegang kan Du da ikke drage med os, Broder; næste Sommer kan Du derimod fare med os hvorhen Du vil.“ — „Det er vel talt, Broder“ gjenmælede Odd. „Ikke vil jeg bede mere herom. Dog kan det være, at jeg ikke behover at bede Eder

om Skib næste Sommer." Odd gik saa hjem med sin Fader. Grim gav Odd Plads hos sig i Hoisædet og Asmund ved Odds Side. Der blev anrettet et anseligt Gilde for dem og viist dem alt Godt.

7.

Gudmunds Drom. Gudmund og Sigurd give Odd deres ene Skib.

Gudmund og Sigurd laa en halv Maaned uden at faae Bor. En Nat lod Gudmund ilde i Sovne. Folkene vilde vække ham; men Sigurd sagde, at man skulde lade ham drømme sin Drøm tilende. Da han siden vaagnede, spurgte Sigurd ham hvad han havde drømt. Gudmund svarede: „Jeg saae en Hvidbjørn ligge i Ring rundt om Rafnista, dens Hoved og Hale mødtes her over vore to Skibe. Det var saa forfærdeligt et Dyr, at jeg aldrig har set dets Lige, alle Haarene stode i Veiret paa det som Børster. Det forekom mig som det vilde springe ud paa Skibet og sænke det i Dybet." — „Det er klart" — gjenmælede Sigurd — „at dette Dyr er vor Frænde

Odds Fylgje og det vilde Sind, han bærer til os; jeg har ingen Tro til, at vi komme bort herfra uden ham." — „Hvad skulle vi da gjøre?" — „Venligt bede ham seile med os." — „Nu kan det let hændes, at han ikke vil." — „Saa ville vi give ham vort ene Skib." Derom bleve de enige. De droge saa iland og indbøde Odd til at seile med dem; men han svarede, at han nu ikke vilde. „For Du skal lade være at drage med os" — sagde de da — „ville vi give Dig det ene af vore Skibe." — „Saa vil jeg reise med Eder" — svarede Odd — „og jeg er rede til strax at drage afsted."

8.

Odd seiler fra Rafnista.

Grim fulgte dem ned til Skibene og sagde ved Skilsmissen til Odd: „Her ere nogle fortrinlige Kostbarheder, som jeg vil give Dig: det er trende guldomvundne Pile, hvilke jeg vandt fra Finnekongen Gusе, de træffe altid og flyve tilbage paa Strengen." Odd tog Pilene og betragtede dem. Han sagde: „Mange gode Gaver har jeg mod-

taget men aldrig nogen, jeg hvede saa vel som denne." Grim vendte saa tilbage. Odd gik ud paa sit Skib, lettede strax Anker og stak i Søen.

9.

I Finmarken.

Da Odd var kommen ud i rum Sø, lod han Seilene heise. Det Samme gjorde Gudmund og Sigurd. De fik strax Bor og seilede nordpaa til Finmarken. De lagde sig for Anker om Natten. Om Morgenen gik Gudmund og Sigurd med deres Folk iland. Der var en Mængde Finnehytter, Finnerne vare ikke hjemme. Kvinderne bleve plyndrede, de jamrede sig ynkeligt derved. Paa Odds Skib talte man ogsaa om at gaae iland, men Odd forbød det. Da Gudmund og Sigurd om Aftenen kom tilbage til Skibene, sagde Odd: „I have været iland idag, Gudmund." — „Ja" svarede denne. „Og tykkes det mig megen Gammen at plyndre Finnekonerne. Har Du ikke Lyst at følge med os imorgen." — „Nei" svarede Odd. „Jeg ser ingen Hæder eller Forfremmelse i at plyndre Kvinder. De ville nok ogsaa betale Eder

for Eders Uleilighed. Jeg vil seile herfra strax imorgen." De gjorde da saa.

10.

I Bjarmeland.

De kom med Skibene til Bjarmeland og styrede op i Aaen Vina. Indbyggerne spurgte strax deres Ankomst og sendte Mænd til dem. Der blev sluttet Fred paa en halv Maaned til at holde Marked i. Bjarmerne kom ned fra Landet med alskens Graaværk, og man gjorde en fordelagtig Handel med hinanden. Da den halve Maaned var forløben, blev Freden opsagt. Normændene lagde ud i Aaen for Anker. Da det begyndte at mørknes, spurgte Odd sine Mænd hvad Beslutning de nu skulde tage. De bade ham raade. „Jeg og Asmund ville da roe til Land" — sagde han — „for at speide." Da de kom iland, gik de hen til en Skov. De fik Øie paa en enlig Bygning og gik hen til den. Den var ganske oplyst, en stor Mængde Mennesker drak under megen Lystighed derinde. Odd spurgte Asmund om han forstod noget af hvad de sagde. „Nei" — svarede denne — „ikke mere

end om det var Fuglekvidder." — „Kan Du se" — gjenmælede Odd — „at der gaaer en Mand og skjenker; det aner mig, at han forstaaer vort Tungemaal. Nu skal du tove, medens jeg gaaer ind." Han gik saa ind og stillede sig ved Skjenkebordet, som stod ved Døren, hvor der var mindst lyst. Skjenkesvenden kom snart derhen. Odd greb ham da og kastede ham paa Skuldrene. Han skreg af alle Kræfter og raabte, at Troldene toge ham. Bjarmerne sprang op i en Hast og styrtede frem mod Odd. Han slog fra sig med Svenden og slap ud. Han skyndte sig derpaa med Svenden, fulgt af Asmund, ned til Skibene. Han satte Svenden hos sig og udspurgte ham men fik intet Svar. „Her er to Vilkaar for Dig" — sagde han da — „enten svarer du mig — jeg veed, at Du kan vort Maal — eller jeg lader Dig strax sætte i Jern." — „Hvad vil Du vide?" spurgte saa Svenden. „Af hvad Slægt er Du, og hvorlænge har Du været her?" — Jeg er en Normand og har desværre været her i syv Aar." — „Anviis os da hvor vi kunne gjøre Bytte." — „Der staaer en Hoi ved Vina, som er opkastet af Muld og Penge. Derhen skal bæres et vist Antal Haandfulde Sølv og Muld for hver, som fødes eller døer." Da sagde Odd: „Nu skal I, Frænde Gudmund, drage iland inat med Eders Folk til denne Hoi; jeg vil imidlertid med mine Mænd passe paa

Skibene og Skjenkeren." Gudmund og hans Folk droge saa til Høien, bandt sig Dragter og gik tilbage til Skibene dermed. Odd gav dem derpaa Skjenkeren at passe paa. „Hans Dine ere uafladeligt rettede mod Land" — mælede Odd — „saa han vistnok ikke har fundet Opholdet her saa ubehageligt som han foregiver." Han gik derpaa til Høien med sine Mænd. Gudmund og Sigurd satte Skjenkeren imellem sig og begyndte at sigte Sølvet, men da de mindst tænkte derpaa sprang Skjenkesvenden overbord og svømmede til Land. Gudmund sprang op, greb et Kastespyd og kastede efter ham. Det traf ham i Læggen, men han undslap dog. — Da Odd og Asmund kom til Høien, sagde Odd: „Nu skulle vi gjøre os Dragter men ikke større end at vi med Lethed kunne komme afsted." Det var i den første Dagbrækning, de vare færdige og gik ned langs Aaen. Da de vare gaaede et Stykke Vei, spurgte Odd: „Se I ikke Noget?" „Nei" svarede Asmund. „Seer Du maaskee Noget?" — „Jeg seer hvad der ikke vil baade os, en stor Mængde Mennesker komme frem af Skoven. Jeg frygter, at Skjenkeren er sluppen bort og har bragt Bjarmerne Underretning om vor Færd." — „Hvad skulle vi da nu gjøre?" spurgte Asmund. „I skulle gaae frem til Aaen, og stille Eder til Strid tversover det Næs, der gaaer ud i den og lægge Godset bag Eder."

Odd vendte derpaa tilbage til Skoven, hug sig en stor Kolle og kom igjen med den. En hel Hær rykkede nu imod dem med Skjenkeren i Spidsen. Odd tiltalte ham: „Hurtigt har Du skiftet Sind! — Hvad have Bjarmerne i Sinde?“ — „De ville endnu engang holde Marked med Eder“ svarede Skjenkeren. „Hvorledes det?“ — „De ville kjøbslaae med Eder om Vaaben.“ — „Det ville vi ikke.“ — „Da skulle I værge Eders Gods og Liv.“ — „Det skal ske“. Odd sagde nu til sine Mænd: „I skulle nøie passe paa strax at kaste Enhver som falder i vor Hær, ud i Aaen, ellers vilde Bjarmerne strax iværksætte en eller anden Trolddom med Liget. Bjarmerne gjorde nu et hidsigt Angreb. Odd løb frem og slog saa haardt til begge Sider med Kollen, at Alle vege for ham og en Mængde faldt. Asmund fulgte ham med Mandighed. Slaget var heftigt og stod længe paa. Enden derpaa blev imidlertid, at Bjarmerne flygtede, efterat en utallig Mængde var falden. Odd forfulgte dem og dræbte Alle, han naaede. Han vendte derpaa tilbage til sine Mænd og bod dem at lade Mulden blive tilbage af Bylterne og kun tage Kostbarhederne med. De gjorde saa og droge derpaa ned til Stranden. Da de kom der, vare Skibene borte. „Hvad skulle vi nu gjøre?“ spurgte Odd. Asmund bad ham raade. „Et af To maa være Tilfældet“ — sagde Odd — „enten

maae de have lagt sig i Skjul eller bedraget os mere end vi troe." — „Det kan ikke være Tilfældet" gjenmælede Asmund. „Jeg vil prøve det" sagde Odd, gik hen i Skoven, klavrede op i et Træ og tændte Ild oppe i Grenene, Luen slog strax iveiret. Derpaa gik han tilbage til sine Mænd. To Baade kom roende til Land, det var deres Stalbrødre. Der blev stor Glæde paa begge Sider. De stege nu ombord paa deres Skibe og styrede strax bort med Byttet.

11.

Atter ved Finmarken.

De kom atter ved Finmarken og lagde sig paa det samme Sted som før. Om Natten vaagnede de ved et Knald, der var saa stærkt, at de aldrig havde hørt Mage til det. Odd spurgte Gudmund og Sigurd hvad det vel betød. Som de talte herom hørte de et endnu stærkere, og det var neppe forbi, før der kom et tredie, der langt overgik de forrige. „Hvad troer, Du, Frænde Odd" — spurgte Gudmund — „dette bebuder?" — „Jeg har hørt fortælle" — svarede Odd — „at naar to Vinde mødes, opstaaer

der et stort Knald. Nu maae vi forberede os paa et haardt Uveir; Finnerne ville vist opvække Storm imod Eder, fordi I plyndrede dem." De gjorde saa alle mulige Anstalter til at modstaae et Uveir og lettede derpaa Anker.

12.

Uveir paa Havet.

Strax efter dækkede Taage hele Havet, og Stormen indfandt sig. Den var saa haard, at den strax drev dem af deres Vei. Alle øste saa stærkt de formaaede. Saaledes dreve de tyve Dage. Odd sagde da til Gudmund: „I skulle kaste alt hvad I rovede fra Finnekonerne overbord, før slippe vi neppe for Stormen."—„Hvad kan det nytte dem, at vi kaste deres Sager overbord?" gjenmælede Gudmund. „Lad dem sørge derfor" svarede Odd. Man gjorde da saa. Saasnart Finnevarerne kom i Søen, dreve de frem og tilbage ved Skibsbordene til de kom i en Dynge og dernæst foer de i flyvende Fart lige imod Veiret og vare i et Øieblik ude af Sigte. Nu skilte Taagen sig ad, og Søen blev stille.

13.

I Riseland.

Lidt efter øinede de Land. Alle vare saa udmattede af den vedholdende Anstrængelse, at Ingen uden Hovdingerne kunde gjøre Gavn længere. Her som altid havde Asmund næst efter Odd gjort mest Fyldest for sig. De talte nu med hverandre om, hvad det kunde være for et Land, de vare komne til. „Efter hvad jeg formoder“ — sagde Odd — „ere vi komne langt nordpaa, og efter vise Mænds Frasagn tykkes mig dette Land at kunne ligne Riseland. Da vore Mænd imidlertid ere saa udmattede, troer jeg ikke, der er andet for end at søge Land og udhvile sig.“ Odd bød dem saa lægge Skibene under en Ø, som strakte sig imod dem med en god Havn. Da de havde opslaaet Telte, sagde Odd, at de skulde roe langsmed Landet og undersøge det. De opdagede snart, at det var en stor, frugtbar men ubeboet Ø; ved Kysterne traf de Hvaler, Sælhunde og Fuglevildt i Mængde og i Skovene mange Dyr. Derpaa droge de tilbage til deres Stalbrødre. Odd bød sine Mænd holde streng Vagt. „Der skal“ — sagde han — „vaage tolv Mand hver Nat paa Øen. Vi skulle jage Vildt til Føde for os.“ Da de en Dag gik omkring i

Skoven, fik de Øie paa en stor Skovbjørn. Odd skød den og ramte godt, og de dræbte den saa. Odd lod Huden trække af den og udspile, saa han staaende bag den kunde skyde Pile gjennem dens Mund; han lod ogsaa en Stenflise lægge i Munden, saa der kunde tændes Ild der. Derpaa lod han den sætte op paa en stor og steil Klippe, der vendte ind mod Fastlandet med Hovedet mod dette. De forbleve en Tid paa Øen og opdagede, at der var Folk, dog saae de kun faa, de vare store, saa de kunde vide, at det var Riser. En Aften silde bleve de vaer, at Riserne samlede sig i Mængde paa et Næs paa Fastlandet. „Jeg er nysgjerrig" — sagde Odd — „efter at vide hvad disse Folk have i Sinde. Vi skulle, Asmund, roe saa stille som muligt ind gjennem Sundet." Da de kom ind under Næsset, holdt de Aarerne op og lyttede. De hørte den øverste Rise tale med høi Røst: „I vide, at nogle Skjægbørn ere komne til vor Ø og dræbe vore Bjørne og vort andet Vildt. Jeg stevnede Eder nu hid for at raadslaae med Eder om at dræbe dem. Da jeg, som I vide, har Ufred med min Broder Bjolve, kan jeg kun skjænke dem liden Opmærksomhed. Her er en Guldring, som jeg vil give den, der farer hen og ødelægger dem." En Kone — om hun ellers kunde kaldes saa — der var stor og forfærdelig at se til, iført en Skindkjortel og med en stor Jernstav i Haanden, reiste sig

saa op og tog tilorde: „Skyldige ere vi, Risekonning Bade, at udføre dit Bud, allerhelst Du byder en saadan Belønning. Nu skal jeg fare denne Færd, om Du vil.“ — „Det er vel, Datter Gneip“ — gjenmælede Risekongen — „at Du vil udføre dette Ærende. — Men se I ikke, at her ere to Skjægborn i en Baad under Næsset, som lytte til vor Tale! Nu skal jeg sende dem en Hilsen.“ I det samme kom en Sten flyvende mod Odd og Asmund. Odd lod i en Hast Baaden dreie til Side. Lidt efter kom en anden Sten. Det gik paa samme Maade som før. Strax efter fløi en tredie, der var af en uhyre Størrelse. De fik en svær Sø over Baaden af den. Efter Odds Raad roede de nu ud til Øen. De fortalte deres Staldbrødre hvad de havde hørt. Inden de vidste et Ord deraf var Gneip kommen vadende fra Fastlandet ud til Øen. Odd gik nu frem paa Klippen til Dyret, tændte Ild i dets Mund og skjød derpaa en Pil gjennem Munden. Da Risekvinden hørte Hvinet og saae Pilen, holdt hun sin Haand imod. Pilen bed ikke mere paa den end om det havde været en Sten. „Der skal mere til!“ sagde hun. Odd tog da en af Gusespilene og afskød den. Qvinden holdt atter Haanden imod. Pilen fløi imidlertid gjennem Haanden ind i Øiet, ud gjennem Nakken og derfra tilbage paa Strengen. „Det var besynderligt“ sagde hun. „Men

det skal dog ikke holde mig tilbage." Odd skjød saa anden Gang Gusepilen af. Hun fik den gjennem det andet Øie. „Nu kommer jeg til at vende tilbage" sagde Gneip. „Og havde det været bedre, om jeg havde gjort det før." Hun vendte saa tilbage, blindet paa begge Øinene. — „Nu skulle vi, Asmund" — sagde Odd — roe til Land for at faae at vide hvor Gneip har hjemme." Asmund bad ham raade. De roede nu til Land og saae, at Gneip tog Veien tilfjelds. De ilede efter hende. De fik Øie paa Ild i en Hule og gik hen til den. De saae en stor Kjedel over Ilden, der sade mange Troldkvinder paa begge Bænkene. I Høisædet sad en Jætte, han var ganske sort med Undtagelse af Øinene og Hænderne, som vare hvide; hans Næse boiede sig ligened for Munden; Læberne vare uhyre tykke, Underlæben hang ned over Hagen, Overlæben buede sig op under Næsen; Haaret var grovt og hang ned over hele Brystet. En Jættinde, der lignede ham, sad ved hans Side. Jætten tog til Orde: „Hvor er vor Tjener Hardhaus, hvi bringes der os ikke Mad?" — „Her er jeg" — svarede Tjeneren, — „men bringer en sorgelig Tidende." — „Hvilken?" — „Den, at din Datter Gneip er kommen tilbage med begge Øinene udskudte af Odds Pile." — „Det kunde hun vente sig; hun paatog sig mere end hun kunde udføre, at ihjel-

slaae Odd staaer ikke engang i vor Magt, da Skjebnen har bestemt ham en langt høiere Alder end andre Mennesker. Jeg veed, at Finnerne have sendt dem hid for at vi skulde dræbe dem; men eftersom vi ikke formaae det vil jeg give dem ligesaa god Bør herfra som Finnerne gave dem herhid. Men fordi Odd har skudt min Datters Øine ud med sine Pile vil jeg give ham et Ögenavn og kalde ham Pile-Odd." Da tog Odd en af Gusespilene og skød den imod Jætten. Da denne hørte Hvinet, slog han haardt mod Pilen. Den fløi imidlertid desuagtet gjennem Øiet paa ham, og derpaa ind under Troldqvindens ene Arm og ud under den anden. Hun sprang op, greb fat i Skjenkesvenden og ruskede ham i Haaret. Uvætterne sprang nu op og angrebe hverandre rasende. Od dog Asmund droge imidlertid til deres Stalbrodre, som bleve glade over at se dem igjen. Gudmund spurgte, hvorledes det var løbet af. Da kvad Odd:

„Frem jeg gik med
Gusespile.
Op i Fjeldet
steg jeg kjæk.
Gjennem Øie
skød jeg Jætten
og Jættinden
under Arme."

„Det kunde jeg vel tænke“ — gjenmælede Gudmund — „at Du havde havt Noget at bestille, siden Du blev saa længe borte. — Hændtes der ellers ikke noget Mærkeligt?“ — „Navn blev mig givet“ svarede Odd og kvad:

„Navn jeg fik, som jeg
bære vil.
Inde i Hulen mig
Jætten det gav.
Troldene smagte
mine Pile,
kaldt blev jeg derfor
Pile-Odd.“

Der blev lovet os Bor herfra og det ikke mindre end Finnernes hertil“ — vedblev Odd — „dog ville vi nu seile bort.“ De gjorde da saa.

14.

Odd vender tilbage til Rafnista.

Der opstod strax en Storm, der endog var heftigere, end den hvorunder de vare komne til Riseland. Den var ledsaget af Snefog og Frost, ethvert Indskyl

af Søen frøs øieblikkeligt. I tyve Dage maatte de uafladeligt øse. De slap dog til Finmarken, hvor de lagde sig i Havn og udhvilede sig. De seilede derpaa tilbage til Rafnista. Grim blev glad ved at se dem igjen og syntes, han havde faaet dem tilbage fra Hel. Han bød Odd med alle hans Folk til sig om Vinteren. Odd tog imod Indbydelsen, og de opholdt sig saa paa Rafnista om Vinteren. Odd blev meget navnkundig af denne Færd, som man ikke i Mandsminde tyktes at kjende Magen til. Alt Byttet, de havde gjort, gave de Grim. Der var store Drikkegilder og megen Glæde om Vinteren.

15.

Odd og hans Stalbrødre seile atter fra Rafnista.

Imod Slutningen af Vinteren spurgte Odd Gudmund, hvad de havde isinde at tage sig for. „Deri skal Du finde paa Raad for os" lød Svaret. „Da vil jeg fare paa Vikingetog." Da Odd noget efter talte med sin Fader, sagde han, at han ønskede tre Skibe af ham. Grim svarede, de strax skulde være rede. Frænderne rustede sig saa og udvalgte sig alle

de raskeste Mænd i Halogeland og Nummedalen, Enhver vilde gjerne følge dem. Da de vare reisefærdige, sagde Odd til sin Fader: „Nu vil jeg, Fader, at Du anviser os en eller anden Viking, som Du synes det kan være passende for os at stride imod.“ — „Der er“ — lød Svaret — „en Viking ved Navn Halfdan, en Søn af Oplændingernes Konge; han ligger fordetmeste østpaa ovre ved Elvsskjær; han har tredive Skibe og er en tapper Kæmpe.“ Odd takkede sin Fader. „Jeg ser nu“ — sagde han — „at Du stoler paa dine Sønners Mandighed, siden Du viser os med tre Skibe mod tredive.“

16.

Odd overvinder Vikingen Halfdan.

Brødrene styrede nu til Elvsskjær og lagde sig i Havn der. Der var mange kun lidet bebyggede Øer. Da Brødrene havde opslaaet Skibsteltene, roede Odd bort med nogle faa Mænd. De bleve snart Vikingernes Flaade vaer, Skibene laae adspredte, et stort glimrende Drageskib, der var jernbeslaaet overalt foran paa Stavnen, laae midt iblandt dem. Odd spurgte nu med høi Rost hvo der styrede Flaaden. En Mand aabnede

Teltskjødet paa Dragen og svarede: „Halfdan. — Hvem er det som spørger?" Odd nævnede sig. „Er det Dig, som foer til Bjarmeland forrige Sommer?" — „Ja." — „Hvad er dit Ærinde her?" — „Mine Frænder, Haleierne, synes ikke vel om, at Du plyndrer dem. Nu agter jeg derfor at prøve en Dyst med Dig og venter, at en af os to ikke skal være istand til at fortælle Tidender om Kampens Udfald." — „Hvormange Skibe have I?" — „Tre med hundrede Mand paa hvert." — Da er du visselig indbildsk og taabelig, og vi kunne gjerne sove i god Ro." Odd roede nu tilbage til sine Mænd. „Nu skulle vi" — sagde han — „flytte Godset fra vore Skibe iland og bære Stene ombord istedet. Siden ville vi hugge fire Træer med Grenene paa og bruge dem som Stiger for at komme op paa Dragen." Da de vare færdige hermed, mælede Odd: „I to, Gudmund og Sigurd, skulle lægge Eders Skib ved det ene Bord af Dragen; jeg og Asmund ville lægge til det andet." De roede nu sagte afsted. Træerne bleve lagte til Dragen, og Folkene klattrede saa op ad dem. De væltede derpaa Teltene ind over Vikingerne og ryddede i kort Tid Dragen lige til Loftingen. Halfdan iforte sig sine Klæder, da han hørte Larmen, greb sine Vaaben, sprang frem i Loftingen og raabte til de andre Skibe, at de flux skulde lægge til. Odd satte sin Dxehage i

Loftingen og kastede sig op ved Hjælp af Oxen. Halfdan hug ham i Hjelmen, men hans Sværd brast under Hjaltet, og Odd hug ham saa Banehug. Odd tilbød derpaa Vikingerne Fred. De betænkte sig ikke længe paa at tage derimod. Odd lod saa dem, som tyktes ham de raskeste, følge med sig; han tog Dragen, og et andet Skib og alt Godset; de øvrige Skibe gav han Vikingerne tilbage. Odd styrede nu Dragen, som han kaldte efter Halfdan. Hele den Sommer krydsede han med sine Skibe ved Norges Kyster og fredede Kjøbmænd.

17.

Odd og hans Stalbrødre paa Rafnista. De drage atter ud.

Om Høsten seilede Stalbrødrene igjen op til Rafnista. De opholdt sig hos Grim om Vinteren. Om Vaaren beredte de sig til et Krigstog. Da de vare færdige, bad Odd atter sin Fader at anvise ham en Viking, de kunde vinde Hæder ved at kæmpe imod. „Der er en, som hedder Sote“ — mælede Grim — „som ligger sydpaa ved Skida, det er en vældig Kæmpe, han har fyrretyve Skibe og megen Rigdom.“ Stalbrødrene forlode saa igjen Rafnista.

18.

Odd overvinder Vikingen Sote.

De holdt imod Sønden med fem Skibe. Langt ud paa Sommeren spurgte Sote, at Odd og hans Stalbrødre søgte ham. Han drog strax imod dem, men maatte ligge stille for Modvind. Han sagde da til sine Mænd: „Nu ville vi lægge vore Skibe Stavn mod Stavn, min Drage i Midten. Jeg har spurgt at Odd er en dristig Helt; han vil sikkert seile lige imod os. Naar Odd har strøget sine Seil, ville vi omgaae hans Skibe og ikke lade Nogen undkomme." Odd kom seilende. Da han blev Sotes Flaade vaer, sagde han: „Jeg ser, at Sote vil, at vi skulle seile lige ind paa hans Skibe." — „Er det ikke uraadeligt" — mælede Gudmund — „formedelst Sotes Overmagt?" — „Jeg vil seile frem med min Drage" svarede Odd. Han raabte derpaa til sine Mænd, at de skulle bære saameget som muligt af Ladningen agter ud. Derpaa bød han dem stille sig bag Masten. Da det var gjort, befalede han dem at sætte alle Seil til. De havde god Bør, og Halfdansdragen skød en voldsom Fart. Før Sote vidste et Ord deraf, løb den lige ind paa Siden af hans Drage, hvis Mandskab var ifærd med at væbne sig. Odd sprang strax med sine

Folk op paa Skibet, ryddede det raskt og dræbte Sote. Han bød nu Vikingerne overgive sig. De gjorde det. Odd fik da Sotes Drage, tre andre Skibe og store Rigdomme. Han udvalgte sig de Vikinger, der tyktes ham de mandigste og bedst udrustede. Derpaa seilede han atter hjemad.

19.

Paa Rafnista.

Grim tog imod dem med aabne Arme, og de sade Vinteren over i Hæder hos ham. Imod Slutningen af Vinteren lavede Odd og hans Stalbrodre sig til Bortreise med fem Skibe. Da de vare færdige, gik Odd til sin Fader og sagde: „Nu skal du anvise os den drabeligste Viking, Du kjender.“ — „Jeg kan mærke“ — svarede Grim — „at I ikke blot ere mandige, men ogsaa selv tykkes Eder saa. — Jeg vil da anvise Eder tvende Vikinger, som jeg holder for de største, den ene hedder Hjalmar den Modige, den anden Thord Stafnglama.“ — „Hvormange Folk have de?“ — spurgte Odd — „og hvor have de deres Tilhold?“ — „De have femten Skibe med hundrede

Mand paa hvert, de have deres Tilhold i Sverrig, hvor de om Vinteren beskytte Landet for Kongen, Ingjald den Onde; om Sommeren ligge de i Viking." Odd og hans Frænder bøde saa deres Fader Levvel.

20.

Odd kæmper med Vikingerne Hjalmar og Thord og slutter derpaa Forbund med dem.

De seilede derpaa østerpaa langs Landet til Sverrig. De lagde til ved et Næs, tjældede over deres Skibe og gik op paa Næsset. Hjalmar og Thord laae just med femten Skibe paa den anden Side under Næsset, de havde leiret sig paa Land og legede udenfor deres Telte. Odd og hans Følge bleve dem vaer og vendte strax tilbage. Gudmund spurgte, hvad de skulde gjøre. Odd sagde: „Nu ville vi dele vore Folk i to ligestore Dele, med den ene skulle I styre frem for Næsset og oplofte Krigsraab, med den anden vil jeg gaae iland, rykke frem langs med Skoven og oplofte Krigsraab. Det kan da let hændes, at de troe, at vor Hær er større end den er og flygte til Skoven." Da Vikingerne hørte Gudmunds Krigs-

raab, lode de sig aldeles ikke forstyrre i Legen. Da de hørte Odds, standsede de, saalænge det varede, men begyndte da paany ligesaa raskt som før. Odd og Gudmund vendte med saa forrettet Sag tilbage. Odd sagde: „Det kan man se, tykkes mig, at her behøves Mere, og ikke ere disse frygtsomme for Ufred.“ — „Hvad Beslutning skulle vi da tage?“ spurgte Gudmund. „Paa disse Mænd skal man ikke stjæle sig“ svarede Odd. „Vi skulle ligge stille her inat.“ Saasnart det blev lyst iførte Odd og hans Mænd sig deres Vaaben og gik iland. Da Hjalmar fik Øie paa dem, lod han strax sine Folk ruste sig og gik op iland mod dem. Da han kom saa nær, at man kunde raabe til hinanden, spurgte han, hvo der styrede Hæren. Odd nævnede sig. „Er det Dig, som drog til Bjarmeland for nogle Aar siden?“ spurgte Hjalmar videre. Odd svarede Ja. „Hvad er dit Ærinde hid?“ — „Jeg vil prøve hvo af os to, der er den Andens Overmand.“ — „Hvor mange Skibe har Du?“ — „Fem med hundrede Mand paa hvert. Hvormange have I?“ — „Femten med hundrede Mand paa hvert; det skal imidlertid ikke vorde Dig til nogen Skade, thi de ti skulle ikke deltage i Striden.“ — „Det er mandigen talt“ mælede Odd. De beredte sig nu paa begge Sider til Kamp og fylkede deres Hær. De sloges derpaa Dagen tilende. Da blev Fredsskjoldet

opløftet. Hjalmar spurgte nu Odd, hvorledes han syntes om denne Dags Bedrift. Odd svarede, at han var veltilfreds med den. „Ønsker Du at gjentage den Leg?" gjenmælede Hjalmar. „Ikke tænker jeg paa Andet" — lod Svaret — „thi aldrig fandt jeg bedre Mænd for mig." Mændene forbandt nu om Aftenen deres Saar, og hver drog med sine Folk til sin Leir. Om Morgenen fylkede de igjen deres Hære og sloges. Om Aftenen blev Fredsskjoldet igjen opløftet. Odd spurgte nu Hjalmar, hvorledes han syntes, det var gaaet. „Godt" svarede denne. „Ønsker Du denne Leg endnu den tredie Dag?" — „Ja" — svarede Odd — „nu skulle vi stride til det yderste." — „Er der meget Gods at vente paa dine Skibe?" spurgte Thord Odd. „Nei" — lød Svaret — „vi have intet Bytte gjort i Sommer." — „Vi slaaes da af Overmod ene om Æren" — mælede Thord — lader os hellere slutte Forbund med hinanden." „Det synes jeg vel om" — svarede Odd — „men ei veed jeg hvad Hjalmar tænker derom." Hjalmar sagde: „Jeg vil ikke have andre Vikingelove end dem, jeg før har havt." — „Dem vil jeg da først høre" mælede Odd. Hjalmar talte da: „Hverken jeg eller mine Folk spise nogensinde raat Kjød eller drikke Blod. Jeg plyndrer aldrig Kjøbmænd, ikke heller Bønder undtagen ved Strandhug og da erstatter jeg hvad jeg tager, ei

heller Kvinder. Voldtager nogen af mine Mænd en Kvinde eller fører hende til Skibene mod hendes Villie, mister han Livet, hvo det end er." — „Dine Love synes jeg vel om" — svarede Odd — „og underkaster mig dem alle." De sluttede saa Forbund. De havde nu tilsammen ligesaameget Mandskab som Hjalmar og Thord havde før de modtes.

21.

Odd og Hjalmar beseire fem Bersærker og deres Skibe.

Odd spurgte, hvad de agtede at tage sig for og om de vidste hvor der var noget Bytte at gjøre. „Paa Sjælland" — sagde Hjalmar — „veed jeg, at der er fem Bersærker, som overgaae de fleste andre, de hedde Brand, Agnar, Asmund, Ingjald og Alf, ere Brødre og have sex Skibe." Odd sagde, de skulde drage imod dem. De seilede saa til Sjælland. De traf Bersærkernes Skibe, Bersærkerne vare gaaede iland. Odd lod da tjælde over sine Skibe, og om Aftenen lagde Folkene sig til at sove. Om Natten tog Odd ganske sagte sine Vaaben, og gik ene iland did hvor han troede Bersærkerne vare. Da Morgenen

brød frem, gik Berserkerne til deres Skibe. De mødte Odd. Der blev strax en haard Kamp. Enden derpaa blev, at Odd dræbte alle fem Berserker. Han blev dog selv lidt saaret. Tidlig om Morgenen savnede Asmund Odd. „Det kan ikke feile“ — mælede han — „at Odd er dragen op for at træffe Berserkerne. Nu ville vi heller ikke ligge stille uden at tage os noget for.“ Han styrede saa med sex Skibe hen imod Berserkernes. Da Odd kort efter kom oppe fra Land, havde Hjalmar og Asmund ryddet alle Berserkernes Skibe. De gjorde et umaadeligt Bytte.

22.

Odd og Hjalmar i Sverrig.

Om Høsten bød Hjalmar Odd med sig til Sverrig, og han tog imod Indbydelsen. Asmund, Gudmund og Sigurd droge med deres Folk op til Rafnista. De skulde mødes med Odd næste Vaar ved Gøta-Elven. Hjalmar og Odd drog derpaa til Kong Ingjald. De bleve vel modtagne og opholdt sig hos ham om Vinteren. Odd blev holdt i stor Hæder formedelst hans Bedrifter og Forstand; Hjalmar gav

ham tre Gaarde. Kongen havde en Datter ved Navn Ingeborg, en deilig og hovisk Kvinde. Engang talte Odd til Hjalmar: „Hvi beiler Du ikke til Kongedatteren; jeg ser, at Eders Hu staaer til hinanden?" — „Jeg har beilet til hende" — svarede Hjalmar — „men hendes Fader vil ikke give hende til Nogen, der ikke har nogen Værdighed." — „Da ville vi" — gjenmælede Odd — til Sommer i Spidsen for vor Hær forelægge Kongen to Vilkaar: enten at kæmpe med os eller give Dig sin Datter." — „Det vil jeg ei" — lod Svaret — „jeg har længe havt mit Tilhold her." — Om Vaaren rustede de deres Skibe.

23.

Odd, Hjalmar og Asmund drage i Vesterviking.

De traf Asmund ved Elven og raadsloge nu med ham om hvorhen de skulde drage. Odd sagde, han vilde fare i Vesterviking; Hjalmar bad ham raade; og de droge saa bort fra Norge med tyve Skibe. De kom først til Orkenøerne, som de hærjede og underlagde sig. Derpaa styrede de ned under Skotland, hærjede ogsaa

der og underlagde sig en stor Del af Landet. De opholdt sig der i to Aar.

24.

Asmunds Drab.

Derefter styrede de mod Irland med tredssindstyve Skibe. Da de kom did, gjorde de Landgang hist og her, brændte Bygderne, plyndrede Godset og dræbte hvem der kom dem for Haanden; de, som kunde komme afsted, flygtede til Skovene med deres Eiendomme. Asmund var altid den djærveste til at følge Odd. Da de engang rykkede op i Landet, fore de to Stalbrodre saa raskt afsted, at Ingen kunde følge dem. Pludseligt smeldede en Pil henne i Skoven, den kom flyvende og traf Asmund lige i Brystet, saa han styrtede død om. Odd tog sig sin Fostbroders Død meget nær. Han tildækkede ham med hans Skjold og Klæder og ilede derpaa hen til Skoven. Der saae han en stor, fri Plads, hvor der var en Mængde Mennesker af begge Kjøn. En Mand stod iblandt dem i kostbare, brogede Klæder med en Bue i Haanden og Pile staaende i Jorden rundt omkring sig. Odd

tyktes sig sikker paa, at det var Asmunds Banemand. Han tog saa en af Gusespilene og skjød imod ham. Den traf ham midtpaa, og han styrtede strax død til Jorden. Odd afskjod nu den ene Pil efter den anden; sex Mænd faldt, Resten flyede ind i Skoven. Odd var saa forbittret, at han vilde gjøre Irerne alt det Onde, han kunde. Han fulgte en stor Skovvei; Buskene, der vare ham iveien, rev han op med Rode. Han stødte paa en, der var meget løsere end de andre. Da han saae nøiere til, blev han vaer, at der var en Dør under den. Han rykkede den op og gik ned i Hulen. Han fandt syv Kvinder der, en af dem var langt smukkere end de andre. Han tog strax denne ved Haanden og vilde drage hende op af Hulen. Da tiltalte hun ham: „Lad mig være, Odd!" — „Hvorledes kan Du vide mit Navn?" — „Jeg veed ogsaa at Hjalmar er med Dig, og ham siger jeg det, hvis Du med Magt fører mig til Skibene." — „Dog gjør jeg det" mælede Odd. De andre Kvinder grebe i hende for at holde hende tilbage. Hun bad dem afstaae derfra. „Du skal faae Kostbarheder, Odd" — sagde hun — „hvis Du vil lade mig være i Fred." — „Ei vil jeg det derfor" lød Svaret. „Da vil jeg lade Dig gjøre en Skjorte." — „Skjorter har jeg nok af." — „Men ikke en saadan, som jeg vil give Dig: den skal forfærdiges af Silke og baldyres med Guld, og saadanne

Egenskaber skal den besidde, at Faa, skulle kunne gjøre Mage til den." — „Hvorledes det?" — „I den skal Du aldrig lide Kulde, Svømning aldrig udmatte Dig, Ild aldrig gjøre Dig nogen Skade, Hunger aldrig trykke Dig og Jern aldrig bide paa Dig. Kun i et Tilfælde kan den ikke beskytte Dig." — „Hvilket er det?" — „Naar Du tager Flugten." — „Har den de Egenskaber, Du sagde, tykkes der mig ingen Rimelighed for, at jeg skulde tage Flugten. Naar vil den være færdig?" — „Næste Sommer paa denne Dag og Tid, og skulle vi træffes paa dette Sted igjen." — „Holder Du ikke dit Ord, skal jeg tilføie Eder Jrer ligesaameget Ondt som I have tilføiet mig ved at fælde min Fostbroder Asmund." — „Synes Du ikke at have hevnet ham tilfulde ved at dræbe min Fader og mine tre Brødre. Jeg er Kongedatteren Olvør." — „Ikke synes jeg ham hevnet derved." Derefter tog Odd Asmunds Lig paa sin Ryg og gik til Skibene. Hjalmar kom ham imøde og spurgte, hvorledes det var gaaet. Odd kvad:

„Pilen fra Skoven
dybt sig bored
i min Fostbroders
trofaste Bryst.
Med alle mine
Eiendomme

vilde jeg Asmund
udød kjøbe."

„Nu vil Du vel" — sagde Hjalmar — „hærje og brænde overalt og dræbe Alle, Du støder paa." — „Nei" svarede Odd. „Jeg vil styre bort herfra, saasnart Bør gives." Vikingerne undrede sig herover og bebreidede Odd det. Denne lod som Ingenting. De kastede nu en stor Høi op over Asmund og seilede derpaa bort.

25.

Gudmund og Sigurd drage hjem.

De kom under Læssø. Der traf de paa en Jarl ved Navn Hergøt, der havde fem og tyve Skibe. Odd lagde til Strid imod ham: Jarlen faldt med største Delen af sin Hær, Stalbrødrene gjorde et umaadeligt Bytte. Efter denne Bedrift seilede Gudmund og Sigurd tilbage til Rafnista og sloge sig til Ro der.

25.

Odd gifter sig med Olvør i Irland.

Odd og Hjalmar seilede østpaa langs Danmark og hærjede paa Vikinger. To Jarler, Holmgeir og Hardvig, Brødre til de fem Berserker, Odd havde fældet, havde bemægtiget sig Sjælland. Saasnart de fik Nys om at Odd var i Farvandet, styrede de imod ham med tyve Skibe. Odd og Hjalmar havde kun ti. Det kom til et vældigt Slag, hvori Odd og Hjalmar seirede. De overvintrede i Sjælland. Om Vaarèn rustede de deres Flaade. Hjalmar spurgte, hvorhen de skulde styre. „Til Irland“ svarede Odd. „Blev Du ikke kjed af det Land forrige Sommer?“ gjenmælede Hjalmar. „Derhen ville vi alligevel drage“ sagde Odd. De seilede saa did. Da de havde lagt Skibene til Leie, sagde Odd, at han vilde gaae ene iland. Hjalmar tilbød ham sit Følgeskab, men han afslog det. Han gik saa hen til Pladsen i Skoven, hvor han forrige Sommer havde truffet Kongedatteren Olvør. Da hun ikke var kommen endnu, blev Odd heftig vred, men ventede dog en Stund. Han hørte saa Rullen af Vogne, og Olver kom kjørende med meget Folk. Hun hilsede Odd og sagde: „Ikke maa Du være vred paa mig, fordi jeg kom noget senere

end jeg lovede." — „Er Skjorten nu færdig?" spurgte Odd. „Sæt Dig op i Vognen hos mig og betragt den." Hun tog saa en Skjorte frem og viste ham. Han betragtede den og tog den derefter paa, den passede ham fuldkomment. „Besidder den nu alle de Egenskaber, Du lovede?" spurgte han. „Ja" lød Svaret. „Har Du ene gjort dette kostelige Stykke?" gjenmælede han. Hun sagde: „Den er gjort paa syv Steder."

Odd kvad:

„Iskoldt ei som Brynie,
iskoldt ei som Ringe,
guldsyet Silkeskjorte
faldt om mine Sider."

Hun spurgte ham derpaa, hvorledes han syntes om den. „Godt" — sagde han — „og skal Du nu kaare Dig Løn for den." Hun tog da til Orde: „Dette Land er siden min Faders Død meget udsat for Overfald, jeg beder Eder derfor at dvæle her i tre Aar." — „Det sker ikke omsonst" gjenmælede Odd. „Hvorledes skal jeg da godtgjøre Dig det." — „Du skal ægte mig." — Olver sagde Ja dertil. Hun gav derpaa Odd meget Folk, og han drog tilbage til sine Skibe. Han bad Hjalmar blive der i tre Aar, og denne lovede det. Odd drak dernæst Bryllup med Olvor.

Odd og Hjalmar krydsede saa ved Kysterne og dræbte Vikinger og Ildgjerningsmænd, der havde hærjet paa Landet. Olvør fødte Odd en Datter, som blev kaldet Ragnhild. Da de tre Aar vare omme, sagde Odd, at han vilde drage bort og have sin Datter med sig. Men Olvør vilde ikke skilles fra hende. Hjalmar blev Voldgiftsmand imellem dem og dømte, at Møen skulde blive hos sin Moder.

27.

Odd og Hjalmar i Nordhumberland.

Odd og Hjalmar styrede nu til Nordhumberland. Der laae en Viking ved Navn Skolle med tredsindstyve Skibe, han laae i Strid med Landets Konge. Skolle spurgte, hvo der styrede Flaaden. Odd nævnte sig. „Er Du den Odd, som foer til Bjarmeland?" — „Der har jeg været." — „Hvad vil Du nu her?" — „Have dit Gods og Liv." — „Hvorfor vil Du stride imod mig?" — „Fordi du strider imod din Konge." — „Veed Du hvad Sag jeg har mod den Konge?" — „Nei." — „Da skal jeg sige Dig det, han har dræbt min Fader, Roe Jarl, som raadede

her. Det tykkes mig bedre og ærefuldere for Eder, at give Eder i Forbund med mig og dræbe denne Konge. Naar det er gjort, vil jeg lægge hele Sagen i Eders Hænder." — „For at vi kunne være sikkre paa, at det forholder sig som Du siger, skal Du i Morgen skaffe os tolv Bønder oppe fra Landet, som ville beedige dit Udsagn." — „Det skal ske." Om Morgenen gik Odd og Hjalmar iland med hele deres Hær. Tolv Bønder aflagde Ed med Skolle. Odd, Hjalmar og Skolle hærjede nu paa Landet. Da Kongen spurgte dette, drog han imod dem. Det kom til et stort Slag, der varede i tre Dage. Kongen faldt med meget Folk, Odd underlagde sig Landet og blev der om Vinteren. Om Vaaren lod han Skolle hylde som Jarl og skiltes derpaa fra ham med stort Venskab.

28.

Fostbrødrene kjæmpe ved Elven.

Odd og Hjalmar seilede nu over til Norge og kom til Land østpaa ved Gøta-Elven. Der traf de paa en berømt vældig Hærkonge ved Navn Lødver, der

havde tredive Skibe, med ham var en anden Konge ved Navn Roar. Saasnart Odd og Hjalmar havde lagt sig til Leie i Havnen og tjældet, roede der ti Skibe imod dem. Det kom til Kamp, hvori Odd efter en haard Modstand ryddede alle ti Skibe. Odd sagde da til Hjalmar: For stort Ry har der gaaet af disse Mænd." — „Deres Flaade er rimeligviis større" svarede Hjalmar. I det Samme kom de tyve andre Skibe imod dem. Odds Folk raabte strax Krigsraab og lagde frem. Det blev en haard Strid; og Odd maatte sande, at Rygtet ikke havde sagt formeget om disse Mænds Tapperhed. Enden blev dog, at begge Kongerne faldt med hele deres Hær. Seieren var imidlertid dyrekjøbt for Fostbrødrene, de havde ikke mere end Mandskab til to Skibe tilovers, da de seilede bort.

29.

Odd kæmper med Ogmund Eiolfsbane.

Fostbrødrene kom til Elvsskjær. Der skjære sig nogle Vige ind, som kaldes Tranevige. Der laa to store Skibe med sorte Tjældinger over. Odd spurgte, hvo der anforte dem. En Mand loftede Teltskjødet

og svarede: „Ogmund." — „Hvad er Du for en Ogmund?" gjenmælede Odd. „Fra hvad Land er Du, at Du ikke har hørt tale om Ogmund Eithiofsbane?" — „Om Dig har jeg saa rigtignok hørt Tale og hørt Dig beskrive, saa jeg nu tydeligt kan kjende Dig, jeg saae aldrig nogen ledere Mand." Ogmund var sorthaaret, en stor Marelok hang ham ned over Ansigtet, der var sort med Undtagelse af Øine og Tænder. Han havde otte Mænd med sig, der aldeles lignede ham. Intet Jern bed paa dem. „Hvo er Du, der fører saa store Ord?" — gjenmælede Ogmund. Odd nævnede sig, „Var det Dig, der foer til Bjarmeland for nogen Tid siden?" — „Ja." — „Da har det truffet sig godt, at jeg har mødt Dig, thi jeg har søgt en Tid efter Dig." — „Hvad vil Du mig?" — „Vi skulle slaaes, til Søes eller Lands, som Du vil." — „Paa Skibene ville vi da kæmpe" svarede Odd. Ogmund lod saa Teltene tage ned paa sine Skibe, Odd og Hjalmar beredte sig ligeledes til Kamp og lode bære Stene ud paa deres Skibe. Da de vare færdige paa begge Sider, lagde de Bord ved Bord. Striden var lang og haard. Efter nogen Tids Forløb løftede Ogmund Fredskjold op og spurgte Odd, hvorledes han syntes det gik. „Jeg er vel tilfreds dermed" — svarede Odd — dog tykkes det mig, at vi have med Trolde og ikke med Mennesker

at gjøre, jeg hug Dig flere Gange paa Halsen med mit Sværd, men det bed ikke mere end om det havde været Fiskeben." — „Det Samme kan jeg sige til Dig" — svarede Ogmund — jeg hug Dig paa Skuldrene, men det bed ikke paa din Skjorte, uagtet jeg har et Sværd, der aldrig standser for Noget. — Vil Du fortsætte Striden længere?" — „Ja, vi ville prøves længere." — „Jeg skal da sige Dig hvad Udfaldet vil blive. Baade Hjalmar og Thord og alle dine Mænd ville falde tilligemed mine, saa at vi to ville staae ene tilbage. Og naar vi skulle kæmpe, vil Du overvinde mig, thi Dig er bestemt en langt høiere Alder end andre Mennesker, og Du har en Skjorte, hvorpaa der hverken bider Jern eller Ild." Kampen begyndte nu igjen. Der blev stridt paa det heftigste. De tre Stalbrødre stode tilsidst ene tilbage paa den ene Side, Ogmund og hans otte Stalbrødre paa den anden. „Vil Du nu, Odd, at vi standse Striden" mælede Ogmund — „jeg anser Skiftet lige paa begge Sider." — „Ja" — svarede Odd — „og det saameget mere, som vi have med Trolde og ikke med Mennesker at kæmpe." Odd, Hjalmar og Thord styrede saa bort med et Skib.

30.

Thord dræbes. Odd og Hjalmar vende tilbage til Sverrig.

Stalbrødrene kom om Aftenen under en Holm. Da sagde Odd: „Her ere nu tre Ting at gjøre: den ene, at passe Skibet, den anden, at skaffe Brænde og gjøre Ild, den tredie at skyde Dyr i Skoven til Føde for os." — „Jeg skal passe Skibet" sagde Thord, „og jeg skaffe Brænde og gjøre Ild" mælede Hjalmar. Odd gik da med Hjalmar til Skovs. Da de kom tilbage, var Skibet fastgjort men Thord borte. De gik omkring og søgte efter ham. Omsider fandt de ham i en Bjergkløft siddende død, gjennemboret af et Spyd. Det tyktes dem et meget stort Tab. Odd mælede: „Det maa den onde Ogmund have bedrevet, og ville vi nu strax styre tilbage og kæmpe med ham til det yderste." De roede saa tilbage. Ogmund var imidlertid borte. De søgte ham forgjæves en hel Uge omkring ved alle Skjær og Holme. De vendte saa tilbage, og hentede Thords Lig, som de førte hjem med sig til Sverrig, hvor de opkastede en skjøn Høi over det.

31.

Hjalmar falder.

Kong Ingjald tog godt imod Fostbrødrene, og de bleve hos ham om Vintren. Da den var forbi, bad Kongen dem blive. „Jeg vil" — sagde han — „give Eder to Skibe og Folk til en Lystseillads langs Landet." De toge imod hans Tilbud. Stormen forslog dem. De styrede til Samsø, kom ind i Munarvig, lagde deres Skibe til Leie der og tjældede over sig. Om Dagen var en Blok gaaet sønder paa Odds Skib, næste Morgen gik Odd og Hjalmar derfor iland for at hugge sig Gavntømmer. Hjalmar var, som altid, ifort hele sin Rustning. Odd havde derimod ladet sin Bue og sit Pilekogger blive tilbage paa Skibene; Trylleskjorten, den irske Kongedatter havde givet ham, bar han bestandigt, Nat som Dag. Alle deres Folk laa endnu i dyb Søvn. Medens de vare i Skoven kom Angantyr og hans elleve Brødre ned til Fostbrødrenes Skibe, sprang strax ud paa dem og dræbte hver Mand. „Et af To maa være Tilfældet" — sagde Nogle af Vikingerne —„enten have disse Skibes Hovdinger været meget umandige eller de ere gaaede op i Land. Vi ville derfor gaae iland og lede efter dem." De tolv Brødre gjorde da saa, Bersærkergangen kom over dem,

selv over Angantyr, hvad der aldrig før havde været Tilfældet, og de fore brølende frem. Odd og Hjalmar kom ned fra Skoven. Odd standsede da og lagde sig ned paa Knæ. Hjalmar spurgte, hvad der fattedes ham. „Jeg hører en besynderlig Lyd" — mælede Odd — „det forekommer mig som Tyre brølede eller Hunde tudede." Kort efter blev Odd Bersærkerne vaer. „Det kommer ei vel tilpas" — sagde han — „at min Bue og mit Pilekogger ligger nede paa Skibet, og jeg kun har en Træøxe i Haanden. Odd gik saa tilbage til Skoven og hug sig en Kølle. Da han kom tilbage, kom Bersærkerne fra Stranden. „Hvad ere I for Mænd?" spurgte Odd. „Angantyr og hans elleve Brødre" lød Svaret. „Hvo er det, som spørger?" mælede Angantyr. „Jeg hedder Odd og min Fostbroder der Hjalmar den Modige." — „Det træffer sig godt, at vi mødes; Eder have vi søgt viden om." — „Have I været ved vore Skibe?" — „Der vare vi og ryddede dem." — „En skal nu stride mod En ad Gangen" mælede Odd. „Jeg vil da stride mod Dig" — svarede Angantyr — „Du har en Skjorte, som intet Jern bider paa, og jeg Sværdet Tyrfing, som Dværgene, der smeddede det, have lovet ikke skal standse enten det saa hugges i Jern eller Sten. Vi ville dele os i to lige Dele, syv og jeg selv femte, jeg skal regnes for to og Tyrfing for en." Hjalmar

tog til Orde: „Jeg vil slaaes med Angantyr, jeg har en Brynje med firedobbelte Ringe, i hvilken jeg aldrig er bleven saaret." — „Da gjør Du ilde" mælede Odd — „det vil gaae godt, hvis jeg strider mod Angantyr, men ellers vist ikke." — „Jeg vil dog raade" sagde Hjalmar. Angantyr sagde: „Ingen, som falder i denne Kamp, skal berøves sine Vaaben; om jeg døer, vil jeg have Tyrsing i Jorden med mig; hvo, der bliver tilbage, skal kaste en Hoi efter de Andre." Odd dræbte alle de syv, der gik mod ham, med sin Kølle og satte sig derpaa til Hvile. Hjalmar dræbte Angantyrs fire Brødre, der først kæmpede med ham. Tilsidst traadte Angantyr frem. Det blev en haard og lang Kamp, som dog endtes med Angantyrs Fald. Men Hjalmar gik hen til en Tue, satte sig ned og segnede tilbage op ad den. Da gik Odd til ham og sagde: „Nu har det bekræftet sig, hvad jeg sagde, at det ikke vilde baade os, at Du kæmpede med Angantyr." — „Det maa ikke bekymre os" — svarede Hjalmar — „Enhver skal engang døe." — „Nu har jeg lidt et saadant Tab" gjenmælede Odd — „at jeg aldrig kan faae det erstattet." Hjalmar bad saa Odd at bære hans Brynje og Hjelm ind i Ingjalds Kongehal, at bringe den unge Ingeborg en Ring fra ham, hilse alle hans Bænkkammerater og ikke lægge ham i samme Hoi som de onde Bersærker. Derefter døde

han. Odd lagde nu Bersærkerne sammen i en Dynge ikke langt fra Søen med deres Vaaben ved Siden af dem, stablede en Mængde Ved udenom dem, og lagde Græstorv og Sand ovenover. Siden tog han Hjalmar paa sin Ryg, gik ned til Søen og lagde ham paa Strandbredden. Derefter gik han ud paa Skibene, bar alle sine Mænd iland, og opkastede en Høi over dem. Han tog saa atter Hjalmars Lig paa sin Ryg og bar det ud paa Skibet. Han heisede derpaa Seil og styrede til Sverrig. Da han kom did, trak han sit Skib op, lagde Hjalmars Lig paa sin Ryg, gik op til Upsal og lagde det udenfor Haldøren. Han gik derpaa ind i Hallen med Hjalmars Brynje og Hjelm i Haanden, lagde dem ned paa Gulvet foran Kongen og fortalte ham hvad der var sket Siden gik han til Ingeborg, der sad og syede en Skjorte til Hjalmar. „Her er en Ring" — sagde han — „som Hjalmar sendte Dig paa sin Dødsdag tilligemed sin Hilsen. Hun tog den, saae paa den, sagde ikke Ord men segnede strax død tilbage. Da skoggerlo Odd og sagde: „Glæde sig maa man, nu skulle I have hinanden i Døden, uagtet Skjebnen negtede Eder det i Livet." Derpaa tog han Kongedatterens Lig, bar det ud og lagde det i Hjalmars Favn i Haldøren Han sendte saa Mænd ind til Kongen og bad ham komme ud. — Ingjald gav Odd Plads ved sin Side.

Han lod derpaa drikke Arveøl og kaste en stor Høi op over Hjalmar og Ingeborg. Hjalmars Brynje og Hjelm blev frembaaren og han blev meget berømmet.*)

32.

Odd drager til Gardarige.

Odd opholdt sig om Vinteren hos Ingjald. Om Vaaren gav Kongen ham Skibe og Folk. Han seilede saa afsted for at opsøge Ogmund Eithiofsbane, men fandt ham ikke. Han opholdt sig nogen Tid i Gardarige, hvis Konge bad ham raade med sig og satte ham til Landeværn der.

33.

Odd og Vikingen Sævid.

En Sommer seilede Odd med sin Flaade, der

*) Hermed maa sammenholdes den meget forskjellige Fremstilling i "Tyrfing" (Sagaer, anden Samling).

bestod af ti Skibe, til Gotland. Der stødte han paa en Viking ved Navn Sævid, der overgik alle andre i Størrelse og Styrke og hele sin Tid havde ligget paa Søen. Sævid havde fem og halvtredsindstyve Skibe. Han lagde strax mod Odd. Om Aftenen stod Odd ene tilbage. Han sprang da overbord — det var næsten mørkt — og svømmede bort. Dette blev en af Sævids Mænd vaer, greb et Kastespyd og skød efter ham. Det traf ham i Læggen og gik ind i Benet. Odd kom nu ihu, at han kunde saares paa Flugten, vendte derfor flux om og svømmede tilbage til Skibene. Vikingerne grebe ham strax, lagde Lænker om hans Fødder og bandt hans Hænder paa Ryggen med en Buestreng. Sævid satte tre Tylvter Mænd til at holde Vagt over ham og gik saa med sine Mænd hen at sove, de fleste i Land. Odd sagde til Kæmperne, der sade hos ham: „Elendigt er det for Eder saaledes at vaage over mig uden Tidsfordriv, enten skal nu en af Eder søge at forslaae os Tiden eller jeg skal gjøre det.“ De sagde, de ønskede, han vilde gjøre det. Odd fremsagde saa det ene Kvad efter det andet for dem, indtil de alle faldt i Søvn. Da skød han sig hen til en Øxe og gned Ryggen opad den, indtil Buestrengen skares sønder. Da han saaledes havde faaet Hænderne fri, skod han Fodlænken af sig. Han opsøgte derpaa sin Bue og sit

Pilekogger og tyede til Skovs. Om Morgenen vilde Sævid lade Odd dræbe, og sendte derfor Mænd ud paa Skibet. Vagten sov, og Odd var borte. Sævid tøvede nogle Dage. Odd passede paa ham. Han sov i et Telt oppe paa Land. En Nat gik Odd til det. Vagten mærkede ingen Uraad, før Odd hug Teltet ind over dem. Han standsede ikke, før Sævid og alle de, der vare i Teltet hos ham, vare dræbte. Odd tilbød nu Vikingerne at være deres Anfører, og de sagde ja dertil. Han foer saa viden om Land. Han opholdt sig ofte i Sverrig om Vinteren.

34.

Odd kommer til Sicilien og døbes der.

En Vaar sendte Odd Bud op til Rafnista, at hans Frænder Gudmund og Sigurd skulde komme ned til Møde med ham. De berammede Mødet ved Eikerøerne. Odd styrede did. Han underrettede Frænderne om, at han vilde drage langveis med sin Flaade. De droge saa med ham. Hvor de kom, bøde Kongerne Odd at tage hvad han vilde i deres Riger. Vinteren efter styrede Odd til Grækenland.

Han kom til Sicilien, som da var kristnet. Der var et Kloster der, hvis Abbed var en herlig Mand ved Navn Hugo. Da denne spurgte, at der var kommen Hedninger fra Norden, drog han strax til dem og begyndte en Samtale med Odd. Han fortalte denne meget om den nye Tro, og Odd hørte ham gjerne. Abbeden bad Odd lade sig døbe. Han sagde, han først vilde lære deres Skikke at kjende. Han gik saa en Dag i Kirke med sine Mænd. Klokkerne klang, Sangen tonede. Abbeden spurgte Odd, hvorledes han saa syntes om deres Skikke. „Godt" — svarede denne — „og med Eders Tilladelse ville vi forblive her i Vinter." Da Julen var forbi, hærjede Ildgjerningsmænd paa Landet. Abbeden bad Odd frelse dem. Odd rustede sin Hær. Han foer vidt omkring blandt Grækenlands Øer, hærjede, udførte store Bedrifter og erhvervede sig megen Rigdom. Derpaa styrede han tilbage til Sicilien, hvor han forblev lang Tid og med sin hele Hær lod sig døbe af Abbed Hugo.

38.

Odd i Jorsaleland.

Siden seilede Odd til Jorsaleland. Han overfaldtes af en Storm, alle hans Skibe forliste og alle hans Mænd druknede. Paa et Skibsvrag kastedes han i Land. Han tog Veien lige til Jordan. Der afførte han sig alle sine Klæder tilligemed sin Trylleskjorte og steg ned i den hellige Flod.

36.

Odd i Ungarn.

Odd drog nu til Syrien og derpaa fra det ene Land til det andet. Han kom til Ungarn. Over dette Land herskede to unge Konger, Vilhelm og Knud, der nyligt havde arvet Riget efter deres Fader. Vilhelm var den ældste af dem og vilde derfor ene regjere; det kunde Knud ikke finde sig i, og der var Ufred mellem dem. Vilhelm jog Knud paa Flugt. Han rømte ud af Riget og hvervede Folk. Odd kom til ham og tilbød ham sin Tjeneste. Kongen spurgte,

hvo han var. Odd sagde ham det. „Er det Dig, som for lang Tid siden drog til Bjarmeland?“ spurgte Knud. „Ja“ — svarede Odd — „jeg har været der.“ Da sagde Kongen: „Du skal være velkommen hos os og anføre vor Hær.“ Knud drog saa med en stor Hær tilbage. Odd sagde til ham: „Nu vil jeg, at Du sender Bud til din Broder og tilbyder ham Fred og Rigets lige Skifte med Dig.“ — „I denne Sendefærd ønsker jeg, at Du skal drage“ svarede Knud. Odd drog saa med hundrede Mand til Vilhelm. Denne sagde, at han ikke vilde indlade sig paa noget Skifte af Riget med Broderen, men at denne kunde blive hos ham. Odd svarede, at Knud saa vilde forsøge at skaffe sig sin Ret ved Vaabenmagt. Derefter drog Odd tilbage. Det kom nu til et stort Slag. Odd gik igjennem Vilhelms Skjoldborg og gjennemborede Kongen under hans Banner med sit Sværd. Der blev da raabt Seiersraab, Knud lod Striden standse og tilbød Fred. Den blev modtagen, og hele Folket lovede Knud Lydighed og svor ham Troskab. Han tilbød Odd Alt hvad han vilde hos sig. — Da Odd havde været nogle Aar i Ungarn, blev han kjed af Opholdet og vilde drage bort. Kongen tilbød ham at give ham betydeligt Mandskab med, men han afslog det. Han drog derpaa bort.

37.

Odd i Huneland.

Odd gjennemvandrede mange Lande og store Skove. Han kom omsider til Huneland. Der fandt han i en stor Skov en lille Gaard. Han fik Lyst til at udhvile sig og gik hen til den, han havde en stor Regnkofte over sine Klæder, sit Pilekogger paa Ryggen og sin Buestang i Haanden. En lille graahaaret Mand stod udenfor Gaarden og kløvede Brænde. Han hilsede Odd og spurgte om hans Navn. Odd sagde, han hed Vidforul (den vidt Bereiste) „Hvad hedder Du?“ spurgte han saa Manden. „Jolf“ svarede denne. „Du vil vel være her inat?“ — „Ja“ mælede Odd. De gik saa ind i Stuen. Jolf sagde til sin Kone: „Du skal sørge for Gjesten, jeg har meget Andet at tage vare.“ — „Det sker meget ofte at Du indbyder Folk,“ — lød Svaret - „men Mad er her kun lidt af.“ Om Aftenen blev der sat Spise frem for Odd og Jolf. Odd tog en Kniv, paa hvis Skaft der var gyldne Ringe, en stor Kostbarhed, frem af sin Kofte. Jolf tog Kniven, saae paa den og spurgte: „Tilhører denne kostelige Kniv Dig, Vidførul?“ — „Ja. Vil Du tage imod den som en Gave?“ — „Gjerne. Gid det gaae Dig vel for det!“ Da Odd

vaagnede næste Morgen, var Jolf borte. Konen sagde: „Min Mand ønskede, at Du skulde blive her til han kom hjem." — „Det skal ske" svarede Odd. Henad Middag kom Jolf hjem. Bordet blev fremsat, og der blev givet dem Mad. Jolf lagde tre Stenpile for sig paa Bordet. Vidførul strakte sig hen, betragtede dem, tyktes godt om dem og spurgte: „Tilhøre disse gode Pile Dig, Gubbe?" — „Ja. Er det saa vel, at Du synes saa godt om dem, som Du siger, vil jeg give Dig dem." — „Det er en god Gave. Men ei veed jeg, om jeg behøver dem." — „Kan være, Odd, at disse hjelpe Dig, hvor Gusespilene svigte." — „Du veed mit Navn! — Kan være, at Du ogsaa veed Mere. Vil jeg modtage Pilene og vide Dig megen Tak for dem." Han lagde dem derpaa i sit Pilekogger. „Hvo raader for dette Land?" spurgte han derpaa. „En Konge som hedder Herrod" svarede Gubben. „Hans Datter hedder Silkesif, hans Raadgiver og Kongedatterens Fosterfader Harek, hans Kæmper Sigurd og Sjolf, de ere Brødre." — „Derom giver Du god Besked. Vil Du følge mig til Kongen?" — „Ja, og ei bliver dit Følge for stort, om jeg end følger Dig. Odd og Jolf begave sig derpaa til Kong Herrod. De gik for ham: han sad ved Bordet med sin Datter ved den ene Side, Harek ved den anden og sine Kæmper ligeoverfor sig. Odd og Jolf

hilsede ham. Han optog deres Hilsen vel og spurgte, hvem den store Koftemand var. Odd svarede, han hed Vidførul. Kongen spurgte i hvad Land han var født. Odd sagde, at han ikke kunde angive det. „Jeg har tilbragt en stor Del af mit Liv i Skove" mælede han. „Jeg er kommen hid for at bede Eder om Vinterophold." — „Kan Du nogen Idræt?" — „Det tør jeg ikke give mig ud for." — „Det Løfte har jeg gjort, at jeg ene vil give de Folk Mad, der kan bestille Noget for den." — „Det er dog langtfra, Herre, at jeg ret forstaaer mig paa noget." — „Du kan maaske jage Dyr sammen, naar Andre skyde?" — „Det kan være." — „Det ville vi da prøve." — „Hvor skal jeg sidde?" Kongen anviste ham en Plads. Odd fulgte nu Jolf ud af Hallen, takkede ham for hans Bistand og gav ham en Guldring til hans Kone. Jolf takkede ham for den og drog bort. Odd gik derpaa atter ind i Hallen hen til det ham anviste Sæde. Der sade to Hirdmænd, Brødrene Ingjald og Ottar. Odd sagde, at der var anvist ham Sæde her. „Du kan sidde imellem os" sagde Hirdmændene. Odd satte sig saa, han hængte sit Pilekogger op over sig, sin Træstav lagde han under sine Fødder. Hans Sidemænd spurgte ham om Nyheder, han kunde næsten fortælle dem om ethvert Land. Han var der en Tid, bestandigt bar han sit Kogger og sin Stav. De tilbøde ham at kjøbe

ham at kjøbe ham gode Klæder, for at han kunde lægge Koften, men han afslog det. — En Dag sagde Ingjald: „I Morgen maae vi tidligt op." — „Hvad skal der da gaae for sig?" spurgte Odd. „Kongen agter sig ud paa Jagt." Næste Morgen vare Brødrene tidligt paa Benene. De søgte længe forgjæves at vække Odd. Endelig vaagnede han og spurgte: „Er Kongen færdig?" De svarede: „En uheldig Søvn har Du sovet. Kongen er alt borte med hele sit Følge. Alle Dyr ere fældede, inden vi komme." — „Det er dog en Prøve værd" svarede Odd. De droge saa afsted. „Ere Sigurd og Sjolf store Bueskytter?" spurgte Odd. — „Ja" lød Svaret — „i alle Idrætter overgaae de Andre." De kom nu til Fjeldet, Dyr løb omkring dem. Ingjald og Ottar spændte deres Buer og skjød men traf aldrig. Da sagde Odd: „Forkert bære I Eder ad! Laan mig Eders Bue; jeg kan ikke se, at det kan gaae mig slettere." Han fik saa Buen og spændte den, saa den brast. „Ilde har Du gjort" — sagde Ingjald — ere vi nu fri for at skyde Dyr idag." — „Ilde er det" — svarede Odd — „om jeg har gjort Eder Skade! — Breder Eders Kapper ud, jeg vil vise Eder hvad der er i mit Kogger." De gjorde det, og Odd hældte sine Pile ud. De tyktes aldrig at have set deres Mage. Odd tog nu et Toug, spændte det paa sin

Buestang og lagde Pil paa Streng. Han skød frem over alle Mændenes Hoveder til den Hjort, der løb foran Kongen. Den styrtede strax. Kongen undredes meget over, hvorfra dette Skud var kommet. Odd afskød den ene Pil efter den anden og tog et Dyr med hver. Han blev saaledes ved, indtil han kun havde Gusespilene og Jolfs Stenpile tilbage. Ingjald og Ottar løb hos ham og lo. Sigurd og Sjolf skøde kun faa Dyr den Dag. Om Aftenen drog man hjem. Alle Pile bleve baarne ind og lagde paa Bordet for Kongen, forat han kunde se, hvormange Dyr Enhver havde fældet, Enhvers Pile vare mærkede. Den første af Odds Pile kom for Kongen. Brødrene sagde til Odd: „Nu skal Du gaae for Kongens Bord efter dine Pile." — „Lad os bie lidt og lytte til" svarede Odd. Kongen sagde til sin Datter: „Se, her en fager Pil, min Datter!" De talte saa om, hvis den monne være. Da sagde Odd til Brødrene: „Nu skulle I gaae frem og sige, at den er Eders." — „Det nytter ikke, Kongen kjender forud vor Duelighed." — „Saa ville vi alle tre gaae." De gjorde da saa. Odd førte Ordet: „Herre, denne Pil tilhører os Stalbrødre." Kongen saae paa ham og mælede: „Du maa være en stor Bueskytte." — „Langtfra, Herre; dog er jeg rigtignok mest vant til det, da jeg laae ude i Skovene og skød mig Dyr og Fugle til Føde." — „Kan saa være; kan

og være, at Du er en Anden, end Du giver Dig ud for." — En Aften, da Kongen var gaaet tilsengs, gik Sigurd og Sjolf hen til Ingjald og Ottar med to Horn, fulde af den stærkeste Drik, som de bade dem tømme. Brødrene gjorde det. Kort efter kom de med to andre Horn. Brødrene vægrede sig i Begyndelsen ved at tømme disse men gjorde det dog omsider. Sjolf mælede: „Ligger han og sover, Koftemanden, Eders Stalbroder?" — „Ja" — lod Svaret — „det tyktes ham fornuftigere end at drikke sig uskikket til Alt." — „Maaske ogsaa" — gjenmælede Sjolf — „han mere er vant til at ligge i Skove og skyde sig Dyr til Livsophold end at sidde blandt Kæmper. — Mon denne Mand er øvet i Svømning?" — „Ja, han er ikke mindre øvet i denne Idræt end i andre." — „Kan være, men derom ville vi dog indgaae et Veddemaal, om han eller vi to svømme bedst: vi udsætte denne Ring, der holder en Mark; I skulle sætte en Ring hver til en halv Mark imod den. Kongen og hans Datter skulle se paa Svømningen, og Kongedatteren skal gjemme Ringene." Ingjald og Ottar gik ind derpaa. Da de vaagnede næste Morgen, mindedes de deres dristige Veddemaal. De fortalte Odd det. „Ikke have I handlet forsigtigt" — svarede denne — „da I jo ikke vide, hvorledes jeg svømmer, og om jeg end engang har kunnet det, er jeg nu ude af

Vane dermed." — „Lad os da ei gjøre dette os til Skade; det er billigt, at vi selv undgjælde for vor Daarskab, lad dem da have vore Ringe." — „Nei, det nenner jeg ikke, da I synes at vise Tillid til og Høiagtelse for mig i Alt; jeg vil prøve paa Svømningen. Siger kun det til Kongen og hans Datter." De gjorde da saa. Kongen lod nu blæse over hele Borgen, og en stor Mængde Mennesker strømmede sammen. Sigurd og Sjolf havde Svømmeklæder paa, Odd var iført sin Kofte. Saasnart de vare komne ud paa Dybet, toge Sigurd og Sjolf fat paa Odd og holdt ham længe under Vandet. Tilsidst bleve de dog selv trætte, maatte slippe ham og udhvile sig. De angrebe ham saa atter, men han tog nu en af dem med hver Haand og holdt dem i lang Tid under Vandet. Kort efter gjentog han det, og holdt dem nu saa længe nede, at Ingen troede, de kom levende derfra. Da de kom op, sprang Blodet ud af Næsen paa dem, og de kunde ikke bjerge sig selv, men Odd maatte føre dem til Land. Han svømmede derpaa ud igjen og gjorde mange Kunster. Omsider gik han iland op for Kongen. Denne sagde: „Du er en god Svømmer, Vidførul." Mængden skiltes nu ad, Kongen gik ind i sin Hal med sin Hird og var nu meget begjerlig efter at vide, hvo denne Mand var. Silkesif gav Odd Ringene, han gav dem

igjen til Stalbrødrene. Kongen talte ofte med Silkesif og Harek om Odd og bad dem efterforske, hvem han var. — En Aften silde, da Kongen var gaaet tilsengs, gik Sigurd og Sjolf hen for Ingjald og Ottar med to store Horn, fulde af den stærkeste Drik, og bode dem drikke. De gjorde det. De fik derpaa to til. Sjolf sagde: „Sover denne klodsede Kostemand bestandigt i sit Sæde, kan han slet ikke drikke!“ — „Tvertimod“ svarede Ingjald. „Derom ville vi da slaae til Veds, han skal drikke omkaps med os: vi ville udsætte to Ringe, hver til en Mark; I skulle sætte Eders Hoved derimod. Kongedatteren skal være Kampdommer.“ Brodrene indlode sig herpaa. Da de vaagnede om Morgenen og tænkte paa hvad de havde gjort den foregaaende Aften, ansaae de sig for fortabte. De fortalte Odd Veddemaalet. „Saa noverlagt Eders forrige end tyktes mig“ — sagde han — „tykkes det mig dog storre Daarskab at vove Eders Liv paa, at jeg skal drikke over mig. Men formedelst Eders gode Villie til mig, og da jeg tydeligt ser Kæmpernes onde Hensigt skal jeg prove Dysten. Siger derfor Kongedatteren, at vi ville drikke omkaps iaften, naar Kongen er gaaet tilsengs.“ De sagde det til Silkesif og hun til sin Fader. „Det træffer sig i en Henseende godt“ — mælede denne — „thi nu ville vi rimeligviis faae at

vide, hvem denne Mand er; skulle Du og Harek give nøie Agt paa ham." — Kongen gik tilsengs. Silkesif og Harek satte sig nu hen ved de Veddende. Sigurd og Sjolf stode op med to Horn og gik for Odd. Sjolf sagde: „Du Koftemand, det skal være Begyndelsen til vor Øllystighed, at jeg besværger Dig ved den Gud, Du troer paa, om Du har andet Navn end Vidførul, da nu at sige det." — „Om Du ikke kan tvinge din Nysgjerrighed efter at vide mit Navn" — lød Svaret — „da kan den let tilfredsstilles, jeg hedder Odd." — „Nu er det Hælvten bedre" sagde Sjolf. „Her har Du et Horn." Og han kvad:

„Odd, Du ei kloved
Hjelme og Brynjer,
medens vi kjække
Fjenderne sloge."

Sigurd rakte ham saa det andet Horn og kvad:

Mens vi os tumled i
Sværdelegen,
betled i Bygder,
Odd, Du om Føde."

De gik derpaa tilbage til deres Sæde. Odd tømte Hornene. Han reiste sig derpaa, fyldte Hornene, gik hen for Kæmperne med dem, gav hver af dem et og kvad:

„Høre I skulle mit
Hæderskvad,
Sjolf og Sigurd,
Sædesbrødre,
lønner jeg Eder
flux Eders Anfald,
ei vil jeg tie
til Eders Pralen.

Laae I begge paa
Køkkengulvet
uden Daad og
mandig Hu,
medens jeg kæmped
aarle og silde,
saa af mit Navn der
viden gaaer Ry."

Derpaa gik Odd til sit Sæde. Kæmperne drak Hornene ud, fyldte dem og gik igjen for Odd. De kvad atter Spotkvæder og gik tilbage. Odd tømte Hornene, fyldte dem igjen, gik for Kæmperne og kvad atter imod dem. De tømte Hornene og bare dem atter for Odd. Men Sigurd kvad alt ikke mere. Odd bar dem Hornene igjen. Da de bragte ham dem tilbage, kvad heller ikke Sjolf længere. Odd bar atter Hornene til dem og saae nu, at de vare meget

drukne. Kampen blev imidlertid endnu ved i nogen Tid. Det gjærede imidlertid stærkt i Sjolf og Sigurd de brølte stærkt, og det var tydeligt, at det var forbi med dem. Hele Hallen tiljublede Odd, der bestandigt kjækt kvad imod dem, og opregnede sine utallige mandige Bedrifter, Bifald. Tilsidst faldt Kæmperne døddrukne om, idet de toge imod Hornene, og spildte Drikken. Odd gik saa til sit Sæde og drak endnu en Stund; Ingen kunde mærke, at det tog paa ham. Silkesif gik saa bort med Harek. Alle Kvadene havde de ristet paa en Tavle. — Om Morgenen fortalte Silkesif og Harek Herrod Alt. Da Kongen havde sat sig i sit Sæde, sendte han Bud efter Odd. Da han kom, sagde han: „Det er nu Tid, Pile-Odd, at kaste Koften, altfor længe har Du siddet lavt i Hallen." — „Skal det være, som I vil, Herre" svarede Odd. Han kastede derpaa Koften og stod nu i en guldbræmmet Skarlagenskjortel, en tyk Guldring bar han paa Haanden, et Guldsmykke var knyttet om Panden, hans lyse Haar, der skinnede som Silke, hang ned i deilige Lokker, og han havde i det Hele et ædelt og mandigt Udseende. Kongen sagde: „Stig op til os i Høisædet, Odd, og spis og drik med os!" — „Hav megen Tak, Herre, for dit gode Tilbud" — svarede Odd — „men jeg og mine Stalbrødre, som i Vinter have siddet hos mig, maa vedblive at sidde

ved Siden af hverandre." — „Det kan ogsaa ske, Harek skal sidde nærmest ved Dig og ved Siden af ham Ingjald og Ottar, disse skulle være Dig til Tjeneste." — „Det er vel budet, Herre" sagde Odd. Det skete nu saaledes. Odd og Harek bleve snart de fortroligste Venner. Ingen stod saa høit i Kongens Gunst som Odd. Imod Slutningen af Vinteren spurgte Harek Odd, hvad han agtede at tage sig for i Fremtiden. Han svarede, at han ikke havde taget nogen Beslutning derom. Harek spurgte ham derpaa, om han ikke havde Lyst til at gifte sig. „Det veed jeg ikke" lod Svaret. „Skulde Du ikke have Lyst til at vove dig i nogen Fare for at faae Kongens Datter, min Fosterdatter?" Odd spurgte, hvad det skulde være for en Fare. „Der er en Konge" — sagde Harek — „ved Navn Alf, der raader over Bjalkeland. Han har en Kone, om hun ellers fortjener det Navn, som hedder Gyda, og en Søn ved Navn Vidgrip. De ere saa kyndige i Trolddom, at de kunne paatage sig alleslags Skikkelser. Bjalkeland er Kong Herrød skatskyldigt, men har i lang Tid ingen Skat betalt. Herrød har derfor gjort det Løfte, at han vil give sin Datter til den Mand, som tvinger Bjalkeland til igjen at betale Skat." Odd fæstede derpaa Silkesif og lovede at betvinge Bjalkeland. Kort efter samlede Kongen en Hær til ham. Da Odd var færdig, sagde

Kongen til ham: „Her er en Gave, Odd, som jeg vil give Dig, det er en Skjoldmø, hun er uforfærdet i Kampen og har stedse fylket Hæren vel for mig." — „Ikke har jeg pleiet" — svarede Odd — „at have Kvinder til mit Forsvar, dog skal jeg modtage hvad I byder mig af god Villie." — En Dag stodte Odd med sin Hær paa et Vand. Odd tog Tilløb og sprang derover. Skjoldmoen tog ogsaa Tilløb men standsede, da hun kom til det. Det gik ligesaadan to Gange til. Da sprang Odd tilbage over Vandet, greb hende og styrtede hende ud i Vandet, saa hun druknede, med de Ord: „Have Dig nu alle Trolde, hellere end at jeg skulde stole paa Dig til Seier!" Odd rykkede derpaa med Hæren til Bjalkeland. Da Alf og Vidgrip spurgte Angrebet, trak de en Hær sammen, sendte Bud og indhaslede en Plads til Slag. Hærene modtes. Alf havde langt flere Folk end Odd. Det blev en haard Kamp. Odd var i Spidsen for sin Fylking, han saae sine Mænd falde som Straa og syntes, det gik underligt til; hverken Alf eller Vidgrip fik han Øie paa. Hos ham var en Mand ved Navn Hake, som Silkesif havde givet ham med, der saae mere end Andre. Odd kaldte ham til og spurgte: „Hvorledes gaaer det til, at mine Mænd falde som Straa?" — „Ser Du ikke" — lød Svaret — „hvor Gyda, Alf og Vidgrip fare frem sammen?" — „Nei." — „Se

da under min Haand!" Odd gjorde det og saae nu de Tre i sin Fylking: Gyda foer foran og slog med blodige Trevler, hver hun slog med dem faldt flux død om; mod Stenene, Pilene og de andre Vaaben holdt hun sin bare Haand, de bede aldrig paa den. — Alf og Vidgrip hug til begge Sider bag hende. Forbittret sprang Odd frem, imod dem men kunde nu ikke se dem længere. Han vendte saa tilbage til Hake og sagde: „Nu skal Du dække os med dit Skjold, medens jeg skyder." Odd tog saa Gusespilene frem og skod efter Gyda. Da hun hørte Pilen hvine, holdt hun den flade Haand imod. Pilen bed ikke mere paa den end om det havde været en Sten. Odd afskod alle Gusespilene, men de faldt magtesløse i Græsset. „Nu skal det prøves, om Jolfs Stenpile, som han sagde, ville hjælpe mig, naar Gusespilene svigte." Han tog da en af dem, og skod under Hakes Haand til Gyda. Pilen fløi gjennem hendes Haand ind i Diet og ud gjennem Nakken. Odd afskod den anden, den foer samme Vei. Den tredie traf hende midtpaa, og hun faldt død om. Da saae Odd Alf og Vidgrip. Da Vidgrip blev sin Moders Fald vaer, løb han frem og stred paa det djærveste. Odd løb imod ham. Kampen var haard, men Odd fældede ham dog tilsidst. Alf undkom i Nattens Mørke til sin Borg. — Morgenen efter lod

Odd Valen efterse. Han saae, at Borgen var omgivet af Afgudshuse. Han lod dem antænde og rykkede derpaa mod Borgen med hele sin Hær. Alf forsvarede Borgporten og kvad:

„Hvo volder Ilden,
hvo volder Kampen,
hvo rødned Sværdet
i Vidgrips Blod?"

Odd kvad til Gjensvar:

„Odd brændte Templerne
med dine Guder,
usle af Ilden ei
vade de kunde."

Alf kvad igjen:

„Høit det mig fryder,
at Du har fanget
Gudernes farevoldende Vrede."

Odd svarede ham:

„Ikke jeg agter
Afguders Vrede —
Trolde Dig have! —
troer jeg paa en Gud."

Nu vil jeg forsøge" — vedblev han — „om Lykken vil staae mig bi", greb et uhyre Træ og løb med det mod Borgporten. Den gik strax sønder. Alf hug til ham, men hans Sværd bed ikke paa Odds Skjorte. Odd hug nu til Alf, men det bed ikke mere end om det havde været Fiskeben. Da greb han en Egekølle og hug Alf paa Hjelmen med den. Hjelmen gik sønder, og Alf faldt. Odd gav ham nu det ene Slag efter det andet, til han var død. Odd skjenkede derpaa alle Mænd i Borgen Fred og lagde Landet under Kong Herrød. Byttet var uhyre. Han satte Ingjald og Ottar som Jarler over Landet og drog derpaa tilbage. Dette Tog gjorde ham meget navnkundig. — Kortefter døde Kong Herrød. Ved hans Arveøl blev Odds og Silkesifs Bryllup drukket. Odd styrede nu Huneland. Han havde mange Børn med sin Hustru. — Da Odd havde naaet en meget høi Alder, sagde han engang til sin Dronning: „Jeg har foresat mig en Reise." — „Hvorhen?" spurgte Silkesif. „Nordpaa, op til Norge, jeg har Lyst til at faae at vide, i hvis Værge Den Rafnista og mine og mine Frænders andre Eiendomme nu ere." — „Det har forekommet mig som Du var fuldtvel tilfreds her hos os ved at være i Besiddelse af Huneland og mange tilliggende Skatlande; tykkes Du mig ikke at behøve at hige efter den ubetydelige

norske D". — „Vel er det saa, at Den er af liden Værd; dog vil jeg raade for hvo der skal eie den; det vil ikke nytte at raade mig fra Reisen; men jeg vil kun blive borte en kort Tid." Odd rustede nu to Skibe med hundrede Mand paa hvert.

38.

Odd døer paa Berurjodr.

Odd seilede saa til Rafnista. Hans Datter, Ragnhild, var kommen ovre fra Irland og havde taget Øen og Eiendommene i Besiddelse, hun havde giftet sig med en anselig Mand ved Navn Hakon. De vare døde men havde efterladt sig en Søn, Vidkun, der nu raadede over Rafnista. Da denne spurgte sin Morfaders Ankomst beredte han et stort Gilde for ham, hvortil han indbød de anseligste Mænd i Nummedalen. Odd kom til det med sine Folk. Alle beundrede ham høiligen, han var langt større end Andre, overgik alle i Alder — han havde ganske graat Haar — men var dog endnu mandig og rask. Odd opholdt sig en halv Maaned paa Rafnista. Alle Eiendommene bleve overgivne i hans Vold, men han

gav Enhver igjen hvad han før havde havt. Derpaa beredte han sig til Afreise og blev hædret med anselige Gaver. Han seilede nu sydpaa. Da han kom ud for Berurjodr, sagde han: „Jeg har Lyst til at se min Fosterfaders Gaard, vi skulle stryge Seil og gaae iland.“ Han gik saa op med sine Mænd. Der var da kun en lille Gaard. Odd sagde sine Mænd hvor hvert Hus havde staaet. Han fulgte dem hen hvor han og Asmund havde øvet sig i at skyde og fortalte dem hvad Forskjel der var mellem deres Skud, han viste dem hvor de havde svømmet og fortalte dem i det hele taget nøiagtigt om Alt hvad her var foregaaet. Der var paa mange Steder bart og Moradser hvor der før havde været deilige Sletter. Odd sagde: „Lad os fare vor Vei, her er Intet at se paa! Monne jeg have undgaaet den Vanskjebne at blive brændt her!“ De vendte saa om og gik hastigt nedad igjen. Der kom smaat Krat iveien for dem. Odd snublede. „Hvad var det, jeg stødte min Fod imod?“ sagde han og pirrede derved med sit Spydskaft. Det var et Hestehoved — Hovedet af Faxe. En Orm skød sig ud under det og hug Odd ovenfor Ankelen. Der gik strax Værk i, saa hele Foden og Laaret opsvulmede. De maatte lede Odd ned til Stranden. Da han kom did, sagde han: „Nu skulle I gaae hen og hugge mig en Stenkiste Men

Nogle af Eder skulle sidde hos mig og riste det Kvad, jeg vil fremsige om mit Liv og mine Bedrifter. Derpaa begyndte han paa Kvadet, de ristede det paa et Bræt. Altsom det lakkede ad Enden med Kvadet, led det ogsaa ad Enden med Odd. Han sluttede:

„Meget er at sige
om mine Reiser,
tappre Svende.
Denne er den sidste.

Skulle I ile til
Skibene ned.
Bliver jeg her.
Bærer Silkesif
og vore Sønner
kjærlig Hilsen.
Ikke jeg kommer
til dem tilbage."

Derefter døde Odd.

Hans Mænd droge hjem til Huneland og bragte Silkesif Budskabet om hendes Husbonds Død tilligemed hans Hilsen. Hun styrede nu Huneland med sine Sønner, fra hvem der nedstammede mange berømte Mænd.

Vidkuns Æt udbredte sig vidt omkring i Halogeland.

III.

Hedin og Høgne.

1.

Sørle.

Fireogtyve Aar efter Fredfrodes Død herskede over Oplandene i Norge en Konge ved Navn Erling. Med sin Dronning havde han to Sønner, den ældste hed Sørle den Stærke, den yngste Erlend, begge store Helte, Sørle var den stærkeste. Saasnart de vare voxne, droge de i Leding. De kæmpede i Elvsskjær med Vikingen Sindre; Sindre faldt med hele sin Hær, men Erlend delte hans Skjebne. Derefter styrede Sørle ind i Østersøen, hærjede der og udførte mange store Bedrifter.

2.

Kong Halfdan i Danmark og hans Sønner Høgne og Hakon.

En Konge, som hed Halfdan, herskede over Danmark og havde sit Sæde i Roeskilde. Med sin Hustru havde han to Sønner, Høgne og Hakon, der vare store, stærke og raske Helte. Saasnart de vare voxne, droge de i Leding.

3.

Halfdan falder for Sørle.

En Høst styrede Sorle til Danmark. Kong Halfdan, der dengang var gammel, agtede sig netop til et Kongestevne og lod Reisemundgodt brygge. Hans Drageskib, til hvilket der ikke fandtes Magen, gyngede paa Bølgerne i Havnen. Da Sørle saae Drageskibet, blev han greben af Begjærlighed efter det. Han bød sine Mænd berede sig til Slag. „Vi ville dræbe Halfdan" — mælede han — „og bemægtige os Dragen". Hans Stavnbo og Staller, Sævar, tog til Orde: „Det er

ikke raadeligt, Herre; Halfdan er en stor og navnkundig Høvding, han har ogsaa to berømte Sønner, som sikkert vilde hevne det." — „Om de end overgik Guderne" — gjenmælede Sørle — „skal jeg kæmpe med dem." Han beredte sig saa til Slag. Kong Halfdan spurgte dette, gjorde sig skyndsomt færdig, drog til sine Skibe med alle sine Mænd og gjorde sig flux færdig til Strid. Nogle forestillede ham, at der var saa stor Overmagt imod ham, at det var uraadeligt for ham at kæmpe, og at han burde fly. Men han svarede, at før skulde alle hans Mænd falde. Det kom til et haardt Slag; Enden derpaa blev, at Kong Halfdan faldt med alle sine Mænd og Sørle bemægtigede sig hans Drage.

4.

Høgne overvinder Sørle og indgaaer derpaa Fostbroderskab med ham.

Siden spurgte Sørle, at Høgne var kommen fra Leding og laa ved Odinsø. Han styrede saa did med sine Skibe, fortalte Høgne Faderens Død og bød ham Forlig, Selvdom og Fostbroderskab. Høgne afslog det

imidlertid. De kæmpede saa sammen. Hakon gik tappert frem og dræbte Bannerføreren, Sævar, men fældedes derpaa af Sørle. Siden sloges Høgne og Sørle. Sørle segnede om af Saar og Udmattelse, men Høgne lod ham helbrede. De to Helte svore derpaa hinanden Fostbroderskab.

5.

Sørle falder i Østerleden; Høgne hærjer der og erhverver sig et stort Navn.

Sørle faldt en Sommer i Østerleden for Vikinger. Da Høgne spurgte dette, hærjede han samme Sommer i Østerleden; Seieren fulgte ham overalt, og han gjorde sig tyve Konger skatskyldige. Han blev vidt og bredt berømt af sine Toge og Bedrifter.

6.

Hedin.

En Konge ved Navn Hjarrandi herskede over Serkland. Med sin Dronning havde han en Søn, Hedin, der tidligt var stor og stærk. Han drog i Leding som Søkonge, hærjede vidt omkring i Spanien, Grækenland og andre Lande og gjorde sig tyve Konger skatskyldige.

7.

Hedin træffer Gøndul i Skoven i Serkland.

Om Vinteren sad Hedin hjemme. Engang drog han ud i Skoven med sin Hird. Han blev skilt fra den og kom til en aaben Plads. Der sad en stor og fager Kvinde paa en Stol. Hun hilste ham. Han spurgte hende om Navn. Hun sagde, hun hed Gøndul. De talte saa sammen. Hun spurgte ham om hans Bedrifter; han fortalte hende dem og spurgte, om hun kjendte nogen Konge, der var ham lig i Tapperhed og Navnkundighed. Hun svarede, at hun

kjendte en, der ikke stod tilbage for ham og der ligesom han havde tyve Konger under sig, Høgne nordpaa i Danmark. „Da skulle vi prøve, hvo af os, der er den Andens Overmand“ mælede Hedin. — „Det er nu Tid“ — talede Gøndul derpaa — „at Du drager til dine Mænd, de monne lede efter Dig.“ Han drog saa til sine Mænd. Hun blev siddende. — Det var Asernes Værk, at Hedin traf Gøndul.

8.

Hedin maaler sig med Høgne og bliver hans Fostbroder.

Strax i Begyndelsen af Foraaret beredte Hedin sig til at opsøge Høgne. Han havde et Skib med trehundrede Mand paa. Næste Foraar kom han til Danmark. Høgne sad dengang hjemme. Da han spurgte, at en berømt Konge var kommen til hans Land, bød han ham til et anseligt Gjæstebud. Hedin modtog Indbydelsen. Da de sade ved Drikkebordet, spurgte Høgne Hedin hvad der havde bragt ham til at drage saalangt nordpaa. Hedin svarede, at han var kommen for at prøve hvem af dem, der overgik

den anden. Høgne sagde, at han var beredt dertil. Aarle den næste Dag droge de saa ud, de svommede, skøde, fægtede og prøvede hinanden i alle Idrætter. Ingen kunde afgjøre hvem der gik af med Prisen. De svore derpaa hinanden Fostbroderskab, og skulde være halvt om Alt,

---

9.

Hedin træffer atter Gøndul.

Hedin var ugift. Høgne, der var nogle Aar ældre, var gift. Med sin Hustru, den ætstore Hervør, havde han en Datter, Hilde, en saare smuk og forstandig Kvinde, som han elskede høit.

Nogen Tid efter drog Høgne i Leding. Hedin blev tilbage for at passe Riget.

En Dag ved Sommerens Slutning, da det var smukt Veir, drog Hedin ud i Skoven med sine Mænd at fornøie sig. Han kom atter bort fra sit Følge og til en aaben Plads, hvor han traf Gøndul siddende paa en Stol som i Serkland. Hun forekom ham endnu skjønnere end dengang. Hun hilste ham venligt. Hun holdt et Horn i sin ene Haand, hvoraf hun bød ham

at drikke. Hedin var bleven varm og tørstig, tog Hornet og drak. Da han havde drukket, glemte han Alt. Han satte sig saa ned og talte med Gøndul. Hun spurgte, om hun ikke havde talt sandt om Høgnes Manddom. „Jo" svarede han. „Han stod ikke i Noget tilbage for mig." — „Men Du staaer tilbage for ham i Et." — „Hvori?" — „Han har en Dronning af stor Æt, men Du har ingen Hustru." — „Jeg vil beile til hans Datter, Hilde; han giver mig hende; og da er jeg ikke ringere gift end han." — „Din Anseelse monne formindskes om Du anholder Høgne om Svogerskab. Hellere skulde Du, om Dig ikke fattes Mod og Manddom, bortføre Hilde, lægge Dronningen foran Forstavnen paa Halfdansdragen, lade den gaae over hende og skære hende sønder." Hedin var saaledes bleven betagen af Glemsel og Ondskab ved Gønduls Drik, at han uden at mindes sit Fostbroderskab med Høgne, tyktes, der var intet Andet at gjøre. Han gik til sine Mænd, fast besluttet paa at udføre Gønduls fule Raad.

10.

Hedin bortfører Hilde og dræber hendes Moder.

Hedin lod nu sine Folk tage Halfdans herlige Drage; han sagde, at han agtede sig hjem. Siden gik han ind i Fruerstuen, tog Dronningen og Hilde hver ved sin Haand og gik ud med dem. Hans Mænd toge Hildes Klæder og Kostbarheder. Ingen i Landet vovede at modsætte sig ham. Hilde spurgte ham hvad hans Agt var. Han sagde hende det. „Gjør ikke det" — mælede hun — „min Fader vil give Dig mig, naar Du beiler til mig." — „Ei vil jeg gjøre det" svarede Hedin. „Velan da, om Du nu fast har besluttet at bortføre mig, derfor ville Du og min Fader dog blive forligte. Men hvis Du handler saa umenneskeligt, at Du ombringer min Moder, da ville I aldrig blive forligte. Og saaledes have mine Drømme været, at jeg tyktes, I sloges og dræbte hinanden, ja, at endog en endnu tungere Skjæbne kom over Eder. Monne det være mig en stor Sorg at se min Fader underkastet Meen og Trolddom, og ikke er det mig heller nogen Glæde at se Dig lide Trængsel og Besvær." Hedin svarede, han ikke brød sig om hvad der fulgte herpaa, han

vilde udføre sit Forsæt. „Ikke kan Du gjøre derfor" — mælede Hilde — „Du er ikke Dig selv mægtig." Derpaa gik Hedin til Stranden. Halfdansdragen blev fremsat. Hedin kastede Dronningen ned foran Stavnen, og hun lod der sit Liv. Hedin gik saa ud paa Dragen.

11.

Hedin træffer atter Gøndul.

Da Hedin var ganske færdig til Afreise, fik han Lyst til at gaae ene iland og hen til den Skov, han før havde været i. Da han kom til den aabne Plads, saae han Gøndul sidde paa Stolen. De hilste hinanden. Hedin fortalte hende hvad han havde gjort, og hun yttrede sin Tilfredshed dermed. Hun havde det samme Horn som før og bød ham igjen at drikke deraf. Han gjorde det. Da han havde drukket, overfaldt Søvnen ham. Han lænede sit Hoved mod Gønduls Knæ. Da han var sovet ind, drog hun sig bort under hans Hoved og mælede: „Nu vier jeg Dig til Odin tilligemed Høgne og alle Eders Mænd." Nu vaagnede Hedin. Han saae et Glimt af den for-

svindende Gondul, tyktes hun ham stor og sort. Han mindedes igjen Alt og tyktes sig truffen af en stor Ulykke, han besluttede at drage langt bort fra Skuepladsen for sin Udaad. Han gik ombord og seilede flux bort med Hilde.

12.

Hedins og Høgnes Kamp.

Høgne kom snart efter hjem og spurgte Alt. Forbittret bød han sine Mænd ruste sig og seilede efter Hedin. Han kom bestandigt om Aftenen til den Havn, Hedin Morgenen iforveien havde forladt. Omsider blev Høgne en Dag Hedins Seil vaer ude paa Havet. Han naaede ham ved Den Haa. Hedin hilste ham med Venlighed og mælede: „En stor Ulykke er overgaaet mig, Fostbroder. Jeg har taget din Drage, bortført din Datter og dræbt din Hustru; dog ikke af Ondskab men hildet i onde Magters Garn. Du domme os nu imellem. Jeg vil tilbagegive Dragen, Godset og Hilde, drage langt bort og aldrig mere komme Dig for Øine." Høgne svarede: „Jeg vilde have givet Dig Hilde, om Du havde bei-

let til hende; og om Du end havde bortført hende vilde vi dog derfor være blevne forligte; men nu, Du har bedrevet den store Udaad saa skændigt at myrde min Dronning, kan der ikke være Tale om Forlig, skulle vi paastand prøve hvo af os, der kan hugge skrappest." — „Da er det bedst, at vi to kæmpe ene; thi Du har ikke Sag mod Nogen her uden mig, og Uskyldige bør ikke bøde for min Brøde." Deres Mænd sagde imidlertid alle med en Mund, at de ikke vilde staae som Tilskuere ved Kampen. Hedin bød saa sine Mænd gaae iland. „Skal jeg ikke længere give efter for Høgne" mælede han. „Kæmpe nu Enhver som han har Mod og Mandighed til!" Hedin og Høgne gik derpaa iland og sloges. Høgne kæmpede forbittret, Hedin med Behændighed og Styrke. Om de imidlertid end kløvede hinanden ned i Skuldrene, stode de dog op igjen og fortsatte Striden. Hilde sad i en Lund og saae derpaa.

13.

En af Olaf Trygvessøns Hirdmænd hæver Trylleriet.

I det første Aar af sin Regjering kom Kong Olaf Trygvessøn en Aften til Den Haa og lagde sig der til Leie. Hans Hirdmand Ivar Ljomi skulde holde Vagt. Vagtmændene pleiede altid at forsvinde ved denne Ø. Da Alle vare slumrede ind paa Skibene, iførte Ivar Liomi sig sine Vaabenklæder, tog sit gode Sværd og gik op paa Øen. En Mand, der var stor af Væxt, ganske blodig og saae sorgmodig ud, kom gaaende imod ham. Ivar spurgte ham om Navn. Han svarede, han hed Hedin og var Hjarandis Søn fra Serkland. „Jeg og Høgne, Halfdans Søn" — mælede han — „ere Skyld i, at Vagtmændene forsvinde her. Odin har undergivet os og vore Mænd en saadan ond Skjebne, at vi kæmpe Nat og Dag, og har det varet i mange Menneskealdre. Høgnes Datter, Hilde, sidder og ser derpaa. Vi kunne kun forløses, naar en kristen Mand kæmper med os; den, som han dræber, skal da ikke staae op mere, og da er Enhver af os løst fra Trylleriet. Nu vil jeg derfor bede Dig drage til Strid med os; thi jeg veed, at Du er en god Kristen og at Du tjener en

Konge, hvem megen Lykke følger. Min Hu siger mig, at vor Skjebne nu vil vendes." Ivar tilstod ham hans Begjæring. Hedin blev glad og sagde: „Du maa ikke angribe Hogne forfra og ikke dræbe mig før ham, jeg skal gaae frem mod ham forfra og Du bagfra; det vil være Dig let at give mig Banesaar, om jeg end lever længst af os alle." De gik saa til Kampen. Ivar gik bag Høgne, hug ham i Hovedet og kløvede ham ned i Skuldrene. Han faldt død ned paa Stedet og reiste sig ikke igjen. Siden dræbte Ivar alle Mændene og tilsidst Hedin. Nu forsvandt Hilde. Derpaa gik han tilbage til Skibene, Dagen brød da frem. Han gik til Kong Olaf og fortalte ham Alt. Kongen yttrede sin Tilfredshed med hans Gjerning. Siden gik de op paa Øen og hen, hvor Striden havde staaet. Der var intet Spor tilbage af den. Der saaes imidlertid Blod paa Ivars Sværd til Mærke derpaa, og Vagtmænd forsvandt aldrig mere ved Øen. Derefter drog Kong Olaf Trygvesson hjem.

Anmærkning.

I denne Saga ser det kristnede Norden polemisk tilbage paa sin hedenske Fortid. Aserne fremstilles som onde Magter, der gjennem Gøndul, som synes skjøn men tilsidst viser sig „sort", drive Heltene mod hinanden og til Niddingsværk. Kristendommen gjør paa Olaf Tryggvessøns Tid Ende paa den vilde Strid.

IIII.

Kong Harald Haarfagers tre Skjalde.

Kong Harald Haarfager havde mange berømte Mænd om sig, deriblandt tre Skjalde: Olver Hnufa, Thorbjørn Hornklove og Odun Ildeskjald. Den sidste havde fáaet sit Ogenavn, fordi han havde stjaalet Omkvadet af en Drapa, som en af hans Frænder havde gjort om Kong Harald.

Kongen var engang til et anseligt Gilde paa Husſted i Nordmør hos sin Frænke Ingeborg den Rige, en smuk og hovisk Enke. Ingeborg gik selv for Borde. Hun gik med et Dyrehorn for Odun. Han greb om hendes Haand og sagde: „Du er en fager Kvinde, og tykkes jeg godt om Dig; vil Du tillade mig at sove hos Dig inat, vil jeg give Dig denne Guldring, som Kongen har givet mig, tilligemed meget Andet." Hun svarede: „Det kan ikke være din Alvor, Du maa være drukken; Kongen vil

blive vred paa Dig, faaer han det at vide." — „Ikke bryder jeg mig derom" — gjenmælede Oddun — „om Du vil samtykke." Ingeborg betragtede Ringen, syntes den var smuk og sagde: „Efterdi jeg synes godt om Dig, vil jeg føie Dig, om det kan holdes hemmeligt, naar Du vil bære Dig ad som jeg siger: Du skal komme til min Fruerstue, naar den tredie Del af Natten er forløben, Porten skal da være aaben tilligemed Husets tre Døre." Ingeborg gik saa med Hornet for Thorbjørn Hornklove. Det gik der ligesaadan, han skulde komme ved Midnat. Derpaa gik hun for Olver Hnufa, samme Samtale forefaldt; han skulde møde, naar der kun var en tredie Del af Natten tilbage. Ingen af dem vidste Noget om de Andres Stevnemøde. Ingeborg gik tilsengs. Mange sade endnu oppe, de vare meget drukne og sov ind, hver paa sin Plads. Skjaldene sade ogsaa tilbage men vaagede, glade ved Tanken om den fagre Kvinde, der ventede dem. Da den tredie Del af Natten var forløben, stod Oddun op og gik til Fruerstuen. Porten var aaben; han gik ind. Den ene Dør var aaben den anden ligeledes, han gik gjennem dem. Da han kom til den tredie Stuedør, var den i Laas. Han vilde saa vende tilbage, men i det Samme smeldede den anden Dør i Laas, og han stod nu der. Ved Midnat kom Thorbjørn til Fruerstuen. Han gik gjen-

nem Porten og den første Dør. Den næste var lukket, den første smeldede i Laas, og han stod nu ogsaa der. Da de to tredie Dele af Natten vare forløbne, kom Olver. Han gik gjennem Porten, men den første Dør var i Laas, Porten smeldede i, og der stod han. Den Ene vidste ikke Noget af den Anden at sige. Ingen af dem havde Andet paa end sit Linned og en Overkappe, og det frøs stærkt. — Da Kongen om Morgenen kom i sit Høisæde savnede han Skjaldene. Ingeborg fortalte ham Alt. Harald gik saa til Fruerstuen med mange Mænd. Der stode de skuffede Elskere. Kongen var saa vred, at han vilde lade dem dræbe for deres Dumdristighed. Der var imidlertid mange ansete Mænd, som bade for dem; de selv gave ogsaa gode Ord. Kongen sendte dem saa til Straf i en farlig Sending. Med Snildhed skilte de sig ved den. og kom i god Behold tilbage til Kong Harald.

V.

Thorgrim den Prude og hans Søn Viglund den Væne.

1.

Harald Haarfager.

Harald Haarfager blev Enevoldskonge over Norge. Han var en udmærket Hersker. Han havde en stor Hird om sig, der bestod af udvalgte, for Tapperhed berømte Mænd, paa hvilke han intet sparede. De, der satte sig op imod ham, bleve dels dræbte, dels jagne af Landet, og deres Eiendomme inddragne. Mange anselige Mænd vilde hellere forlade deres Odel, Frænder og Venner end at underkaste sig Kongens Aag og tyede til forskjellige Lande; Mange droge til Island.

2.

Thorer Jarl og hans Datter, Oløf Solstraale.

Paa den Tid var en Mand ved Navn Thorer Jarl over et Rige i Norge. Han var en udmærket Mand. Hans Hustru var en ypperlig Kvinde. De havde kun et Barn, en Datter, Oløf, der var den deiligste Pige i hele Landet og derfor blev kaldet Oløf Solstraale. Ogsaa i Høviskhed overgik hun alle sine Jevnaldrende. Hendes Fader lod et herligt Jomfrubur bygge til hende. Der boede hun saa med sine Møer. Thorer lod hende undervise i alle kvindelige Færdigheder, for at hun ogsaa deri kunde være den ypperste. Da hun var bleven voxen, beilede mange anselige Mænd til hende; men der var Ingen blandt dem, som Jarlen tyktes hende værdig, og han svarede dem derfor alle, at han ikke endnu vilde gifte hende bort.

3.

Ketil og hans Sønner.

En mægtig og rig Mand ved Navn Ketil raadede for Rommerige. Han var en vældig Kæmpe, der havde seiret i fireogtyve Tvekampe, en Mester i Veltalenhed og meget yndet af Kong Harald. Hans Hustru, som var af stor Æt, hed Ingeborg. De havde to Sønner, Sigurd med Tilnavn den Vise og Gunløg, kaldet den Stolte. Ketil lærte Sønnerne alle Idrætter, der brugtes i den Tid, og de bleve flinke; Jagt var deres største Gammen. Ketil elskede sin Kone og sine Sønner meget høit.

Kong Harald bød engang Ketil til et Gilde. Han vilde give ham en Værdighed; men Ketil frabad sig det og sagde, at han hellere vilde være uden Værdighed og dog leve paa samme Fod som de, der havde en. Kongen og Ketil skiltes derpaa i Venskab.

4.

Kong Harald tager Erik Jarls Søn Thorgrim til sig.

Kong Harald udbød Skibe og Folk til Leding, han vilde gjøre et Tog sydpaa. Ketil sendte ham begge sine Sønner med mange Folk; han selv blev hjemme, da han begyndte at ældes. Harald seilede sydpaa og kom til Rogeland. Derover raadede en Jarl ved Navn Erik, en stor og vennesæl Høvding. Saasnart denne spurgte Kongens Ankomst, lod han berede et prægtigt Gjestebud og bød Kongen med hele hans Hird dertil. Under Spil og Klang ledte han Kongen ind i Hallen og op til Høisædet. Kongen og hans Mænd vare opromte. Den bedste Drik gik omkring. Kongen satte Ketils Sønner nærmest sig. Jarlen stod bestandigt og opvartede ved Kongebordet. Tilsidst satte Harald Ketilssønnerne til at opvarte ved Bordet og lod Jarlen sætte sig ved Siden af sig. Da Bordene vare tagne bort, lod Jarlen kostbare Gaver til Kongen bringe frem, alle Kongens Mænd fik ogsaa gode Gaver. Tilsidst lod Jarlen indbære en prægtig Harpe, paa hvilken hverandan Streng var af hvidt Sølv, hverandan af rødt Guld. Kongen tog den og begyndte at slaae den; det lod

saa høit og fagert, at Alle undredes, Ingen syntes, nogensinde at have hørt Mage dertil. Jarlen sagde derpaa til Kongen: „Det vilde jeg, Herre, at I gik ud med mig og saae mine Agre og Frugthaver.“ Kongen gjorde saa. De kom ind i en Æblegaard, der var fuld af smukke Blomster og deilige Æbler. Der legede tre smukke og raske Drenge; den ene udmærkede sig fremfor de to andre, han spillede Skak mod de to, og de kunde dog ikke staae sig. De bleve da vrede og kastede Tavlbordet omkuld. Opbragt derover slog han dem paa Øret. De fore saa paa ham, men han var ogsaa her deres Mester. Jarlen befalede dem at holde op, og de satte sig saa igjen til at spille. Kongen og hans Mænd saae paa Drengenes Leg og havde megen Gammen deraf. De gik derpaa tilbage til Hallen, Kongen satte sig tilbords igjen. Han spurgte Jarlen, hvis de raske Drenge vare. Jarlen sagde: „Det er mine Sønner.“ — „Have de samme Moder?“ — „Nei, Herre.“ — „Hvad hedde de?“ — „Sigmund og Helge hedde de to, den Tredie hedder Thorgrim, han er min Slegfredsøn, men hans Moder er en herlig Kvinde.“ Ei længe efter kom Drengene ind i Hallen, Thorgrim gik bag de to andre, han blev som frillefødt holdt i mindst Hæder. Jarlen kaldte dem til sig og bød dem gaae for Kongen. De gjorde det og hilste Harald. Thorgrim

skød dem tilside, steg op paa Skammelen foran Bordet og hilste paa Kongen. Denne tog smilende fat i Drengen og lod ham sætte sig hos sig. Han spurgte ham, hvo der var hans Moder. Thorgrim sagde: „En Søster til Thorer Herse i Sogn.“ Harald drog en Guldring af sin Finger og gav ham. Thorgrim gik derpaa tilbage til Brødrene. Da Kongen var ifærd med at drage bort, sagde han til Jarlen: „Du har viist os saamegen Hæder, at Du skal udbede Dig en eller anden Løn derfor af mig.“ Glad svarede Jarlen, at hvis Kongen vilde tage hans Søn Thorgrim til sig, vilde han anse det for mere end Penge eller Penges Værd, „jeg elsker den Dreng fremfor mine andre Børn“ mælede han. Kongen sagde Ja dertil, og tog Thorgrim med sig.

5.

Thorgrim dræber en Høvding.

Kongen var engang til et prægtigt Gilde hos en mægtig Mand ved Navn Sigurd. Han lod Thorgrim skjenke for sig og sine Nærmeste. Hird-

mændene begyndte at misunde ham Kongens Gunst. Sigurd havde en Frænde ved Navn Grim, en meget overmodig Mand. Han sad ligeoverfor Harald. Thorgrim bragte Grim et stort Drikkekar, han snublede og spildte Noget af Drikken paa Grims Klæder. Denne sprang forbittret op og sagde, at man kunde se, at den Horeunge mere var vant til at give Svin Spøl end fornemme Mænd Drik. Thorgrim trak opbragt sit Sværd og gjennemborede Grim. Sigurd befalede saa sine Mænd at staae op og gribe Thorgrim. Da sagde Kongen: „Grim var ved sine Ukvemsord hjemfalden til Døden, desuagtet vil jeg give Dig fuld Mandebod for hans Drab.“ Han gav saa Sigurd Boder.

6.

Thorgrim og Olof Solstraale.

Kongen indbød engang mange Folk til sig, deriblandt Thorer Jarl og Ketil fra Rommerige, der nylig havde mistet sin Hustru Ingeborg i Barselseng med en Datter, som blev opkaldt efter Moderen.

Med Thorer var hans Datter, Oløf Solstraale. Thorgrim gik for Borde. Hans Skjønhed, Raskhed og smukke Dragt trak Folks Øine paa sig, og han blev kaldet Thorgrim den Prude. Saasnart Thorgrim saae Oløf, fattede han strax Kjærlighed til hende. Han spurgte hende, hvad hun vilde svare, om han beilede til hende. Hun gjenmælede, at hun ei vilde være derimod. Da Gjæstebudet var tilende, begjærede han hende af Faderen, men fik et undvigende Svar. Hver drog derpaa til Sit.

Noget efter bad Thorgrim Kongen om at maatte drage til Thorer Jarl. Kongen sagde Ja dertil. Han blev godt modtagen af Jarlen, men da han bad om et bestemt Svar paa sin Beilen til Oløf, fik han Nei. Thorgrim blev i tre Dage hos Thorer. Han og Oløf talte meget og kjærligt sammen, og de svore hinanden Troskab.

7.

Thorgrim i Viking.

Thorgrim drog derpaa tilbage til Kongen og dernæst i Viking. Han laa ude hele Sommeren og vandt Hæder og Gods.

8.

Oløf troloves med Ketil.

Ketil fra Rommerige red med tredive Mænd til Thorer Jarl. Kongen var der til Gjestebud. Ketil beilede til Oløf. Thorer indvilligede. Da kvad Oløf:

„Gjerne jeg min Faders Ord
nemmed før i Hallen,
dennegang jeg dog med Sorg
hører hvad han mæler.
Skjenket har jeg En min Tro
og min unge Elskov,
og min Fader lover mig
bort nu til en Anden."

Brylluppet blev bestemt at skulle holdes ved Vinterens Begyndelse hos Jarlen.

9.

Thorgrim bortfører Oløf og seiler med hende til Island.

Om Høsten kom Thorgrim hjem og spurgte Oløfs Trolovelse. Han begav sig til Kongen og bad ham om at hjælpe sig til at faae Thorer Jarls Datter. Kongen afslog det og raadede ham fra at give sig i Kast med Ketil, der var en stor Kæmpe. „Men jeg vil" — mælede Harald — „beile for Dig til hans Datter Ingeborg." Thorgrim sagde Nei dertil. „Vil jeg holde min Aftale med Oløf" — mælede han — „hende agter jeg at eie eller Ingen; og vil I ikke staae mig bi heri, vil jeg ei længere tjene Eder." Kongen sagde, det stod til ham. Thorgrim drog derpaa bort, Kongen gav ham en Guldring ved Afskeden. Han seilede saa afsted. Han lagde til Land og gik alene op til Thorer Jarls Gaard. Bruden førtes netop ind i Hallen, da han kom. Thorgrim gik frem midt i Salen. Ketil sad i

Hoisædet. Thorgrim tog til Orde; „Har Du fæstet Oløf, Ketil?" — „Ja" lød Svaret. — „Var det med hendes Villie?" — „Jeg troede, Thorer Jarl raadede for sin Datter." — „Olof har svoret ingen Anden at ægte end mig; hun sige, om det ikke er saa." Oløf svarede, at hun ei kunde modsige det. „Da tykkes jeg mig at eie hende" gjenmælede Thorgrim. „Hende skal Du aldrig faae" — sagde Ketil — „har jeg kæmpet med større Mænd end Dig og ikke veget." — „Du stoler paa Kongen" — svarede Thorgrim — „thi udæsker jeg Dig til Holmgang, den eie saa Kvinden som seirer." — „Det vil jeg drage Gavn af, at jeg nu er mandstærkere end Du" mælede Ketil. Da hug Thorgrim Lysene i Hallen om. Da der kom nye ind, var Thorgrim borte med Bruden. Thorgrim bar Oløf ned til sit Skib og heisede strax Seil. Han tyktes vide, at han ikke vilde kunne blive i Norge længere, og seilede til Island. Ketil syntes, der var overgaaet ham en stor Skam. Paa hans Tilskyndelse dømte Kongen Thorgrim i Landflygtighed.

10.

Thorgrims Søn Viglund og Holmkels Datter Ketilride.

Thorgrim kom til Snefjeldsnæs. Der stod en Gaard, Fos, der beboedes af en Mand ved Navn Holmkel, hvis Hustru hed Thorbjorg Einarsdatter. Han havde to Sønner med hende, Jøkul og Einar. Af Holmkels Fætter, Ingjald, kjøbte Thorgrim den Prude Gaarden Ingjaldshol. Han blev snart en anset Høvding. Mellem ham og Holmkel opstod der stort Venskab. — Thorgrim holdt nu Bryllup med Olof. Den første Vinter paa Ingjaldshol fødte hun en Søn, som blev overøst med Vand og kaldet Troste. Aaret efter fødte hun en anden, der blev kaldet Viglund. Han var tidligt baade klog og smuk. — Næste Vinter fødte Thorbjørg paa Fos en Pige, som fik Navnet Ketilride. Disse Børn voxede nu op paa Ingjaldshol og Fos. Alle sagde, at ingen Dreng og Pige der i Egnen var saa smuk og udmærket i Alt som Viglund og Ketilride. Da Viglund var ti og Troste elleve Vintre gammel, kunde ingen fuldvoxne

Mænd i Egnen maale sig med dem i Styrke; Viglund var den stærkeste og ypperst i alle Idrætter; Thorgrim undlod ikke at lære dem alle. — Thorbjørg vilde ei lære sin Datter Noget. Det tyktes Holmkel ilde om og red derfor med Ketilride til Ingjaldshol, hvor han blev vel modtagen af Thorgrim. Han bad Olof, der overgik Alle paa Island i Haandarbeider, at oplære Datteren deri. Hun tog med Glæde imod den vakkre unge Mø og fik hende snart i høi Grad kjær. Olof havde en Datter, Helga, der var to Vintre yngre end Ketilride. De to Piger legede nu jævnligt med de to Drenge. Det traf sig gjerne saa, at Viglund og Ketilride kom sammen i hver Leg. Mange sagde, at de passede godt sammen. I Legene havde de ikke Øinene fra hinanden.

Engang sagde Viglund til Ketilride, at de skulde love hinanden Troskab. Ketilride svarede: „Meget er iveien derfor. For det første ere I Svende lidet at stole paa; om din Hu derfor end nu staaer til mig, kan den let skifte. Dernæst sømmer det sig mig ei at raade heri, det tilkommer min Fader. Endelig vil min Moder være derimod, hun bærer kun liden Kjærlighed til mig. Men Ingen veed jeg, jeg hellere vilde eie end Dig, om jeg raadede derfor. Det siger imidlertid min Hu mig, at megen Modgang forestaaer vor Kjærlighed, hvorledes det saa end monne ende."

Ofte talte Viglund igjen til Ketilride derom, men fik det samme Svar. Omsider svore de dog hinanden Troskab.

11.

Ketilrides Brødre.

Ketilrides Brødre, Jøkul og Einar, stiftede megen Ufred i Herredet. Engang sagde Einar til sin Moder: „Ilde tykkes det mig, at Thorgrim staaer i saa stor Anseelse her. Jeg agter at forsøge paa at forføre hans Hustru, da enten formindskes hans Anseelse eller han søger at hevne sig og er det saa uvist om han gaaer af med Seieren." Hun bestyrkede ham i hans Forsæt. En Morgen, da Thorgrim var reden hjemmefra i et Ærende, rede Einar og Jøkul til Ingjaldshøl. Olof havde befalet en af sine Tjenestekvinder at laase Karldøren hver Morgen, saasnart Karlene vare gaaede ud paa Marken. Denne saae Brødrene komme og gik ind i Sovekammeret og sagde det til Olof. Hun stod strax op, klædte sig paa og gik ind i Dagligstuen. Hun lod Tjenestekvinden sætte sig paa Tværbænken, gav hende sine Klæder paa og

sagde: „Lad som Intet, om Einar anser Dig for mig; jeg skal sørge for, at der ikke vederfares Dig noget Ondt." Hun sendte derpaa en anden Pige til Døren, thi der var ingen Karle hjemme. Einar kom til Døren og spurgte, hvor Olof var. Pigen sagde, hun var i Dagligstuen. Einar gik da derind med Jokul. De satte sig hos Tjenestekvinden paa Tverbænken, da de antoge hende for Husfruen, og Einar gav sig i Tale med hende. I det Samme kom en Mand ind i blaa Dragt med draget Sværd i Haanden og bistre Miner, han var ikke ret stor. Brødrene bleve ikke vel tilmode. Den Indtrædende mælede: „Der bør gaaes ud for at modtage Thorgrim, han kommer ridende." Brødrene sprang op, gik ud og tyktes at se Thorgrim komme ridende med en stor Flok Mænd. De kastede sig da paa deres Heste og joge hjem. Den blaaklædte Mand havde imidlertid været Olof, og den, der kom ridende, var Faarehyrden med sin Hjord. Da Fosboerne spurgte dette, tyktes de, at der var overgaaet dem stor Skam, og deres Had til Thorgrim voxede. Da Thorgrim kom hjem, fortalte Olof ham hvad der var forefaldet i hans Fraværelse. Han sagde: „Ikke skulle vi bryde os Noget herom for min Ven Holmkels Skyld, Einar fik jo ikke heller sin Villie frem." — Brødrene paa Fos eiede en graa Hingst, der ødelagde alle de Heste, den

kæmpede med, da den havde nogle uhyre store Huggetænder. Viglund eiede ogsaa en vrinsk Hest, den var hvidgul og meget smuk, og han satte stor Pris paa den. En Dag rede Jøkul og Einar til Ingjaldshol. Thorgrim og hans Sønner stode udenfor. Jøkul spurgte Viglund, om han vilde give dem sin hvidgule Hest. Viglund svarede Nei. „Ikke bærer Du Dig meget Høvdingsagtigt ad!" mælede Jøkul. „Ikke har jeg heller lagt an derpaa" svarede Viglund. „Da vil Du dog lade din Hest kæmpe med vor?" — „Det kunde vel lade sig gjøre." — „Det er mig kjærere end om Du havde givet mig den." De aftalte saa, naar Hestekampen skulde finde Sted. Man indfandt sig til den bestemte Tid. Da Viglunds Hest kom i Kredsen, løb den rundt om den anden, slog saa paa engang begge Bagben i Snuden paa Jøkuls, saa alle dens Fortænder fløi ud, og bed den derpaa i Slagsiden, saa den faldt død om. Fosboerne grebe deres Vaaben. Ligesaa gjorde de Andre. Det var med Nod og Neppe, at Holmkel og Thorgrim fik dem skilte ad. Der var falden en Mand af Ingjaldsholerne og to af Fosboerne. Dette gjorde imidlertid intet Skaar i Thorgrims og Holmkels Venskab. Holmkel spurgte Viglunds og Ketilrides Kjærlighed og satte sig ikke derimod. Hans Kone derimod syntes ilde derom. — En smuk og lys Nat gik Jokul og Einar

hen til det Sted, hvor Thorgrims og hans Sønners Heste græssede. De forsøgte at drive dem bort men Viglunds hvidgule Hingst forsvarede dem saa vel, at de ingen Vei kom dermed. Forbittrede søgte de med Vaaben ind paa Hingsten. Den forsvarede sig tappert med Tænder og Fodder. Omsider fik de den dog dræbt med Spyd. De slæbte den derpaa under en Klint, for at det skulde se ud som om den var styrtet ned derfra. Derpaa droge de hjem uden at lade sig mærke med Noget. — Noget efter gik de en Nat hen til det Sted hvor Thorgrims Kvæg gik. Der var halvtredsindstyve Høveder, deriblandt et Par brunladne Stude med benhvide Horn, som Thorgrim satte stor Pris paa. De sloge et Toug om Studene, trak dem hjem til Fos, slagtede dem og hængte dem i et Udhus. Deres Moder vidste Besked om Alt. — Da Viglund og Trofte kom til deres Heste, savnede de Hingsten. De søgte den hele Dagen og fandt den omsider dod med mange og store Spydsaar ved Foden af Klinten. Viglund tyktes vide, at Fosboerne monne have ovet dette. De sagde det til Faderen. Han bad dem forholde sig rolige og sagde, de havde jo for mistet en Hest. „I vil faae nok Andet at tage Eder af" — mælede han — „hvis det gaaer som det aner mig, om I end lade dette gaae hen." De forholdt sig da rolige. Ei længe efter sagdes det Thor-

grim, at hans to smukke Stude vare borte, rimeligviis stjaalne. Han mælede, at det ei var urimeligt, at Tyve laa ude paa Hede og havde gjort det. Han talte ikke meget derom og lod ikke lede efter dem. Man tyktes, han havde lidt et stort Tab derved; og der blev meget talt derom. — Omendskjøndt Thorbjorg forbrugte Oxekjødet meget hemmeligt, kom Holmkel dog under Veir med, at Thorgrims Stude vare komne til hans Gaard. Han tog saa sin Hest, red til Ingjaldshol og sagde Thorgrim, at hans Stude vare blevne borttagne af hans Sønner. „Jeg vil betale Dig hvad Du vil for dem“ — mælede han — „kun Du ikke anklager mine Sønner for hvad de have gjort.“ Thorgrim sagde, det skulde være saaledes, lod sig Studene erstatte, og han og Holmkel skiltes med stort Venskab. — I Hraunskard boede en Kone, som hed Kjalvor. Det var en stor Troldkvinde, hun var derfor ilde lidt, der var dog Venskab mellem hende og Thorbjørg. Jøkul og Einar gave hende Penge for at omkomme Viglund og Trøste. Blandt Thorgrims Folk var en Mand ved Navn Bjørn, der førte en af hans Baade paa Fiskeri. Han blev kaldet Søbjørn, fordi han roede ud hvor stærkt Søen end gik, han sagde, han ændsede ikke Bølgernes smaa Krumspring. Han

tog altid kun to Roerkarle med sig til Fiskefangst, uagtet hans Baad havde ti Aarer. Om Høsten bleve begge hans Roerkarle syge formedelst Kjalvørs Trolddom. Alle Thorgrims Huskarle vare ved Høbjergningen. Bjørn bad da Trøste og Viglund følge med sig paa Fiskeri. De gjorde saa. Kjalvør, der vidste hvad der foregik, gik op paa sit Hus og svingede sin Tryllevifte mod Øst. Da Ingjaldsholerne kom paa Fiskemedet, var der en svær Mængde Fisk, men de saae Skyer trække op i Øst og Nordost, og det blev snart tykt i Luften. Da mælede Viglund: „Det tykkes mig raadeligst, at vi styre til Land; Veiret tegner slet.“ Bjørn svarede: „Ei skulle vi drage tilbage, før vort Skib er ladet.“ — „Du monne raade“ gjenmælede Viglund. Det blev mørkt, Sneen fygede, Blæsten hvinede, Havet gik med høie Bølger og stod i et Skum. Nu vilde Bjørn roe tilbage. Viglund sagde, det havde været bedre, om de havde gjort det tidligere. Bjørn og Trøste trak nu Aarerne, Viglund styrede. De dreve sydost efter ud i Havet, og Baaden trak stærkt Vand. Viglund bad Bjørn øse og Trøste styre. Han tog derpaa Aarerne og roede saa kraftigt at de naaede Land ved Dugurdaraa. Der boede den gamle Thorkel Nefia. Han tog paa det Bedste imod dem. — Da Ketilride spurgte, at

Ingjaldsholerne vare drevne ud i Havet, besvimede hun. Da hun kom til sig selv igjen, kvad hun:

„Aldrig uden Graad jeg vil
kunne ud paa Søen skue,
siden i dens kolde Skjød
mine kjække Venner sank.
Led er mig den mørke Vove,
som den store Sorg mig voldte,
som i sine Jættearme
favner grum min unge Viglund.“

Dagen efter toge Ingjaldsholerne hjem. Der blev stor Glæde, da Viglund og Ketilride mødtes. Deres Kjærlighed voxede Dag for Dag, Modgangen tjente kun til at styrke den.

12.

Ketilride kommer hjem igjen.

Ketil fra Rommerige kunde ikke glemme Thorgrim den Prude, at han havde berøvet ham Oløf. Han saae imidlertid, saa gammel som han var, ingen Udvei til selv at hevne det. En rig og stolt Vigværing ved Navn Hakon bad en Sommer Ketil om hans Datter, Ingeborg, der var voxen op til en smuk og hovisk Kvinde. Ketil svarede: „Jeg vil give Dig min Datter paa det Vilkaar, at Du seiler til Island, dræber Thorgrim den Prude og bringer mig hans Hoved." Hakon gik ind derpaa, reiste samme Sommer til Island og landede ved Fjardaros. De to Brødre fra Fos kom til hans Skib. Han spurgte dem om Thorgrim. De sagde, at han boede paa Ingjaldshol og var en stor Høvding. De anpriste Fos meget. „Vi have en Søster" — sagde Jøkul — „der er saa smuk og hovisk, at der ikke monne findes hendes Lige. Vi bede Eder blive hos os i Vinter. Vi skulle saa skaffe Dig vor Søster tilægte." Hakon sagde, han vilde drage til dem og aabenbarede dem, hvorfor han var kommen hid, hvorover de bleve

meget glade, med Haandslag lovede de ham deres Bistand. Hakon kom nu til Fos. Holmkel tyktes ilde derom, Thorbjørg derimod ikke, hun fattede snart Venskab for Hakon, han gav hende mange Kostbarheder. Engang sagde han til hende og Sønnerne: „Hvor er den smukke Mø, som Jokul talte om? Vilde jeg gjerne se hende, saameget som der er sagt om hende." Kort efter sagde Thorbjørg til Holmkel: „Jeg vil have vor Datter hjem til mig." — „Bedst tykkes det mig" — svarede Holmkel — „at hun bliver hvor hun er." — „Ei skal saa være; før skal jeg selv hente hende, før Viglund længere skal bringe hende i Folkemunde." Holmkel red saa til Ingjaldshol, hvor han som sædvanligt blev vel modtagen. Viglund gik til Ketilride og mælede: „Din Fader er kommen hid, tykkes jeg vide, at han agter at tage Dig hjem med sig. Men det vilde jeg, at Du mindes vor Trolovelse; af min Hu kommer Du aldrig." Ketilride gjensvarede grædende: „Længe vidste jeg, at vor Elskov ei vilde blive uforstyrret; det havde været bedre, vi havde taltes mindre ved. Men ikke er det vist, at jeg elsker Dig mindre end Du mig, om jeg end taler mindre derom. Dette er min Moders Raad; liden Kjærlighed bærer hun til mig; forbi ere vore Glædestimer, om hun faaer raade; det skal jeg imidlertid bære, naar det kun gaaer Dig

vel. Aldrig ville vi mere ses, hvis min Fader ei tager sig af os, og han har ondt ved at modstaae baade Hustru og Sønner." Viglund favnede og kyssede hende bedrøvet og kvad:

„Aldrig nogen Kvinde Viglund
elske kan som Ketilride.
Staae skal vore Ord og Eder,
trodse alle Fjenders List."

Ketilride gik saa til sin Fader. Han sagde, at hun skulde drage hjem med ham. Hun bad ham raade: „men godt tykkes mig her at være" mælede hun. Skilsmissen fra Ketilride faldt Alle tung. Hun red saa hjem med Faderen. Hakon blev glad ved hendes Komme. Thorbjørg befalede hende at opvarte ham. Hun nægtede bestemt at gjøre det og sagde det til sin Fader. Han mælede: „Du skal ikke tjene Hakon mere end Du selv vil, vær stedse hos mig." Hun sagde, det vilde hun gjerne. Gik nu saaledes en Tid, Hakon kom ei til at tale med Ketilride.

13.

Ketilride troloves med Hakon.

Der anstilledes Lege paa Fos ved Eisusø, Fosboerne stode for dem. Den første Dag, de kom hjem fra dem, spurgte Ketilride, om alle Ingjaldsholerne havde været der. Da der blev svaret ja, bad hun sin Fader om næste Dag at maatte tage ud med at se paa Legene. Hun var da med Dagen efter. Thorgrimssønnerne kom sent, der kom ikke flere end dem fra Ingjaldshol. De gik op paa Skrænten hvor Kvinderne sade. Ketilride stod op og hilste dem venligt. De satte sig hver paa sin Side af hende. Hun stirrede bestandigt lønligt paa Viglund. Hun mælede: „Monne jeg øge dit Navn og kalde Dig Viglund den Væne. Og er her en Ring, som min Fader gav mig i Tandgave, den vil jeg give Dig i Navnfæste.“ Viglund tog imod Ringen og satte den paa sin Finger. Han gav hende til Gjengjæld den Ring, Kong Harald havde skjenket hans Fader. Meget talte de Elskende sammen til stor Misfornøielse for Jøkul, Einar og Hakon. Om Kvælden tog hver til Sit. Hakon bad Thorbjørg ikke mere at

lade sin Datter komme til Legene. Hun lovede det og fik Holmkel til at føie sig deri og lade Ketilride blive hjemme for Eftertiden. Ketilride blev meget bedrøvet derover. Hendes Fader sagde, han vilde blive hjemme hos hende; hun svarede, det saae hun gjerne. Legene bleve imidlertid ved. Thorgrimssønnerne vare paa den ene Side, de to Brødre fra Fos paa den anden. Engang slog Viglund Træbolten bort fra Jokul. Jokul blev vred, tog Bolten og satte den i Panden paa Viglund. Trofte sprang til, rev et Stykke af sin Skjorte og bandt det om Saaret. Fosboerne droge imidlertid bort. Viglund og Trofte toge saa hjem. Da de kom ind i Stuen, mælede Thorgrim: „Velkommen, Søstre!" — „Hvorfor tiltaler Du os som Kvinder?" spurgte Trofte. — „Jeg troede, det var en Kvinde, der bar Hovedtøi." — „Ikke er jeg en Kvinde" — sagde Viglund — „kan imidlertid være, at jeg har skiftet Farve." — „Hvi hevnede Du Dig ikke" — gjenmælede Thorgrim — „da han slog Dig." — „De vare dragne hjem, forend jeg havde forbundet ham" sagde Trofte. — Næste Dag toge Viglund og Trofte igjen til Legene. Pludseligt satte Viglund Boldten i Jokuls Pande, saa der blev et stort Saar. Jokul vilde da slaae Viglund med Boldtræet, men denne greb ham fat og kasted ham saa haardt ned, at han besvimede og maatt

bæres hjem. Han kom sig dog snart. — Legene bleve saa fortsatte paa Gaarden Fos selv. Viglund og Troste droge derhen, uagtet Thorgrim fraraadede dem det og sagde, at han frygtede, der blev en Ulykke af tilsidst. Da de kom i Stuen paa Fos, vare Legene begyndte og Pladserne besatte. Viglund gik hen til Tverbænken, hvor Holmkel sad med Ketilride. Hun hilste dem venligt. Viglund hævede hende af Sædet, satte sig der og tog hende paa sit Skjød. Da Holmkel saae dette, gjorde han Plads, og Ketilride sad nu mellem ham og Viglund. Viglund og Ketilride talte meget sammen. Holmkel lod dem bringe et Skakspil, og de spillede saa Skak. Hakon og Thorbjørg tyktes ilde derom. Hakon havde tit begjæret Ketilride af Faderen men altid faaet Nei. Brødrene fra Ingjaldshol beredte sig til at drage hjem. Da de vare komne udenfor, stod Ketilride der og bad dem ikke tage bort nu: „jeg veed“ — mælede hun — „at mine Brødre ligge i Baghold for Eder.“ Men Viglund sagde, de skulde drage afsted som han havde bestemt; og de gjorde det. Hver af Brødrene havde sit Spyd. Da de kom til Plankeværket, stode Jokul og Einar der selvtolvte. „Det er vel, at vi træffes, Viglund“ mælede Jokul. „Det nytter nu ikke, om jeg sagde, det var ilde“ svarede Viglund. Fosboerne angrebe saa Brødrene, der for-

svarede sig mandigt. Efter kort Tids Forløb havde Viglund dræbt to og Troste en Mand. Da mælede Jokul: „Nu skulle vi holde op og skyde Skylden paa Ingjaldsholerne.“ De droge saa hjem og fortalte deres Fader, at Viglund og Trøste havde dræbt tre af hans Hjemmemænd. „Vi vilde ikke hevne det før vi havde talt med Dig“ sagde de. Holmkel blev meget vred derover. Da Jokul mærkede det, tilskyndede han Hakon til nu igjen at begjære Ketilride. Denne gjorde det, og Holmkel lovede ham nu paa Thorbjorgs og Sonners Tilskyndelse Datteren. Hakon vilde nu bosætte sig paa Island, da han saae, at han ikke monne faae Thorgrim den Prude dræbt. Viglund blev meget bedrovet, da han spurgte Ketilrides Trolovelse. Holmkel fik snart Sandheden at vide og onskede Trolovelsen usket.

14.

Holmkelssønnerne og Hakon falde.

Thorgrimssønnerne droge atter til Legene. Viglund talte haardt til Ketilride om Trolovelsen. Om Kvælden, da de beredte sig til at drage hjem, var Hakon, Jøkul, Einar og flere Mænd forsvundne. Holmkel sagde da til Viglund: „Jeg ønskede, at I ikke toge hjem iaften; det er neppe for det Gode, at mine Sønner ere ude." Viglund svarede, han ikke vilde forandre hvad han havde bestemt. Da de kom udenfor, var Ketilride der. Hun bad Viglund drage hjem ad en anden Vei end den, hvorad de vare komne. „Ikke monne jeg gjøre stort for dine Ord" svarede Viglund og kvad:

„Trygt paa Dig har Viglund stolet,
aldrig anede han Svig;
mindst af Alt han kunde tænke,
at Du blev en Andens Brud.
Ikke nytted Ord og Eder,
ikke nytted tusind Kys.
Sent udforskes Kvindetanker.
Møen har bedraget mig."

„Ei tykkes jeg mig at have gjort det“ gjenmælede Ketilride. „Vilde jeg, at Du ikke drog bort dennegang.“ — „Dog vil jeg gjøre det. Det skal glæde mig, at prøve en Dyst med Hakon, hellere end at se paa, at han favner Dig.“ Og han kvad:

„Kampen ikke jeg frygter.
Bittrere tykkes det mig,
om Dig en Anden skal favne,
ranke, haarfagre Mø.“

Da Brødrene kom til Plankeværket, fandt de Fosboerne, tolv i det Hele. Thorgrimssønnerne kom op paa en Høstak, som stod i Gaarden. Angrebet begyndte, der opstod en haard Kamp. Fosboerne saae, at de sent monne faae Bugt med dem, hvis de bleve paa Høstakken. Da mælede Jøkul til Viglund: „Ikke sømmer det sig Dig længere at forstikke Dig; ei er Du en Mand, om Du ikke kommer ned af Høet og kæmper med os.“ Viglund og Trøste sprang saa ned. Striden blev nu heftig. Tilsidst stode kun Holmkelssønnerne, Hakon og to Mænd tilbage paa den ene Side; to Følgesvende, Thorgrimssønnerne havde havt med sig, vare ogsaa faldne og de selv saarede. Da mælede Jøkul: „Nu skal der strides høimodigt. Trøste og Einar skulle kæmpe sammen og Viglund og

Hakon, jeg skal sidde hos." Troste var baade saaret og mødig, han kæmpede med Einar, til de begge faldt. Viglund var mødig men ikke stærkt saaret. Han stredes længe og heftigt med Hakon, der var en stor Kæmpe. Enden blev dog, at Hakon segnede død om. Viglund var imidlertid baade haardt saaret og mødig. Nu sprang Jokul usaaret og utræt op og angreb Viglund. Længe var det uvist, hvem af dem der vilde gaae af med Seieren. Tilsidst mærkede dog Viglund, at han for Saar og Mødighed ei vilde kunne udholde Kampen. Han kastede da Skjold og Sværd iveiret, greb derpaa Sværdet i venstre og Skjoldet i høire Haand — han fegtede lige godt med begge Hænder — og hug uventet Armen af Jokul. Nu tog denne Flugten. Viglund saae sig ei istand til at forfølge ham. Han greb da et af de mange Spyd, der laae rundtomkring, og skød efter ham. Det traf ham mellem Skuldrene og gik ud gjennem Brystet, saa han styrtede død om. Viglund blødte stærkt, saa han besvimede og laa som død. De to Fosboer, der vare tilbage, rede nu hjem. Da de kom ind i Stuen, fortalte de hvad der var sket og at Thorgrimssønnerne ogsaa var faldne. Da Ketilride hørte det, faldt hun i Afmagt. Da hun kom til sig selv igjen, sagde Thorbjørg: „Nu røber Du din Letfærdighed og din Kjærlighed til Viglund;

er det vel, at der nu er en Ende derpaa." Holmkel mælede: „Hvorfor kan det ikke være hendes Brødres Fald, hun sørger over!" „Maaske" — svarede Thorbjørg — „men ei troer jeg det. Er det nu bedst at samle Folk, drage til Ingjaldshol og brænde Thorgrim den Prude inde." — „Monne det være vel raadet!" — gjenmælede Holmkel — „tykkes Thorgrim mig sagesløs; og ser jeg ei, at hans Sønner kunne miste mere end Livet." Det blev som Holmkel vilde, og der blev ingen Hevn udøvet paa Thorgrim.

15.

Viglund og Trøste overleve deres Saar.

Da Viglund havde ligget en Stund paa Kampladsen, kom han saavidt til sig selv, at han reiste sig. Han gik hen til sin Broder og saae, at der endnu var Liv i ham. Han gav sig derpaa til at forbinde sine Saar. I det Samme hørte han en Slæde komme kjørende. Det var hans Fader. Trøste blev lagt paa Slæden, Viglund satte sig tilhest. Saasnart de kom til Ingjaldshol, førte Thorgrim Søn-

nerne til et Jordhus under hans Seng. Olof var der og forbandt deres Saar. De laa et helt Aar af dem. Alle troede, at de vare døde. — Holmkel lod sine Sønner og de Mænd, der faldt med dem, høilægge. Holmkel og Thorgrim kom sammen, deres Venskab var det samme som før og de kom overens om ikke at bringe Sagen for Retten. Da Thorbjørg spurgte dette, sendte hun hemmeligt Bud til sin Fader Einar, at han skulde kræve Bøder for sine Dattersønners Drab og faae Thorgrimssønnerne erklærede fredløse, hvis de levede. Skjøndt Einar var gammel, paatog han sig dog Sagen og fordrede Thorgrims Sønner erklærede fredløse paa Thornæsthing. Det begyndte nu at rygtes omkring i Herredet, at Thorgrimssønnerne levede.

16.

Ketils Sønner drage til Island for at hevne Faderen paa Thorgrim.

Hakons Skibsfolk seilede om Vaaren tilbage til Norge og fortalte Ketil fra Rommerige hvorledes det var gaaet. Tyktes ham Hakon ikke at have havt Held i Hevnen mod Thorgrim. Hans Sønner vare da nyligt hjemkomne fra et Vikingstog. De vare de tappreste Mænd. Hver havde gjort et Løfte: Gunlog den Stolte havde lovet aldrig at lønne Godt med Ondt, Sigurd den Vise aldrig at negte den Mand Skibsleilighed, hvis Liv beroede derpaa. Ketil fortalte dem Hakons Fald og bad dem reise til Island og hevne den Skam, der var overgaaet ham, paa Thorgrim. Sent lovede de det og seilede afsted. Da de kom ud paa aaben Sø, fik de Storm og Uveir og dreve om indtil Vinterens Begyndelse. I en stærk Taage kom de til Snefjeldsnæs, De lede Skibbrud, alle deres Mænd kom dog derfra med Livet, men kun lidet af Godset bjergedes. Thorgrim spurgte dette og hvo de vare, red ud til dem og indbød dem til sig. Sigurd syntes særdeles godt om

Helga, dog talte han kun lidt med hende. Thorgrimssønnerne saae de aldrig. — Engang sagde Sigurd til sin Broder: „Skulle vi ikke udføre Hevnen mod Thorgrim, det veed jeg, at Leiligheden dertil er god nok.“ Gunløg svarede: „Sligt var bedst utalt; tykkes det mig at være at lønne Godt med Ondt at dræbe den Mand, som tog mig til sig, da jeg var skibbrudden, og gjorde mig alt muligt Godt; vilde jeg hellere værge ham, om det behovedes.“ Sigurd talte aldrig mere om den Sag. Vinteren led, Ketilsønnerne gjorde deres Skib istand og beredte sig til at seile bort. Der ymtedes om, at Sigurd og Helga yndede hinanden.

17.

Viglund tager Afsked fra Ketilride og seiler fra Island.

Thorgrim den Prudes Fader, Erik Jarl, var død i en høi Alder. Sigmund arvede ham. Han fik ingen Værdighed af Kong Harald, da denne var ugunstigt stemt mod Thorgrims Frænder for sin Ven Ketils Skyld. Helge havde giftet sig, hans

Kone var død, hun havde efterladt sig en Datter, Ragnhild, der var meget smuk og høit elsket af Helge. Denne vilde ikke være i Norge efter Faderens Død og drog til Island. Han landede i Østfjordene og kjøbte Land i Gøtavig, hvor han boede til sin Død.

Thorgrims Sønner vare imidlertid ganske komne sig af deres Saar. De spurgte deres Fader hvad han raadede dem til. Thorgrim svarede: „Det tykkes mig raadeligst, at I drage til Gunløgs og Sigurds Skib, bede dem om at maatte reise med dem og sige, som sandt er, at Eders Liv beroer derpaa; I skulle ikke give Eder tilkjende. Gunløg vil holde sit Løfte og Sigurd ogsaa, og Bistand ville I komme til at behøve, naar I komme til Norge." Det blev da bestemt, at de skulde gjøre saa.

En anset Mand ved Navn Thorleif Stenulvssøn fra Hraunsdal beilede til Ketilride. Hun sagde Nei. Hendes Moder søgte at sætte Sagen igjennem. Ketilride var bestandigt meget tungsindig, hun sov kun lidet og sad som oftest oppe om Natten i sin Stue og sømmede.

Natten før Ketilssønnerne agtede sig tilskibs droge Thorgrimssønnerne til Fos. De gik til Stuen, hvor Ketilride sad og sømmede. Hendes Tjenestekvinde sov. Ketilride tog kjærligt imod dem. „Længe er

det nu siden vi saaes“ mælede hun. „Høit glædes jeg ved at se Eder i Live.“ De satte sig ned hos hende og talte med hende. Viglund fortalte hende deres Hensigt. Hun billigede den. „Tykkes det mig godt“ — sagde hun — „naar det gaaer Dig vel, hvad der saa end bliver af mig.“ — „Gift Dig ikke“ — gjenmælede Vigund — „medens jeg er borte.“ — „Det raader min Fader for; men kan være, at jeg ikke er gladere end Du, om saa sker; dog ske vil det tilsidst.“ Viglund bad hende derpaa at klippe hans Haar. Hun gjorde det. „Det lover jeg“ — mælede han saa — „at ingen Anden skal klippe mit Haar eller toe mit Hoved, saalænge Du lever.“ Siden gik de ud. Viglund kyssede Ketilride. De fældede begge Taarer. Ketilride gik derpaa tilbage til Stuen. Da kvad Viglund:

„Nem mit Afskedskvad, o Mø,
lad det ei Dig gaae af Glemme.
Stundom vil det kunne være
Dig til Gammen i din Sorg.
Naar Du sidder taus ved Sømmen
hjemme paa din Faders Gaard,
vil det minde Dig om ham, som
flakker om i fremmed Land.“

Da de vare komne et lille Stykke Vei fra Fos, kvad han atter:

„Stode vi To i Tunet,
favned' den fagre Mø mig,
mangen Taare hun fælded —
Ungmøen hoit mig elsker."

Holmkel var bleven Thorgrimssønnernes Besøg vaer men lod sig ikke mærke dermed. Kort efter at de vare dragne bort gik han ind til Ketilride. Han spurgte, hvorfor hun græd. „Jeg sørger over mine Brødres Død" svarede hun. „Ønsker Du, de bleve hevnede?" — „Det vilde vise sig, om jeg var en Mand." — „Vid, at det er for din Skyld, jeg har undladt det; troede jeg, det var din Villie, at Thorgrimssønnerne ei bleve dræbte." — „Saalidt vilde jeg have dem dræbte, at de ikke engang skulde have været gjorte fredløse, hvis det var gaaet efter min Villie; og jeg skulde give dem Penge til Reisen, om jeg havde." Holmkel tog da sin Hest og red efter Brødrene. Da de saae ham, sagde Trøste: „Ser jeg nu Udvei for Dig til at faae Ketilride, skjøndt det ikke er smukt at dræbe Faderen og bortføre Datteren." Viglund gjenmælede: „Om jeg end aldrig skulde se Ketilride mere, vilde jeg ei tilføie Holmkel Meen;

lidet mindedes jeg da de Velgjerninger, han har viist mig og den Kummer, han har paa mig at hevne; visselig har Ketilride ogsaa Sorg nok, at ikke tilmed hendes Fader skulde dræbes, der vil hende alt Godt. Lader os hellere ride af Veien for ham og derved bevise ham Hæder." De gjorde da saa. Holmkel red forbi dem et Stykke fremad og vendte saa atter samme Vei tilbage til Fos. Da Brødrene rede frem, saae de en Pung med Penge i ligge paa Veien, ved den laa en Guldring og en Runestav, hvori der var ristet de Ord, der vare blevne vexlede mellem Holmkel og Ketilride og, at hun sendte Viglund dette. Viglund tog det til sig og red videre. De kom til Gunløgs og Sigurds Skib, som var færdigt til at afseile. Viglund spurgte Gunløg om han vilde tage dem med til Norge. Han spurgte hvem de vare. Viglund kaldte sig Vanraad og Troste Torraad. Gunløg spurgte, om det var dem magtpaaliggende. De svarede, det gjaldt deres Liv. Da indvilligede Gunløg, og Brødrene gik ombord. Seilene heisedes nu.

18.

Thorgrimssønnerne forsones med Ketil.

Efter at have seilet rum Tid, spurgte Gunløg Viglund, hvorledes det egentlig forholdt sig med hans Navn, Vanraad. Denne svarede: „Jeg kaldte mig Vanraad, fordi jeg ikke ser Raad for mig; men jeg hedder Viglund, og min Broder Trøste, vi ere Thorgrims Sønner." Da tav Gunløg. Siden sagde han til sin Broder: „Hvad er nu at gjøre? Min Fader lader dem visselig dræbe, naar de komme til Norge." Sigurd svarede: „Ikke spurgte Du mig, da Du tog dem ombord; jeg kjendte dem strax, især Viglund, fra Søsteren Helga. Tykkes det mig, at Ketil ei vil kunne gjøre dem Andet end Du vil. Nu har Du Leilighed til at lønne Thorgrim hans Velgjerninger." „Det var vel talt" siger Gunløg. — De kom til Norge og droge hjem til Romsdalen. Ketil var ikke hjemme. Da han kom, sade Sønnerne med Brødrene mellem sig og tyve Mand i Stuen. De hilsede ikke Faderen. Denne satte sig i sit Sæde og spurgte Sønnerne hvorfor de ikke hilsede ham og hvem de Fremmede

vare. Gunlog svarede: „Den ene hedder Viglund og den anden Trøste, ere de Sønner af Thorgrim den Prude." Da mælede Ketil: „Stander op, mine Mænd, griber og hænger dem! Vilde jeg, at deres Fader var her med, skulde de Alle fare samme Vei!" Gunløg sagde nu: „Stor Forskjel er der paa Dig og Thorgrim: han tog os Brødre med alle vore Mænd til sig, da vi vare skibbrudne, og gav os Alle Vinterophold; men Du vil nu dræbe hans sagesløse Sønner. Monne vi give Eder nok at bestille inden I fange dem, thi Et skal overgaae os alle." Ketil mælede: „En Udaad var det at kæmpe med sine Sønner." Sigurd tog til Orde: „Lad denne Sag voldgives Gunlog, hans Beslutning vil være den bedste." Ketil svarede, det fik da saa at være, hellere end at yppe en unaturlig Strid. Da mælede Gunlog: „Det er da min Afgjørelse af Sagen, at Thorgrim den Prude skal have Olof upaaanket, men Fader skal have hendes Arv efter Thorer Jarl; han skal give sin Datter Ingeborg til Trøste, min Broder skal have Helga Thorgrimsdatter." Alle syntes, det var vel talt, ogsaa Ketil gav sig tilfreds dermed. De sade nu der om Vinteren. Trøste fik Ingeborg. Da Sommeren kom, droge de i Viking og bleve meget berømte, Viglund fremfor de Andre. I tre Aar

laa de saaledes ude. Viglunds Sind opklaredes noget, dog kom Ketilride ham aldrig af Hu.

19.

Ketilride bortgives.

Thorleif Stenulvssøn vedblev at beile til Ketilride, men kunde ikke faae hendes Samtykke. En Dag red Holmkel til Ingjaldshol. Han sad hele Dagen og talte med Thorgrim, Ingen fik at vide hvad de havde talt om. Han drog saa hjem. Kort efter sendte Thorgrim tre Mænd hjemmefra, som vare borte i tre Uger; Ingen fik at vide hvad Ærinde de havde havt. En Dag kom tredive Mænd til Fos. Holmkel spurgte deres Formand om Navn. Han sagde, han hed Thord, havde hjemme i Østfjordene og vilde beile til Ketilride. Holmkel gik til sin Datter og spurgte hende hvad hun tyktes om dette Giftermaal. Hun svarede, at Manden syntes hende for gammel og at hun ingen Lyst havde til at giftes. Thorbjørg understøttede meget Thords Beilen. Enden blev, at Holmkel bortgav Ketilride. Hun drog med sin Beiler, Bryluppet skulde staae i Østfjordene. De

standsede i Gøtavig. Ketilride overtog Husholdningen. Aldrig saae man hende glad. Der blev imidlertid intet Bryllup holdt. Hun og Thord laa i en stor Seng. Thorleif Stenulvssøn tyktes ilde om, at Ketilride var bleven bortgiftet; men syntes det var vanskeligt at gjøre Noget derved, da hun var kommen saa langt bort. Thord gjorde Alt hvad han kunde paafinde for at glæde Ketilride; det var imidlertid forgjæves, hun kunde ikke glemme Viglund.

20.

Viglund seiler til Island med sin Broder og Ketilsønnerne og kommer til Gøtavig.

Samme Sommer som Ketilride saaledes var bleven gift, kom Viglund og hans Stalbrødre af Viking. Ketil tog vel imod dem. En Dag bleve de kaldte til Hovedtvæt. Viglund mælede da: „Ingen Hovedtvæt skal jeg have og ingen har jeg havt, siden jeg skiltes fra Ketilride.“ Og han kvad:

„Sidstegang mit Hoved toet blev,
sidstegang mit Haar blev klipp

gjorde Ketilride det.
Ei skal nogen anden Kvinde
toe mit Hoved, klippe Haaret,
lovede jeg dengang høit."

Om Sommeren beredte Stalbrødrene sig til at drage til Island, Ketilssønnerne paa et Skib og Thorgrimssønnerne paa et andet. De seilede afsted. De bleve imidlertid adskildte. Ketilsønnerne kom til Hvidaa og toge til Ingjaldshol, hvor de fortalte Thorgrim Forligelsen og at hans Sønner vare paa Hjemveien, hvorover Thorgrim blev meget glad. Viglund og hans Broder seilede til de saae Snefjeldsjøkul. Da kvad Viglund:

„Snefjeld kneiser for mit Blik,
Solens Straaler spille paa dets
høie snebedække Tinde.
Kjær er mig som ingen anden
denne Fjeldskrænt. Under den
sidder hun, den væne Kvinde,
alle mine Tankers Sol.
Saare længes jeg derhen!"

Det begyndte imidlertid at blæse op fra Landet, saa de dreves øster ud i Havet. Det blev stærk Storm. En Dag kvad Viglund:

„Ketilride bad mig ikke frygte,
om end Bølgen høit om Stavnen slog.
Lader derfor freidige os være,
thi det ønskede min Ketilride.“

„Nu gaaer det vidt“ — mælede Troste — „at Du baade begynder og ender med Ketilride.“ — „Tykkes Dig det“ svarede Viglund. I flere Maaneder dreve de om paa Søen. Med Nød og Neppe naaede de omsider Land i Østfjordene ved Gøtavig. Viglund sagde: „Tykkes det mig bedst, Broder, da Skjebnen er os saa lidet gunstig, at vi give os andre Navne. Du skal kalde Dig Ravn og jeg mig Ørn.“ Eieren af Gøtavig kom til deres Skib. Brødrene toge vel imod ham og bøde ham have af Varerne hvad han vilde. Han sagde: „Jeg har en ung Kone, skal hun komme hid imorgen og tage de Varer, hun synes om.“ Han red derpaa hjem. Næste Dag kom Husfruen. Hun kjendte strax Viglund, men lod sig ikke mærke dermed. Viglund blev underlig tilmode ved Synet af hende, hun tyktes ham meget lig Ketilride. Hun tog nu af Varerne hvad hun vilde og drog derpaa hjem. Hendes Husbond havde budet Brødrene hjem til sig; da de kom, gik han dem imøde og viste dem stor Hæder. Han gled paa Veien ud med Foden, han var stiv af Ælde. Husfruen mælede

halvhoit: „Ilde er det at eie en gammel Mand!“ Husbonden horte det og sagde: „Det var glat, min Hustru.“ Brodrene bleve hæderligen indforte i Huset. Viglund udlod sig med, at han var Husfruen ubekjendt. Da kvad hun:

„Kjender jeg Viglund den Væne,
omendskjondt det er Aften.
Drukket har de mit Bryllup,
drukket det med en Olding.“

Dette bragte Viglund endun mere til at troe, at det var Ketilride. De sade nu der om Vinteren. Viglund var uglad. Husbonden var derimod altid fornoiet og behandlede dem paa det bedste. Ketilride gik bestandigt med Slor for Ansigtet for at Viglund ei skulde kjende hende. En Dag var hun ude, det var meget varmt, hun tog da Sloret fra Ansigtet. I det Samme kom Viglund til. Han kjendte hende nu, blev blodrod, gik tilbage ind i Stuen og satte sig hjertegreben ned. Troste var der; han spurgte hvad han havde set, der saaledes havde betaget ham. Viglund kvad da:

„Gjenkjendt har jeg min Elskte.
Haardt skal jeg dens Hals hugge,
som til min store Kvide
favner min unge Kvinde.“

Trofte gjenmælede: „Det var den største Udaad at tilføie den Mand Ondt, der gjør os saameget Godt." Ketilride gik nu ikke længere med bedækket Ansigt, da hun var vis paa, at Viglund gjenkjendte hende. Om Natten stod Viglund op og gik til Sengen, hvor Husbonden laa med Ketilride. Der brændte Lys i Stuen. Viglund løftede Omhænget. Ketilride laae vendt mod Væggen, Husbonden laa yderst med Hovedet ud over Sengestokken. Viglund vilde drage sit Sværd. Men Trofte kom til i det Samme og mælede: „Vogt Dig for at begaae et Niddingsværk og dræbe sovende Mand. Lad ikke Kjærlighed til denne Kvinde saaledes betage Dig, at Du handler umandigt." Viglund fattede sig saa. Han undrede sig over, at Ægtefolkene laa saa langt fra hinanden i Sengen. Brødrene gik nu igjen tilsengs. Viglund sov imidlertid kun lidet og var meget uglad om Morgenen. Husbonden var som sædvanligt munter og spurgte ham hvad der feilede ham. Viglund kvad:

„Stormen har herhid mig drevet.
Ak, en snehvid Mø jeg skuer,
som er mine Dages Tanke,
som er mine Nætters Drøm."

„Lader os spille Skak" mælede Husbonden. De gjorde

saa. Viglund passede kun slet sine Brikker og var nær ved at blive Mat. I det Samme kom Ketilride ind, saae paa Spillet og kvad:

„Ikke vinder Du dit Spil,
hvis ei denne Brik Du trækker!“

Husbonden fortsatte:

„Se, min Hustru ikke vil,
at Du taber Spillet mod mig.“

Viglund gjorde det Træk, Ketilride havde raadet ham, og Spillet kom til at staae lige. Viglund og Ketilride talte kun lidt sammen. Engang talte de dog Noget sammen skjøndt ikke længe. Viglund gik da til Husbonden, der bestandigt var venlig imod ham, og kvad:

„Vogt din væne Hustru, Ven!
Modes tit vi ude, veed jeg,
ei om hendes Husbond kommer
til at eie hende mest.“

„Lad hende kun raade“ svarede Husbonden. Han gjorde Alt for at glæde sine Gjester; men det hjalp ikke

med Viglund, han talte aldrig et Gammensord. Dette tyktes hans Broder sørgeligt. Brødrene vare engang ude. Trøste sagde da til Viglund, at han skulde slaae Ketilride af Tanker og tage sig en Brud. Viglund kvad:

„Ei jeg nogen anden Kvinde
elske kan end Ketilride,
som paa Ingjaldshol jeg skjenket
har mit unge Hjertes Elskov."

„Kan være, at saa er" gjenmælede Trøste. De gik derpaa ind i Stuen. Husbonden sad der med Ketilride paa Skjødet og Armen om hendes Midie. Da hun blev Viglund vaer, sprang hun op, satte sig paa Bænken og græd bitterligt. Viglund satte sig hos hende og talede halvt hvidskende med hende. Han kvad:

„Om den smekkre Midie slynged
Oldingen de tørre Arme.
Favne skulde Ketilride
Viglund, fuld af Ungdomsvarme."

„Neppe falder det i vor Lod" gjenmælede Ketilride. Viglund stod da op og gik bort.

21.

Alt endes lykkeligt.

En Dag sagde Husbonden til Viglund: „Det vil jeg, Orn, at Du passer mit Bo og varetager mine Sager, thi jeg vil gjøre en Reise paa mindst en Maaned, og Dig troer jeg bedst." Siden red han afsted med fire Mænd. Troste sagde da til sin Broder. „Tykkes det mig bedst, at vi ride bort, medens Husbonden er hjemmefra; det monne ellers siges, at Du daarer Hustruen." Viglund var af samme Mening, og de rede saa til deres Kammerater. Husbonden kom hjem med mange Mænd, der var Thorgrim den Prude og hans Datter, Helga, Sigurd den Vise og Gunløg den Stolte og Holmkel, ialt tredive Mænd. Brodrene droge nu igjen til Gøtavig. Ketilride havde beredt et stort Gilde; hendes Husbond havde sagt, at han nu vilde holde Bryllup. Da alle Gjesterne vare komne til Sæde, stod Husbonden op og mælede: „Du har nu været her i Vinter, Orn, med din Broder. Veed jeg imidlertid, at Du hedder Viglund og din Broder Troste og at I ere Thorgrims Sonner. Kjendte jeg din Kjærlighed til Ketilride. Har jeg sat Dig paa mange Prover, og Du har bestaaet dem alle vel. Nu vil jeg heller ei dølge Dig

mit Navn. Jeg hedder Helge og er din Farbroder. Tog jeg Ketilride for at bevare hende til Dig. Det var et oplagt Raad mellem den brave Holmkel og din Fader. Er hun den samme skjære Mø, som da Du reiste fra Island; der har altid været Skillerum i Sengen imellem os. Har Ketilride baaret sig hæderligen ad, skjøndt hun ikke vidste Noget om alt dette." Viglund gik saa hen til Holmkel og lagde sit Hoved i hans Skjød. Denne mælede: „Det er bedst paa din Hals. Skulle vi være forligte, det monne Ketilride ville." Viglund ægtede nu sin Elskede. Helga ægtede Sigurd den Vise og Helges Datter, Ragnhild, Gunløg den Stolte. Brylluppet stod paa Gotavig med stor Gammen. Viglund og Ketilride boede paa Fos efter Holmkels Død, Troste paa Ingjaldshol efter Thorgrims. Ketilssønnerne bosatte sig i Norge. De levede i Venskab med hverandre og vare høit ansete.

VI.

Helge Thorerssøn

1.

Hersen Thorers Sønner, Helge og Thorsten, gjøre en Handelsreise til Finmarken.

Paa Gaarden Rodeberg i Nærheden af Vigen boede under Olaf Tryggvessons Regjering en Herse ved Thorer, som var en god Ven af Kongen. Han havde to Sønner, Helge og Thorsten; begge vare raske Mænd, Helge den raskeste. — En Sommer seilede Brødrene med Smør og Flesk til Finmarken og gjorde en god Handel.

2.

Helge Thorersson træffer Ingeborg, Gudmund paa Glæsisvolds Datter.

Paa Hjemreisen kom Brødrene en Dag til Næsset Vimund. De gik iland og hug sig noget Valbirk. Helge gik længere ind i Skoven end de Andre. Et stort Mørke faldt paa, og han kunde ikke finde tilbage til Skibet. Han ser tolv fagre Kvinder paa røde Heste i røde Rideklæder ride fra Skoven. De stege af og lode deres Heste græsse. Sadeltøiet glimrede overalt af Guld. En af disse Kvinder udmærkede sig fremfor de andre, der alle tjente hende. Kvinderne reiste et smukt, stribet og guldprydet Telt, satte Borde frem og mange Slags gode Retter paa dem. De toede derpaa deres Hænder, Vandkanden og Bækkenet vare af Sølv. Helge stod nær hos og saae paa dem. Deres Anførerinde tog til Orde: „Helge gak hid og spis og drik med os!" Han gjorde saa. Bordene bleve derpaa borttagne og prægtige Senge redte. Anførerinden spurgte Helge, om han helst vilde ligge ene eller hos hende. Han spurgte

om hendes Navn. „Jeg hedder Ingeborg“ — lød Svaret — „og er en Datter af Gudmund paa Glæsisvold.“ — „Jeg vil ligge hos Dig“ mælede Helge. I tre Nætter laa han hos hende. Den fjerde Morgen var det klart Veir, de stode op og klædte sig paa. Ingeborg sagde: „Nu skulle vi skilles. Her er to Skrin, hvoraf det ene er fuldt af Guld, det andet af Sølv, dem vil jeg give Dig, men sig intet Menneske hvorfra Du har faaet dem.“ Kvinderne rede derpaa bort ad samme Vei, hvorfra de vare komne. Helge gik til sit Skib. Han blev modtaget med Glæde. Man spurgte, hvor han havde været; han vilde ikke sige Noget derom. Brødrene seilede derpaa hjem. Helges Broder og Fader spurgte, hvorfra han havde faaet den store Rigdom i Skrinene; han vilde ikke sige det.

3.

To Mænd bortføre Helge.

En Nat ved Juletid opstod der et stærkt Uveir. Thorsten sagde til Helge: „Lader os staae op og se til vort Skib.“ De gjorde saa, Skibet var godt fast. Helge havde brugt noget af den Rigdom, Ingeborg gav ham, til at smykke Skibet, han havde ladet det smukt udsire ovenfor Vandgangen og sat et Dragehoved paa Stavnen; noget af Rigdommen havde han gjemt i Dragens Hals. — Pludseligt hørtes et stærkt Brag, to Mænd kom ridende og førte Helge bort med sig. Veiret blev saa flux stille igjen. Thorsten gik hjem og fortalte sin Fader hvad der var foregaaet. Denne drog strax til Kong Olaf og bad ham efterforske, hvor hans Søn var kommen hen.

4.

Helge kommer med to ubekjendte Mænd til Kong Olaf.

Næste Vinter sad Kong Olaf paa Alrekssted. Den ottende Dag i Julen kom tre Mænd gaaende ind i Hallen for Kongen, da han sad over Borde, og hilste ham. Olaf gjengjældte deres Hilsen. Den ene af dem var Helge Thorersson, Ingen kjendte de to andre. Kongen spurgte dem om Navn; de sagde de hed begge Grim. „Vi ere skikkede hid til Eder" — mælede de — „af Gudmund paa Glæsisvold, han sender Eder sin Hilsen og disse to Horn." Kongen tog imod Hornene, de vare forgyldte, herlige Kostbarheder, Olaf eiede ikke Mage til dem. „Kong Gudmund beder Eder, Herre, at være hans Ven" — vedbleve Grimerne — „han sætter større Pris paa Eders Venskab ,end paa nogen anden Konges." Kongen svarede Intet. Han lod Grimerne vise til Sæde, deres Horn fylde med god Drik og bære for dem. Grimerne toge Hornene men mærkede, at der var blevet læst over Drikken. De mælede da: „Det er som vor Konge formodede , denne Drot er svigefuld

og forstaaer ilde at lønne godt. Lader os staae op og drage herfra!" De reiste sig saa, der blev da Støi i Hallen, Drikken spildtes, og Lysene slukkedes under et stort Brag. Kongen bad Gud bevare sig og bød sine Mænd staae op og standse denne Støi. Lysene bleve nu atter tændte. Grimerne og Helge vare borte, tre Mænd laa dræbte paa Gulvet, Hornene ved Siden af dem. „Dette er et stort Under" mælede Kongen. „Jeg har hørt sige om Kong Gudmund paa Glæsisvold, at han er meget troldkyndig, at med ham kan man bedst komme tilrette med det Onde, og at de Mænd ere ilde stedte, som ere i hans Vold."

5.

Helge vender tilbage.

Den ottende Dag i næste Jul var Kongen til Messe med sin Hird. Tre Mænd kom til Kirkedøren, den ene blev der, de to andre gik bort med de Ord: „Her bringe vi Dig en Mand, Konge!" Man kjendte Manden, det vare Helg; han var blind. Kongen spurgte ham, hvor han havde været al den Tid. Han fortalte Olaf Alt; Grimerne havde ført ham til Gudmund paa Glæsisvold. Kongen spurgte, hvorledes

han syntes om at være der. „Intetsteds har jeg fundet det bedre" lød Svaret. Olaf spurgte derpaa om Gudmund og Antallet paa hans Mænd. Helge svarede, at han ikke mægtede at beskrive Gudmunds Høihed og Pragt med faa Ord og at han havde flere Mænd end at de kunde tælles. Kongen spurgte ham saa om Grimernes Sendefærd forrige Vinter. Helge sagde: „Gudmund sendte dem hid for at svige Eder; de turde ikke drikke den signede Drik; de droge saa hurtigt bort og dræbte Eders Mænd af Forbittrelse over at være blevne overvundne." — „Hvi kom Du nu atter hid?" mælede Kongen. „Det voldte Eders Bønner" — svarede Helge — „Gudmund kunde ikke modstaae Eder." — „Hvorledes er Du bleven blind?" — „Ingeborg Gudmunds Datter, rev ved Afskeden begge Øinene ud af mit Hoved med de Ord, at Kvinderne i Norge nu ikke skulde nyde Godt af mig." Kongen mælede: „Ondt fortjener Kong Gudmund som han handler." — Der blev nu sendt Bud efter Thorer. Han takkede Kongen meget for, at han havde frelst hans Søn ud af Troldevold og drog derpaa hjem igjen. Helge derimod blev tilbage hos Olaf. Han levede imidlertid ikke længe.

VII.

Haldor Snorresson.

1.

Haldor Snorresson.

Haldor Snorresson var den kjekkeste af den berømte Snorre Godes Sønner. Han var i Miklagaard med Harald Haardraade. Høitanset af Harald vendte han tilbage til Norge med ham. Det var en stor og smuk, stærk og tapper Mand. Han hverken spiste, drak, sov eller talte mer eller mindre enten det gik ham vel eller ilde. Han var ordknap, stolt, barsk og stivsindet. Da Harald var bleven Konge i Norge, blev Forholdet mellem ham og Haldor mindre godt som en Følge af dennes uboielige Sind, der kun lidet hnede Enevoldskongen.

2.

Haldor seiler til Island.

Den første Vinter Harald var Enevoldskonge efter Magnus den Godes Død, opholdt han sig i Trondhjem. Haldor Snorresson var hos ham. Henad Foraarets Begyndelse gjorde Skibene sig seilfærdige. Der havde tidligere saagodt som ingen Seilads været fra Norge formedelst Ufreden med Danmark. Henimod Foraarets Slutning bemærkede Kong Harald, at Haldor var tungsindig. En Dag spurgte han ham hvad der laa ham paa Sinde. Haldor svarede: „Jeg har Lyst til at reise hjem, Herre." Harald mælede: „Mange kunne have større Grund til at ville hjem end Du. — Hvorledes staaer det til med din Formue?" — „Jeg eier for Øieblikket ikke mere end de Klæder, jeg har paa." — „Slet er Du da lønnet for at have fulgt mig og delt Farer med mig. Jeg vil give Dig et Skib med Ladning, at din Fader kan se, at Du ikke har tjent mig for Intet." Haldor takkede Kongen for Gaven.

Faa Dage efter spurgte Harald Haldor, hvormange Skibsfolk han havde antaget. Haldor svarede: „Alle Skibsfolk have allerede ladet sig hyre paa andre

Skibe, saa jeg ikke kan faa en eneste Mand. Kommer det Skib, som Du gav mig, mig neppe til Nytte!" Harald mælede: „Da bliver det ingen Vennegave." To Dage efter blev der blæst til en Forsamling i Byen og bekjendgjort, at Kongen vilde tale med Indvaanere og Kjøbmænd. Harald kom sildig til Forsamlingen og saae bekymret ud. Han mælede: „Det er fortalt os, at Svend Estridsson er kommen med Ufred i vort Rige. Derfor forbyde vi alle Skibe at seile fra Landet, før vi af hvert Skib har faaet saamange Folk og Levnetsmidler, vi behøve. Derfra skal dog undtages Haldor Snorressøns Skib." Kort efter kom Haldor til Kongen. Denne spurgte ham, hvorledes det gik ham med at faae Skibsfolk." „Nu strømme der mange flere til mig end jeg har Brug for" — svarede Haldor — „jeg er hverken Nat eller Dag fri for Overhæng." Næste Dag blev der igjen blæst til Forsamling. Kongen kom tidlig og med fornøiet Ansigt. Han mælede: „Nu har vi god Tidende at fortælle. Det var kun et usandt Rygte, at Kong Svend var for Døren. Alle Skibe kunne derfor drage hvorhen de ville."

Haldor reiste til Island og var der om Vinteren hos sin Slægt.

3.

Haldor drager atter til Kong Harald.

Sommeren efter drog Holdor igjen til Kong Harald. Han var imidlertid ikke saameget om Kongen som før. Om Aftenen naar Harald gik tilsengs, blev han siddende tilbage i Hallen. Ved ham sade to Mænd ved Navn Thorer og Baard. Thorer var en gammel Mand, der havde faret meget mellem Lande som Kjøbmand og hjembragt Harald Kostbarheder. Baard var en brav Oplending, der var meget yndet af Kongen. En Aften gik Harald forbi Haldor, Thorer og Baard. De sad og drak. Haldor gav just Hornet, et stort, blankt Dyrehorn, til Thorer. Kongen saae igjennem det, at Haldor havde drukket lidt mere end det halve af dets Indhold. Thorer havde engang sagt til Kongen: „Jeg bliver nu gammel og passer ikke længer i din Hird, jeg kan ikke mere drikke saameget og være saaledes med som før.“ Harald havde svaret: „Bryd Dig ikke om det, min Ven, drik ikke mere end Du har Lyst til, derfor skal Du ikke være ringere anset.“ — Harald sagde til Haldor: „Sent lærer man dog Mænd at kjende. Du undser Dig ikke ved at lade saameget blive til-

bage i Hornet til en gammel Mand og løbe efter Kvindfolk om Aftenen istedetfor at følge din Konge." Haldor svarede ikke Kongen, men Baard saae, at han kun lidet hvede slig Tiltale. Tidlig næste Morgen gik Baard til Harald. „Nu staaer Du tidlig op!" mælede Kongen. „Jeg er kommen" — sagde Baard — „for at foreholde Eder, Herre, at I igaar uden Grund tiltalte Eders Ven Haldor haardt. Det var Thorers Horn, I saae; han havde drukket lidt deraf og vilde bære det hen til Drikkekarret, da tog Haldor det og drak mere end det halve af det for ham. At han løber efter løsagtige Kvindfolk er den største Usandhed; men vel kunde hans Venner ønske, at han var mere om Eder." Kongen sagde da, at han og Haldor nok vilde komme tilrette om den Sag. Baard gik saa til Haldor og sagde, at Kongen talte Godt om ham og at han ikke burde lægge Vægt paa, naar Kongen kastede saadanne Ord hen, han mente ikke Noget dermed. Der var dog Kulde mellem Kongen og Haldor.

Ved Juletid bleve efter Sædvane Mænd dømte i Drikkeboder. En Morgen i Julen ringede Klokkerne meget før den sædvanlige Tid, Kjertesvendene havde ved Penge faaet dem dertil for at faae Mænd dømt i Drikkeboder. Haldor blev derved med en Mængde Andre dømt i Drikkeboder. De Andre satte sig i

Halmen og tømte Bodehornet. Haldor derimod satte sig paa sin Plads. Man bragte ham dog hans Bodehorn; men han negtede at tømme det. Man sagde det til Kongen. Denne mælede: „Det er vist ikke sandt; vil han sikkert tømme Hornet, naar jeg bringer ham det.“ Han gik saa med det til Haldor. Denne reiste sig, da Kongen kom. Kongen bad ham tømme Hornet. Haldor sagde: „Mig tykkes ikke, at jeg er med Rette dømt i Boder, da man har ringet meget for tidligt, for at overrumple os.“ Harald mælede: „Du maa finde Dig i at tømme Bodehornet ligesaavel som de Andre.“ — „Det er nok muligt, at Du faaer din Villie, Herre Konge“ svarede Haldor. „Men ikke vilde din Fader, Sigurd Syr, have twunget min Fader, Snorre Gode, til Sligt mod hans Villie.“ Han tog saa Hornet og tømte det. Kongen gik opbragt bort.

Den ottende Dag i Julen blev Solden uddelt til Haralds Mænd. Sølvet, hvori den betaltes, var for største Delen Kobber. Haldor modtog Solden i sit Kappeskjød. Han saae paa den og kastede den derpaa foragteligt ned i Halmen. Baard mælede: „Ilde handler Du; Kongen vil tykkes, at Du har fornærmet ham.“ Haldor svarede: „Ikke ændser jeg det.“

Efter Julen lod Kongen sine Skibe udruste og agtede sig med dem sydpaa langs Landet. Haldor

beredte sig ikke til at drage med. Baard spurgte, hvorfor han ikke lavede sig til. „Fordi jeg bliver hjemme“ — lød Svaret — „Kongen bryder sig kun lidet om mig.“ — „Da vil han dog vist, at Du skal følge ham“ mælede Baard. Han gik derpaa til Harald og fortalte ham hvorledes Sagerne stode. „Stavnen bliver Dig vanskelig at besætte, Herre Konge“ — sagde han — „naar Haldor bliver hjemme.“ — „Sig da til ham, at han skal følge med“ — mælede Harald — „og at hvad der har været os imellem skal være glemt.“ Baard gik saa til Haldor og sagde, at Kongen ikke paa nogen Maade vilde undvære ham. Haldor gjorde sig da færdig og drog med.

En Nat, da de seilede, sagde Haldor til den Mand, der styrede Kongens Skib: „Hold af!“ Men Kongen bød ham styre ligefrem. Haldor sagde nok engang: „Hold af!“ Men Kongen bød ham atter vedblive sin Kaas. Haldor mælede: „I styrer lige paa et Skjær.“ I det Samme løb de ogsaa paa, Skibet gik itu, de maatte gaae over paa andre Skibe, gaae iland, slaae Telte og bøde Kongeskibet.

Morgen efter vaagnede Baard ved at Haldor pakkede sammen. „Hvad er nu din Agt, Fostbroder?“ spurgte Baard. Haldor svarede: „Jeg vil drage bort; jeg vil ikke, at Kongen skal fordærve sine Skibe eller Andet for at haane mig.“ — „Bi lidt, medens

jeg taler med Harald" mælede Baard. — „Tidlig staaer Du op!" sagde Kongen, da Baard kom. „Atter gjøres det nødigt" mælede denne. „Nu bereder Haldor sig vred til at drage bort; tykkes det ham, at han ikke bliver behandlet efter Fortjeneste." Harald mente, at de ville nok blive forligte. Baard gik saa tilbage og fortalte Haldor, at Kongen var stemt til Forsoning. Haldor mælede: „Hvorfor skal jeg tjene Kong Harald, jeg faaer ikke min Sold uforfalsket!" Baard svarede: „Tal ikke derom, Du maa give Dig tilfreds med det som Andre, selv Lehnsmændsønner. Tykkes Kongen, at Du har fornærmet ham, da Du kastede Solden ned i Halmen." — „Ikke veed jeg, at jeg nogensinde har sveget Kongen saaledes som han mig med Solden" gjenmælede Haldor. „Det monne være sandt" mælede Baard. „Men bi dog lidt endnu til jeg har talet med Kongen." Baard gik saa til Harald og sagde til ham: „Gjør hvad jeg beder Eder om, Herre! Fly Haldor hans Sold i rent Sølv, han fortjener det." Kongen svarede: „Tykkes det Dig ikke formasteligt at kræve anden Sold for Haldor end den, Lehnsmændssønner faae, efterat han har baaret sig saaledes ad med den, han fik sidst." — „Det er bedre" — gjenmælede Baard — „at tage Hensyn til hans Dygtighed og Eders gamle Venskab; Du kjender jo hans stive Sind." — „Du

taler som en brav Mand“ mælede Harald og gav Baard rent Sølv til Haldor. Baard flyede Haldor det med de Ord: „Der kan Du se, Du faaer Alt af Kongen hvad Du beder ham om!“ Haldor mælede: „Jeg bliver imidlertid ikke paa Kongens Skib; vil han længere have mit Følgeskab, skal han give mig selv et.“ „Ikke er det billigt“ — svarede Baard — „at en Lehnsmand skal afstaae sit Skib til Dig, Du er altfor anmassende.“ Baard drog dog hen og fortalte Kongen hvad Haldor begjærede. „Hvis det Skibs øvrige Mænd blive ligesaa gode som Anføreren, vil det være Dig til stor Hjælp“ sagde han. Harald svarede: „Skjøndt Haldors Forlangende tykkes mig lovligt stort, vil jeg dog ikke berøve mig hans Følgeskab.“ Han lod derpaa en af sine Lehnsmænd, Svend fra Lyrgia, kalde og sagde til ham: „Du er en Mand af stor Æt og Forstand, thi vil jeg nu have Dig hos mig paa mit Skib, for at Du kan deltage i mine Raadslagninger.“ Svend svarede: „Hidtil har Du fordetmeste havt andre Mænd til at raade Dig, jeg er ogsaa kun lidet skikket dertil.“ — Hvem har Du tiltænkt mit Skib?“ — „Haldor Snorressøn skal have det“ mælede Harald.“ — „Det havde jeg aldrig tænkt, at Du vilde lade en Islænder tage Skibsbefalingen fra mig.“ — „Haldors Slægt er ikke ringere end din.“ Haldor fik saa Svends Skib. Kongen

styrede østpaa til Vigen og tog der paa Gjesteri. En Dag da Harald sad og drak med mange af sine Mænd, deriblandt ogsaa Haldor, kom dennes Svende drivvaade ind og fortalte, at Svend af Lyrgia og hans Folk havde taget Skibet og kastet dem i Søen. Haldor stod strax op, gik for Harald og spurgte, om han ikke længer skulde beholde det Skib, han havde faaet. Harald svarede jo, det skulde blive som det var, og befalede sine Hirdsvende at følge Haldor, bemande sex Skibe paa det bedste og sætte efter Svend. Svend blev forfulgt til Land. Han tyede til Skovs, Haldor tog Skibet igjen og drog tilbage til Harald med det. Mod Enden af Sommeren seilede Kongen nordpaa til Trondhjem. Han sad saa der om Vinteren. Svend af Lyrgia opholdt sig paa sine Gaarde. Han sendte Bud til Harald, at han vilde give Sagen om Skibet i hans Vold; han vilde helst kjøbe det af Haldor, om det saa behagede Kongen. Harald kjøbte da Skibet af Haldor og betalte ham strax i Guld og brændt Sølv paa en halv Mark Guld nær. Haldor krævede denne af og til saa smaat men fik den ikke. I Begyndelsen af Vaaren sagde han til Kongen, at han om Sommeren vilde seile hjem og derfor gjerne saae, at han nu fik den halve Mark Guld. Kongen gav imidlertid et undvigende Svar. Det var tydeligt, at han

ikke holdt af at blive krævet for den. Haldor gjorde sit Skib istand. En Aften silde, da han var ganske færdig, lagde han ud af Aaen, der var god Bør. Han gik derpaa i Baaden med nogle Mænd og roede ind til Bryggen. Der lagde han til med Bagstavnen, lod en Mand holde Baaden der og de andre sidde ved Aarerne og gik saa alene fuldtbevæbnet op i Byen og hen til det Herberge, hvor Kongen og Dronningen sov. Ved hans Indtræden vaagnede begge, og Harald spurgte, hvem der saaledes brød ind til dem om Natten. „Det er Haldor, her er" — lød Svaret — „jeg er færdig til at seile bort og Vinden er god, thi er det nu bedst, at jeg faaer den halve Mark Guld, I skylder mig." — „Det kan ikke ske nu" — mælede Kongen — „bi til imorgen, da skal vi betale Dig den." — „Jeg vil have den nu strax, denne Gang vil jeg ikke gaae forgjæves; jeg kjender dit Sind og veed at Du ikke synes om min Færd, hvordan Du end nu lader; lidet vil jeg troe Dig herefter; og det er ikke rimeligt, at vi ofte træffes saaledes som nu, at jeg har Fordelen paa min Side; thi vil jeg derfor benytte den, medens jeg har den. — Jeg ser en skikkelig stor Ring paa Dronningens Haand giv mig den." — „Saa komme vi til at søge Vægtskaalen og veie den." — „Det behøves ikke, jeg tager den for Fyldest. Du skal ikke spille Gjek med

mig denne Gang. — Lad mig nu snart faae den!" — „Lad ham faae den" mælede Dronningen. „Ser Du ikke, at han staaer med Drabshu over Dig!" Hun trak derpaa Ringen af sin Haand og gav Haldor den. Han takkede for god Betaling og bod Levvel. Derpaa gik han hastig ned til Baaden, roede raskt ud til sit Skib, løftede Anker og heisede Seil. Det varede ikke længe før der overalt hørtes Blæsen i Lurer i Byen. Tre Langskibe styrede efter Haldor. Men hans Skib seilede godt og kunde ikke indhentes. Langskibene maatte vende tilbage med uforrettet Sag.

4.

Haldor døer paa Island.

Da Haldor kom hjem, opslog han sin Bolig paa Gaarden Hjardarholt.

Nogle Aar efter sendte Kong Harald Bud til ham, at han atter skulde drage til Norge; Ingen skulde blive stillet høiere end ham. Men Haldor svarede: „Jeg vil aldrig mere drage til Kong Harald, hver maa nu være fornøiet med sin Del; jeg kjender hans Sind og veed grant, at han vil holde

hvad han lover og ikke stille nogen Mand i Norge høiere end mig, hvis jeg kom til ham, thi han vil da lade mig hænge i den høieste Galge."

I sine sidste Levedage sendte Kong Harald Bud til Haldor og bad ham sende sig nogle Rævebælge til at lægge over sig for Varme. „Aldes nu Hanen!" udbrød Haldor da. Han sendte ham imidlertid Bælgene; Men aldrig drog han mere til Norge. Han døde paa Hjardarholt som en gammel Mand.

VIII.

Sagafortælleren.

En Sommer kom en ung, rask men fattig Islænder til Kong Harald Haardraade og bad ham om Forsorg. Kongen spurgte, om han havde lært Noget. Han svarede, han kunde nogle Sagaer. Da sagde Harald: „Du kan være ved min Hird i Vinter og more mine Mænd med dine Fortællinger.“ Islænderen blev saa hos Kongen og fortalte Sagaer om Vinteren. Han vandt snart Hirdmændenes Yndest. De gave ham Klæder, Harald skjenkede ham gode Vaaben. Da det lakkede henad Julen, blev Islænderen mismodig. Kongen mærkede det og spurgte ham om Grunden dertil. Han svarede, han vidste ikke hvoraf det kom. „Da vil jeg se, om jeg ikke kan gjætte det“ mælede Harald. „Dit Forraad af Sagaer monne være sluppet op. Du har bestandigt i Vinter fortalt Enhver, der

har bedet Dig derom, og det tit Nat som Dag. Nu løber det Dig vel om i Hovedet, at Du ingen nye Sagaer har at fortælle i Julen, og Du vil ikke gjerne fortælle dem, Du alt engang har fortalt, igjen." — „Du har gjettet ret" svarede Islænderen. „Jeg har kun en Saga, tilbage, og den tør jeg ikke fortælle her, det er et Eventyr fra Eders Udenlandsreise." — „Den har jeg netop Lyst til at høre" gjenmælede Kongen. „Du skal ikke fortælle fra nu af til Julen, Folk har da nok at tage vare. Første Juledag skal Du begynde paa Sagaen og kun fortælle Noget ad Gangen; der holdes store Drikkelag, og man sidder da kun i kort Tid og hører paa Fortælling. Jeg skal nok sørge for, at Sagaen holder Julen ud. Du skal ikke, medens Du fortæller, kunne mærke paa mig, om jeg tykkes vel eller ilde om Sagaen." Islænderen fulgte Kongens Raad, Han begyndte første Juledag paa Sagaen. Han havde ikke fortalt længe, før Harald bad ham holde op. Der blev talt meget om Sagaen. Nogle mente, det var en stor Dristighed af Islænderen at fortælle den; Nogle syntes, han fortalte vel, Andre syntes ikke saa godt derom. Kongen holdt sit Løfte og sørgede for, at Sagaen holdt Julen ud. Den trettende Dag i Julen spurgte Kon- Islænderen, om han ikke var nysgjerrig efter at vide hvad han syntes om Sagaen. „Jeg frygter for at

høre det" lod Svaret. Harald mælede: „Mig tykkes, den blev ret godt fortalt og Indholdet intetsteds forvandsket. — Hvem har lært Dig den?" Islænderen svarede: „Hver Sommer reiste jeg til Thinge paa Island, og lærte Noget af Sagaen, Haldor Snorresson fortalte den." „Saa er det intet Under, at den er saa god, naar Du har lært den af ham. Den skal nu vorde Dig til Gavn. Du skal være velkommen hver Stund Du vil blive hos mig." Islænderen blev hos Harald Vinteren over. Om Foraaret gav Kongen ham gode Handelsvarer. Han blev siden en holden Mand.